

Kommunstyrelsen

Dag och tid: Onsdagen den 17 januari 2018, kl. 08:30

Plats: Borgen, långa salongen

OBSERVERA! Sammanträdet är offentligt fr.o.m. ärende 6, kl. 09.30

Ärende

- 1 Upprop, val av justeringsperson, bestämmande av dag och tid för justering av protokollet samt godkännande av dagordning
- 2 Anmälningar
- 3 Anmälan av delegationsbeslut
- 4 Information
- 5 Information om kommunallagens och kommunstyrelsens reglemente regler och bestämmelser om sammanträden med kommunstyrelsen
- 6 **Kl. 09.30**
Information - **Kerstin Hallenborg**, Leader Skånes Ess
- 7 **Kl. 10.00**
Visionsdokument för Centrum
Mathias Karlsson, förvaltningschef, **Kettil Svensson**, planarkitekt, och **Ebba Blomstrand**, samhällsutvecklare
- 8 **Kl. 11.00**
Svar på medborgarförslag "Säkrare vägkorsning Tranebodavägen - Grängsgatan i Lönsboda" från Tommy Johansson
- 9 **Kl.11.10**
Svar på medborgarförslag "Säkrare vägkorsning Grängsgatan - Tvärgatan -Arenagatan i Lönsboda" från Tommy Johansson
- 10 Firmatecknare, firmateckning, fullmakt samt behörighet att underteckna handlingar avseende kapitalförvaltning
- 11 Överflyttning av verksamheten och organisationen för boendestöd från förvaltningen för utbildning och arbete till vård- och omsorgsförvaltningen
- 12 **Kl. 11.30**
Förstärkning av drog förebyggande insatser
Mathias Karlsson, förvaltningschef, och **Staffan Karlsson**, fritidsgårdschef
- 13 Beredning av motion "Om att utse ett Näringslivsutskott under kommunstyrelsen" från Carl-Magnus Nilsson (M), Sonja Svenle Pettersson (M), Dag Ivarsson (M), Lars-Erik Svensson (M) och Lars-Anton Ivarsson (M)

Marika Bjerstedt Hansen (S)
Ordförande

Benny Nilsson
Sekreterare

2

Serviceförvaltningen
Benny Nilsson
0709318166
benny.nilsson@osby.se

Anmälda handlingar till kommunstyrelsen 2018

Dnr KS/2018:30 000

Förslag till beslut

Anmälningarna läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Till kommunstyrelsen har inkommit följande handlingar.

1. Kommunala pensionärsrådet (KPR), ”Mötesanteckningar”, 2017-11-27.
2. Rådet för funktionshindrade i Osby (RFFH), ”Mötesanteckningar”, 2017-12-04.
3. Skräbeåns vattenråd styrelsen och beredningsgruppen, ”Protokoll”, 2017-12-08.
4. Barn- och skolnämndens beslut ”Arkivbeskrivning”, 2017-12-12, § 85.
5. Vård- och omsorgsnämndens beslut, ”Arkivbeskrivning”, 2017-12-14, § 95.
6. Tillsyns- och tillståndsnämndens beslut, ”Arkivbeskrivning för Tillsyns- och tillståndsnämnden”, 2017-12-14, § 111.
7. Tillsyns- och tillståndsnämndens beslut, ”Dokumenthanteringsplaner för Tillsyns- och tillståndsnämnden”, 2017-12-14, § 112.
8. Osbybostäder AB, ”Sammanträdesprotokoll”, 2017-12-15.
9. Folkhälsomyndigheten, ”Länsrapport 2016 Skåne Kommunernas ANDT-förebyggande arbete”.
10. Folkhälsomyndigheten, ”Länsrapport 2016 Skåne Kommunernas arbete enligt alkohollagen”.
11. Folkhälsomyndigheten, ”Länsrapport 2016 Skåne Kommunernas arbete enligt tobakslagen”.

Samtliga handlingar kommer att finnas tillgängliga under sammanträdet och/ eller kan begäras från kansliet via Håkan Dahlbeck, **0479 – 528 271**, alternativt

hakan.dahlbeck@osby.se .

3

Serviceförvaltningen
Benny Nilsson
0709318166
benny.nilsson@osby.se

Anmälan av delegationsbeslut till kommunstyrelsen 2018

Dnr KS/2018:31 000

Förslag till beslut

Nedan angivna delegationsbeslut läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningschef, förvaltningen för utbildning och arbete

Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte, punkt 1.4, ett (1) ärende.

KS/2018:14 700

Övergripande rutiner utifrån fastställda riktlinjer, punkt 1.14, ett (1) ärende.

Rutin , diagnos vid övergång mellan grundskola och gymnasieskola.

KS/2018:15 600

Ordförande och vice ordförande i kommunstyrelsens utskott för utbildning och arbete

Ansökningar om projektmedel, EU-bidrag m.m. hos Länsstyrelsen, ESF m.fl., punkt 1.15, ett (1) ärende.

KS/2015:272

Vuxenenheten, förvaltningen för utbildning och arbete

Delegationslistor

Ärendetyp

IFO Vuxen

KS/2017:22 752

Beslutsdatum

november månad 2017

Antal beslut

sju (7)

Försörjningsstöd

KS/2017:21 754

november månad 2017

trehundra nittio (390)

Ensamkommande

KS/2017:630 751

november månad 2017

femton (15)

Gatuingenjör, samhällsbyggnadsförvaltningen

Beslut i ärende om underhållsbidrag till enskilda vägar och vägsamfälligheter, punkt 20.1, ett (1) ärende.

Beslutsdatum 4 januari 2018

KS/2017:825 043

Gatuingenjör, samhällsbyggnadsförvaltningen

Beslut om lokal trafikföreskrift, punkt 21.2, ett (1) ärende.

Beslutsdatum 13 december 2017

KS/2017:818

Gatuingenjör, samhällsbyggnadsförvaltningen

Beslut om tillfällig lokal trafikföreskrift, punkt 21.3, ett (1) ärende.

Beslutsdatum 20 december 2017

KS/2017:128

Administratör, samhällsbyggnadsförvaltningen

Parkeringsstillstånd för rörelsehindrade, punkt 21.4, ett (1) ärende.

Beslutsdatum 7 december 2017

KS/2017:11 517

Fritidsadministratör, samhällsbyggnadsförvaltningen

Beslut i ärenden som rör tillståndsgivning m.m. enligt lotterilagen (1994:1000), punkt 22.3, ett (1) ärende.

Beslutsdatum 4 december 2017

KS/2017:420

Sammanfattning av ärendet

I en delegationsordning antagen den 17 december 2014, § 333, har kommunstyrelsen överlåtit sin beslutanderätt i angivna ärenden till utskott och tjänstemän/-kvinnor. Alla beslut som fattas med stöd av denna delegation skal anmälas till kommunstyrelsen. Delegater ska notera fattade beslut på en särskild blankett. Underlag till beslutet ska bifogas blanketten.

En anmälan av delegationsbeslut innebär inte att kommunstyrelsen godkänner, omprövar eller fastställer beslutet. Syftet med anmälan av delegationsbeslut är dels att tillgodose kommunstyrelsens informations- och kontrollskyldighet, dels att det anmälda beslutet ska vinna laga kraft. Ett anmält delegationsbeslut vinner laga kraft tre (3) veckor efter det att protokollet från det sammanträde där beslutet anmäldes har justerats och satts upp på kommunens anslagstavla. Kommunstyrelsen har möjlighet att när som helst återkalla en lämnad delegation.

7

Samhällsbyggnadaförvaltningen
Ketil Svensson
Tel 0709 318 376
Ketil.svensson@osby.se

Ett levande centrum – vision 2030, Osby kommun, Osby tätort

Dnr KS/2015:754

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till ledningsutskottet

Föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna visionsdokumentet.

Sammanfattning av ärendet

Syftet med visionsdokumentet är att göra Osby centrum till en mer attraktiv och trivsamt plats. Dokumentet redogör för hur det går att skapa en mer sammanhållen och tätare centralort där befintliga kvalitéer tas tillvara och vidareutvecklas. Syftet är också att ge inspiration till fortsatt utveckling av centrala Osby och visa olika idéer kopplat till specifika platser i centrum. Flera olika åtgärder föreslås på tre olika nivåer; tillfälliga åtgärder, enkla åtgärder och omfattande åtgärder. Detta ger möjlighet att utveckla centrum och få inspiration även med mindre medel, utan att större åtgärder behöver genomföras i ett första skede. Visionsdokumentet är en vision med ambitionen att skapa inspiration till en trevligare centrummiljö.

Visionsdokumentet har varit ute på samråd 2015-11-02 – 2016-01-29 för att ge allmänheten möjlighet att lämna synpunkter. Granskningen genomfördes 2017-02-10 – 2017-06-30 samt en andra granskning 2017-09-08 – 2017-10-08.

Under 2017 har vidare dialogmöten genomförts med bland annat näringslivet, Ekbackeskolan, SBVT, Polisen et cetera. Fältbesök på bland annat Västra Storgatan och Östra Järnvägsgatan genomförts.

Beslutsunderlag

Ett levande centrum – vision 2030.

Granskningsredogörelse för ett levande centrum – vision 2030.

Mathias Karlsson

Samhällsbyggnadschef

Ebba Blomstrand

Samhällsplanerare

Ketil Svensson

Planarkitekt FPR/MSA

Beslutet skickas till:

Samhallsbyggnad@osby.se

Ebba Blomstrand

Ketil Svensson

ETT LEVANDE CENTRUM VISION 2030

OSBY
KOMMUN

Styrgrupp: Kommunstyrelsens ledningsutskott

Arbetsgrupp: Fd verksamhetsområdeschef samhällsbyggnad Anna Lyhagen, Tf samhällsbyggnadschef Arne Bertilsson, exploateringsingenjör Odd-Björn Aasvold, samhällsutvecklare Karin Larsson, enhetschef för mark och exploatering Johan Persson, turismstrateg Anna Nordstrand, planarkitekt Kettil Svensson, samhällsplanerare Ebba Blomstrand, landskapsarkitekt Ulrika Thulin, trafik och gatuingenjör Tomislav Kljucevic och samhällsbyggnadschef Mathias Karlsson.

Text och bilder: Ulrika Thulin, Ebba Blomstrand och Kettil Svensson.

Kartor, illustrationer och planer: Ulrika Thulin och Kettil Svensson.

Besöksadress: Parkgatan 1, Osby.

Postadress: Samhällsbyggnad, 283 80 Osby.

Webbsida: www.osby.se.

Epost: Samhallsbyggnad@osby.se.

Beslutsdatum: xx/xx 2017.

OSBY CENTRUM I FÖRÄNDRING

För en levande ort nära naturen

INNEHÅLL OCH INLEDNING 2-4

Förord av Marika Bjerstedt Hansen	2
Vision och mål för Centrum	3
Översiktskarta och nyckelplatser	4

STRATEGIER OCH MÅLGRUPP 5-8

Strategier och arbetsprocess	5
Målgrupper	6
Osby medborgare	7
Tyck till om centrum!	8

FÖRBÄTTRINGSSTRATEGIER 9-18

Bebyggelse och grönstruktur	11
Infrastruktur och trafik	13
Offentliga platser - Service och fritid	15
Gestaltning och utformning	17

PLANFÖRSLAG FÖR FRAMTIDEN 19-28

Torget	21
Västra Storgatan	23
Centralparken	25
Stationsområdet	27

ÅTGÄRDSLISTA 29-32

DETTA ÄR **STARTSKOTTET** FÖR ATT SKAPA ETT
LEVANDE CENTRUM I OSBY **TILLSAMMANS**

Skrivs efter politisk behandling.

VÅR VISION FÖR OSBY CENTRUM

ETT LEVANDE CENTRUM **NATURLIGT NÄRA**

Vår vision är att Osby centrum ska vara en levande plats där livskvaliteten placeras främst. Centrum präglas av kreativitet som erbjuder ett levande centrumklimat med utrymme för spontanitet. God samverkan är nyckeln till ett lyckat centrumarbete och inbjuder medborgarna till inflytande och egna initiativ. Att skapa ett levande centrum är en pågående process och fortlöper med dig.

Syftet är att göra Osby centrum till en mer attraktiv och trivsamt plats i samverkan med dess invånare. Planen redovisar åtgärder för hur det går att skapa en mer sammanhållen och tätare centralort där vi tar vara på de kvaliteter som finns. Planen syftar till att inspirera och ange en långsiktig vision över hur Osby centrum bör lyftas fram, utvecklas och bevaras.

Utmaningar - En ny tid med ny identitet

Utvecklingen med ett stagnerande centrum hänger samman med en allt större arbetsmarknadsregion och människors förändrade livsmönster. Detta har gjort att centrum idag ser ganska folktomt och monotont ut. I Osby finns en historia med ett utvecklat företagsklimat, men när Brios fabriksverksamhet har lagts ner behövs det en ny stark identitet att förhålla sig till.

På spåret och naturligt nära

Med utgångspunkt i *Det öppna Skåne 2030* ska Osby kommun stärka sin roll i det flerkärniga Skåne genom att bevara och utveckla det unika i kommunen utifrån visionen *På spåret och naturligt nära*. För Osby centrum ligger fokus på att ta tillvara på läget längs Södra Stambanan med närhet till nordöstra Skånes tillväxtmotor, Hässleholm-Kristianstad men även Malmö-Lund, Älmhult och Köpenhamn. Naturligt nära innebär att ta tillvara på den tillgängliga och vackra naturen som omger orten med Osbysjön i centrum. Det beskriver även en väl sammanhållen ort med närhet till det mesta då ingen punkt ligger längre än 2,5 km från järnvägsstationen.

”Osby centralort har förutsättningar att utveckla en unik identitet med ett läge naturligt nära Osbysjön”

Utvecklingen av centrum ska ske inom befintlig struktur och ske genom effektiv och hållbar markanvändning. Syftet är att skapa attraktiva och trivsamma miljöer utifrån den mänskliga skalan och samtidigt stärka platsidentiteten genom att låta närheten mellan naturen och centrum genomsyra det fortsatta centrumarbetet och marknadsföring av orten.

Osby centrum har fantastiska förutsättningar att blomma upp och få ett mer levande centrum. Ledorden i utvecklingsarbetet är att ta vara på Osbysjön och vårt unika strategiska läge.

Varför behövs en vision för centrum?

Osby kommuns tidigare centrumplan antogs 1988 och dess åtgärdsförslag är till stora delar genomförda. Sedan dess har förutsättningar, behov och planeringsideal förändrats vilket aktualiserar behovet av en ny centrumplan. Detta dokument ersätter tidigare plan för Osby centrum. Centrumplanen avser en fördjupad plan över hur centrummiljön bör utvecklas och förbättras. Planen är inte juridiskt bindande utan ska fungera som ett vägledande dokument i kommunens framtida arbete vid bland annat upprättandet av nya detaljplaner, bygglovsgivning samt utformning av offentliga platser. Dokumentet syftar till att inspirera och ta ut riktning för fortsatt planarbete. I arbetet med planen har det lagts stor vikt vid medborgarinflytande. Avsikten är att göra Osby centralort till en mer livfull och grön plats för att möta medborgarnas behov av ett levande centrum. Tillsammans med dig skapar vi ett levande centrum i Osby. Från vision till verklighet!

MÅL FÖR CENTRUM:

- Osby centrum ska vara en trivsamt och levande plats där alla känner sig trygga.
- Trafikmiljön ska vara säker och tillgänglighet för gående och cyklister. Andelen människor som åker kollektivt, går eller cyklar ska öka.
- Antalet bostäder i centrum ska öka.
- Det ska skapas fler attraktiva möteplatser som ger förutsättningar till spontana möten.
- Invånarna ska uppmuntras till ett friskare liv genom motion och aktiviteter.
- Det ska finnas ett blandat utbud av handel och service.
- Kopplingen mellan centrum och Osbysjön ska förstärkas.

1.TORGET

I centrumplanen lyfts fyra nyckelplatser av särskild betydelse fram för Osbys framtida centrumplanering.

Torget är centrums mittpunkt och har stor potential att utvecklas till en viktig mötesplats. I dag finns det brist på lämplig möblering och aktivitet för att torget ska upplevas som levande.

2.VÄSTRA STORGATAN

Västra Storgatan är huvudgatan som löper genom västra delen av centrum. Här samsas idag tung trafik med cyklisterna och gående om gaturummet. Vägen behöver omstruktureras och göras mer trivsamt och framförallt säkert ur trafiksynpunkt.

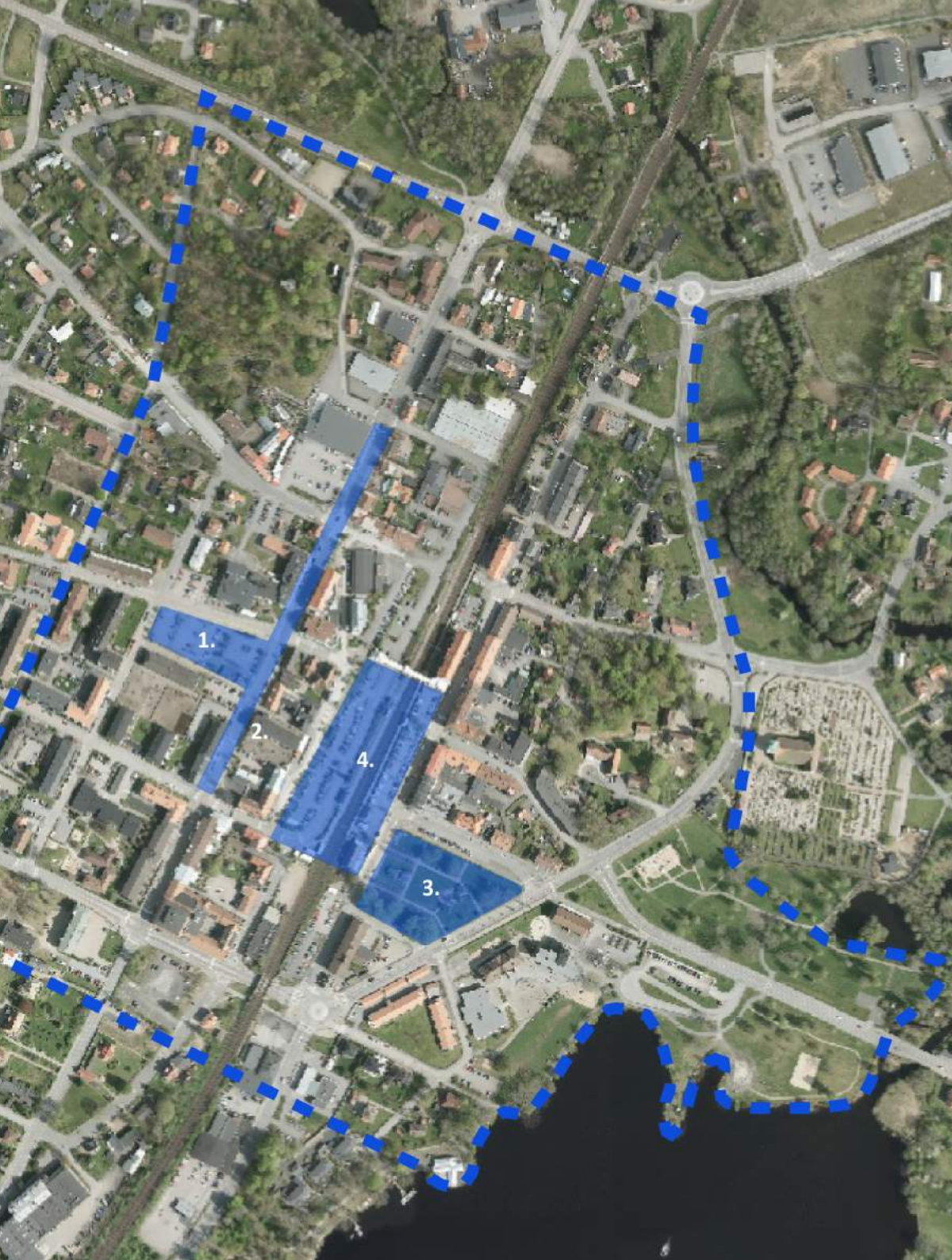
3.CENTRALPARKEN

På östra sidan finns centrums gröna oas med gamla anor. Parken är vacker men besökare använder mest platsen som passage. Parken kan med fördel ramas in med lägre och tät växtlighet så att sikten in fortfarande bibehålls. Parken får fler aktiviteter för att bli mer funktionell som mötesplats.

4.STATIONSOMRÅDET

Intill järnvägen som löper genom orten ligger ett utbrett stationsområde. Platsen bör rustas upp med trivsamt möblering och grönska för att uppmuntra till kollektivt åkande. Passagerna över och under järnvägen behöver göras mer tillgängliga och trygga för ett mer sammanhängande centrum.

STRATEGIER FÖR ETT LEVANDE CENTRUM OCH ARBETSPROCESS

DESSA GRUNDLÄGGANDE STRATEGIER ÄR VÄGLEDANDE I DET FORTLÖPANDE CENTRUMARBETE ENLIGT PROCESSMALLEN

1 ETT ATTRAKTIVT CENTRUM

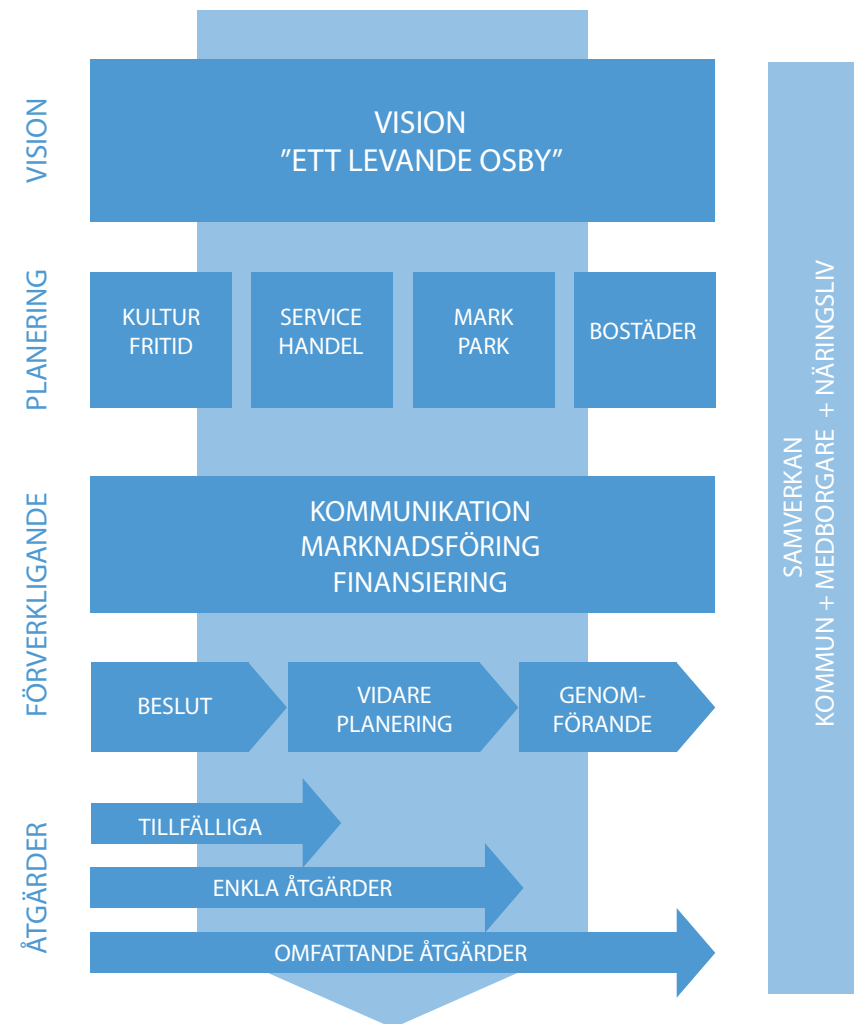
Genom ökad grönska, kompletterande belysning och ny möblering skapas ett trivsammare centrum. Det ska kännas tryggt och enkelt att ta sig runt till fots och med cykel. Fler mötesplatser och aktiviteter ska erbjudas i centrum för alla åldrar. Låt föreningslivet och medborgarengagemanget ta plats i centrum! Öppna upp för spontanitet och positiv förändring.

2 CENTRUM - NATURLIGT NÄRA

Låt centrum möta vattnet och naturen genom tydligare kopplingar. Osbysjön blir en viktig del i centrumets nya platsidentitet och varumärke. Närheten till naturen bör framhållas i både gestaltning, skyltning och i marknadsföring. Det ska vara enkelt att ta sig runt till fots och med cykel runt sjön och det ska erbjudas rikligt med mötesplatser i anknäytning.

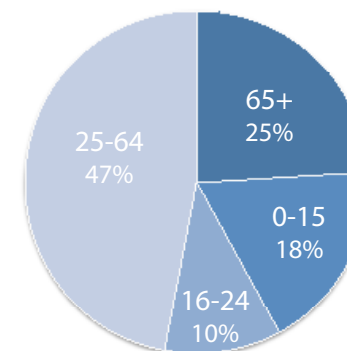
3 SAMVERKAN TILLSAMMANS

Arbetet för ett levande och trivsamt centrum är en ständigt pågående process som innebär engagemang och samarbetsvilja från både medborgarna och kommunen. Tillsammans är det möjligt!

MÅLGRUPPER I ARBETET

För att göra Osby centrum trivsamt för samtliga målgrupper gäller det att uppmärksamma och anpassa planeringen efter de olika behov som olika generationer har på den fysiska miljön. Diagrammet visar procentuell åldersuppdelning av de 13 031 personer som bor i kommunen, år 2016 (SCB, 2016).

VUXNA (25-64år)

På de offentliga platserna ska alla vara välkomna och kunna trivas. Att kunna erbjuda ett varierat utbud av motion och fritidsaktiviteter är viktigt för människors välbefinnande och för stadens liv och rörelse. Generellt sett gäller det att skapa trivsamma platser genom god möblering med sittplatser, belysning och soptunnor samt rikligt med grönska och konst som smyckar platserna. Mötesplatserna i centrum bör ses över så att de är välkomnande och stimulerar möten året runt, sommar så väl som vintertid. Det är även viktigt att se till att de offentliga platserna inte upplevs som exkluderande för vissa grupper av människor.

UNGDOMAR (16-24 år)

Ungdomar och unga vuxna ställer särskilda krav på centrummiljön. Rikligt med grupperade sittplatser, aktiviteter och Wifi-uppkoppling kan förbättra den fysiska miljön. Alla ska känna sig delaktiga i sin ort och att möjlighet finns att ta plats. Det är främst ungdomar som har behov av fritidsplatser då de har behov av att integreras i samhället utanför hemmet. Det är viktigt att skapa en miljö som uppmuntrar till fysisk aktivitet och användning av platsen. Bland de mest populära fritidsplatserna i centrum är biblioteket, fritidsgården och medborgarhuset Borgen. Centrumplanen ger utrymme till att utveckla fler fritidsaktiviteter och uppmuntra till fysisk aktivitet. Den nyetablerade skateparken vid Sjöängen är ett steg mot ett aktivare centrum med liv och rörelse.

ÄLDRE (65+)

För att äldre människor ska känna sig trygga och bekväma krävs det tydliga siktlinjer och gott om sittplatser inom synhåll. Vissa platser i centrum kan upplevas som svåråtkomliga genom hinder, så som höga kanter, trappor utan ramp och smala eller osäkra passager. Det är viktigt att tillgängligheten är god för samtliga medborgare med breda passager och lämpligt markunderlag. Därför bör flera platser i centrum kompletteras med ramper och räcken. Alla offentliga platser och serviceutbud ska vara fullt tillgängliga för alla medborgare. Aktiviteter som boule, schack och musik kan skapa förutsättningar för en ökad närvaro och därmed levandegöra centrum.

BARN (0-15 år)

Barns möjlighet till lek och kreativitet ska integreras i ortens miljö. Centrum ska stimulera lek, rörelse och fantasi. Det ska erbjudas miljöer både för uppstyra aktiviteter men även naturliga orörda miljöer behövs för att uppmuntra till friare aktiviteter. Vid planering av lämpliga miljöer för barn är det viktigt att ta hänsyn till en rad säkerhetsåtgärder från trafik och fallskador för att de ska känna sig trygga. Sammanhängande gång- och cykelstråk skapar goda möjligheter för barn att på egen hand ta sig till skola, kompisar och fritidsaktiviteter. Det innebär inte bara säkerhet utan också trygghet som är en viktig faktor, både för barnen själva men också för barnens föräldrar. Att utgå från ett barnperspektiv syftar till att tillgodose barnens behov och se till att barnens rättigheter tas tillvara.

TILLSAMMANS MED OSBYS MEDBORGARE

MEDBORGARDIALOG OCH ENGAGEMANG I SAMVERKAN FÖR ETT LEVANDE CENTRUM

Osby centrum ska utvecklas till en plats för medborgarna genom samverkan. Detta ställer krav på god kommunikation med en fortlöpande dialog från kommunens sida. Alla generationer ska känna att de har möjlighet att ta plats och synas i Osby centrum.

Osbys invånare i siffror

I Osby bor det år 2016, 13 031 personer. Uppskattningsvis bor 7 500 personer av dessa i centralorten. Folkmängden har legat stabilt mellan 12 600 och 12 700 personer länge men har de senaste åren gjort en positiv ökning. Den största andelen av invånarna är i åldern 45 till 64 år. Osby centrum har idag en stark identitet kopplad till företagande, med en känd historia med

tillverkning av Brioleksaker. Detta har gjort orten till ett välkänt namn. Idag är det vanligaste yrket för män säljare och inköpare med 138 verksamma. För kvinnor är det vård och omsorgsyrtket som dominerar med 579 anställda (SCB, 2015).

Medborgardialog

För att få in önskemål och synpunkter angående centrum har medborgardialog varit ett fortlöpande verktyg. Dialogerna har genomförts med medborgare och näringslivet tillsammans med fältbesök. En medborgarenkät var tillgänglig på biblioteket och kommunens hemsida sommaren 2014 och våren 2017. Dialog har genomförts med ungdomar, pensionsråd, polis och funktionshindrade för att bredda delaktigheten. Dessa dialoger har legat till grund för arbetet och är av stor vikt för ett

väl fungerande arbete. Liknande framtida satsningar är grundläggande för att uppnå bästa resultat.

Var med och påverka

Centrumutvecklingen för ett levande centrum ska förmedla framtidstro till medborgarna med samhörighet, tillit och tolerans som ledord. Vi vill veta vad du som bor och verkar i Osby tycker och tänker kring centrums framtid och utveckling. På www.osby.se/samhallsbyggnad kan du läsa hela planprogrammet och hitta all aktuell information om hur du kan engagera dig eller tycka till om arbetet.

Centrumutveckling behövs för att stärka invånarnas och företagarnas bild av orten och centrum. Osby ska vara en plats att trivas på och känna stolthet över att bo i.

MEDBORGARNAS FÖRSLAG

- Gör ett grönare och mer trivsamt torg.
- Skapa förbindelse över järnvägen.
- Utökad handel med fler affärer och restauranger.
- Mer träd, blommor och buskar.
- Långsammare/mindre trafik
- Fler parkeringsplatser.
- Fler mötesplatser och sociala tillställningar.
- Fler utomhusaktiviteter.
- Färre tomma lokaler.
- Ta bort sten.
- Fler cykelvägar och cykelparkeringar.

(Osby Medborgarenkät, 2014 och 2017)

TYCK TILL OM CENTRUM!

Dina åsikter är viktiga för att centrumarbetet ska bli så bra som möjligt.
Citaten nedan är ett urval från medborgarenkäten som utfördes 2014 och 2017.

Medborgarenkät 2014

Osby är en fin ort med fantastisk natur, strövområden och kommunikationer. Låt centrum fullända detta och satsa på besöksnäringen där centrum blir extra bonus. Lyft fram Osby som det naturnära och kompakta centrum som sjuder av småhandlare. Försök inte likna någon annan!

Det är så krångligt med övergångar över järnvägen. Jag är uppförd med lätt cykling på kors- och tvärs genom det lilla centrum vi har.

Mer sysselsättning till ungdomarna i Osby är en viktig ingrediens och mer blommor och grönska är aldrig fel.

Centralparken är superfin och i ordning. Mer evenemang skulle man ha där! Udden nere vid vattnet är också fin. Natur så nära centrum är fantastiskt. En del platser är bara till för att njutas.

Tycker att centrum är allmänt otrivsamt och fördärvat av bilismen. Här finns stor potential till förbättringar!

Järnväg, bra affärsutbud och restauranger. Fina konstverk och parkanläggningar. Stor blomsterprakt. Gott om parkeringar.

Medborgarenkät 2017

Bygg flerbostadshus ovanför Coloramabutiken. Fler människor kommer då röra sig på gatan och rumskaraktären kommer att förbättras.

Laddstation för elbilar. VIP parkering för miljöbilar.

En liten kiosk av något slag. En bevakad vänthall och fortsatt tillgång till toalett.

Fler parkeringsplatser runt järnvägen. Gångstråk därifrån till gatorna runt omkring.

Mer växter som ger glädje istället för buskar som bara är vildvuxna.

Aktiviteter som allsång och levande musik varannan helg under sommarhalvåret. Kanske någon form av byggnad där det kan serveras öl/vin och någon enklare förtäring i samband med det.

Vad invånarna i Osby förknippar med sin ort

1. Närheten till Osbysjön och naturen
2. Briofabriken
3. Järnvägen
4. Ett uppdelat centrum med en livlig västra sida och lugnare östra sida
5. Borgen
6. Sten
7. Rik handel
8. Osbypannan

(Osby Medborgarenkät, 2014)

ANALYS OCH RIKTLINJER

Följande uppslag presenterar fördjupade analyser för byggstenarna som ligger till grund för ett levande centrum; bebyggelse och grönstruktur, trafikplanering, offentliga platser och gestaltning. Varje uppslag innehåller en analys över vad som kan förbättras och anger riktlinjer att förhålla sig till vid framtida planering i centrum.

ÖVERSIKT

SWOT-ANALYS

En sammanfattande analys över nuvarande styrkor och svagheter inom tätorten samt framtida möjligheter och utmaningar.

NUVARANDE STYRKOR

- Närheten till naturen.
- En stark etablerad identitet inom företagsamhet.
- Stark tillhörighetskänsla bland invånarna.
- Korta avstånd inom centrum.
- Rikt utbud av kulturmiljöer och äldre bebyggelse.
- Blandad bebyggelse.
- Varierat utbud av handel och service.
- Goda kommunikationer.
- Flera laga kraft vunna detaljplaner för bostäder och verksamheter

NUVARANDE SVAGHETER

- Utbrett centrum med stora barriärer.
- Offentliga rum i behov av upprustning.
- Bristfällig tillgänglighet för cykeltrafik.
- Bristfällig belysning.
- Brist på mötesplatser i centrum.
- Brist på grönytor i centrum.
- Brist på lekytor i centrum.
- Bristfällig skyltning för orientering.

FRAMTIDA MÖJLIGHETER

- Närheten till Osbysjön, stärk kopplingen.
- Starkt engagemang från Osbyborna.
- Ökad naturturism.
- Ökad handel.
- Exploateringsmöjligheter av lucktomter.
- Fler invånare.
- Skåneleden.
- Infrastruktursatsningar t.ex. Regional superbuss.
- Ökat bostadsbyggande i kommunen.

POTENTIELLA UTMANINGAR

- Svag besöksnäring.
- Bostadsbrist.
- Tung genomfartstrafik.
- Biodiversiteten hotas vid brist på gröna stråk.
- Ökad transporter och leveranser samt ökad E-handel.
- Externhandel och köpcentra i andra kommuner.

BEBYGGELSE OCH GRÖNSTRUKTUR

ETT CENTRUM MED PLATS FÖR NY BEBYGGELSE OCH GRÖNSTRUKTUR GENOM FÖRTÄTNING.

Osby centrumstruktur är typisk för ett mindre samhälle i Sverige där järnvägen haft en avgörande betydelse för ortens framväxt. Bebyggelsestrukturen i centrum karakteriseras av blandad bebyggelse i mindre skala av varierad karaktär då centralorten expanderat under lång tid enligt rådande ideal. På senare år har dock bostadsbyggandet avtagit och det finns utrymme för nya byggnader att ta plats i bebyggelsestrukturen.

Förtätning ger nya bostäder

Idag finns det efterfrågan på fler bostäder i centrumnära lägen vilket bör tillgodoses. Framst gäller behovet bostäder för äldre och unga. I Osby finns det ca 650 lägenheter. Översiktsplanen för Osby kommun anvisar områden för ca 725 nya bostäder i tätorten inräknat gällande planer och förtätningmöjligheter. Vid byggnation vid järnvägen gäller 30 meter byggnadsfritt avstånd från stambanan. Bullerriktvärdena anger 60 dBA ekvivalent nivå utanför husfasad och 65 dBA ekvivalent ljudnivå för lägenheter upp till 35 kvadratmeter.

För att förbättra strukturen bör förtätning av flerbostadshus ske i blandad storlek och upplåtelseform. Detta bör främst ske på fastigheter utan bebyggelse mellan befintliga byggnader, så kallad lucktomter. En förtätning skapar fler bostäder samtidigt som redan befintliga strukturer och investeringar i området utnyttjas. Det kan även försköna stadsbilden och skapa en tydligare rumsbildning i centrum. Genom att förtäta och förbättra kopplingar med säkra och gena gång- och cykelvägar uppmuntras invånarna att gå eller cykla mellan olika funktioner såsom bostad, skola och service.

Miljöanpassat byggande

Det är viktigt att redan vid planeringsstadiet för nybyggnation ha kunskap om miljöanpassat byggande. Var och hur ett hus placeras är viktigt för miljön. Faktorer att ta hänsyn till vid lokalisering av byggnader är exempelvis ljus, värme, vind, fukt, buller och föroreningar. För att bygga ekologiskt och miljöanpassat gäller det att åstadkomma kretslopp i sophantering, avlopp och att använda förnyelsebara energikällor och byggmaterial. Alla nybyggnationer i Osby centrum bör tillämpa miljöanpassat byggande.

Förbättrad grönstruktur

Gröna miljöer är viktiga för rekreationsmöjligheter så som promenader, motion och spontanidrott. De har även ett mervärde i form av förbättrad hälsa och betydelse för trivsamheten med träd längs med gator, buskage och blomsterplanteringar. Mer grönska i stadsrummet bidrar till skugga, effektivare avrinning och ökad biodiversitet. Planteringar är även bra för vår miljö då koldioxid binds effektivt och buller dämpas. Grönplanen och dess syfte ska beaktas vid utveckling av ortens grönstruktur. Fler träd bör planteras längst med gator och vid större offentliga ytor för en förskönad centrummiljö. Genom att rama in platser med lägre buskage bildas naturliga rum. Offentliga platser bör utsmyckas med fler blomsterarrangemang och planteringar som varierar med de olika säsongerna då det finns efterfrågan på fler vintergröna planteringar. Osby centralort omges även av mycket natur och Skåneleden passerar genom centrum. Detta är unika värden som behöver tas tillvara men också vidareutvecklas för ökad besöksnäring.

GRÖNA OASER

I centrum finns det gott om gröna oaser så som Centralparken, Prästängen och Smittsbacke. Dessa kan med fördel bindas samman med gröna stråk som både är trevliga passager och viktiga för djur och växtliv.

GAMLA ANOR

Osby centrum präglas av sin kulturhistoria med gamla anor från Osbyfabriken. Dessa värdefulla byggnader bör bevaras och lyftas fram i gaturummet.

MER PLANTERING

I centrum finns det gott om vacker plantering men gaturummet kan göras mer trivsamt genom fler planteringar. Även tak och väggar kan täckas in med klätterväxter.

FLER BOSTÄDER

I centrum finns det en efterfrågan på fler bostäder. På de identifierade lucktomterna kan bebyggelsen förtätas med mindre lägenheter med verksamheter i bottenplan.

RIKTLINJER FÖR BEBYGGELSE GRÖNSTRUKTUR

- Kopplingen mellan centrum och Osbysjön bör förstärkas genom belysning, markbeläggning samt gång- och cykelväg.
- Vid nybyggnation kan funktioner så som bostad, servicehem och gym uppföras med handel i bottenplan. Blandade funktioner ger liv och aktivitet fler timmar under dygnet.
- Skapa möjligheter för ny bebyggelse i centrum som bidrar till sammanhållna och täta kvarter. Minska och utnyttja hårdgjorda lucktomter.
- Utifrån Grönplanen utveckla grönstrukturen och öka tillgången till kvalitativa grönområden. Gröna korridorer binder ihop områden i centrum och bidrar till ökad biodiversitet.

- Lucktomt.
Stor yta med bättre potential.
- Några centrumnära detaljplaner som nyligen vunnit laga kraft.
- Plats med utvecklingspotential.
Platserna kan användas mer.
- Grönområde.
- Tänkt område för framtida bostäder med klar detaljplan.

TRAFIKVANOR OCH STRUKTURER

UTGÅ FRÅN DEN MÄNSKLIGA SKALAN I GATURUMMET

I Osby utgörs de centrala delarna av breda gaturum där bilister lätt kan ta sig fram. Detta medför att bilen är det dominerande trafikslaget. Målet med trafikplaneringen i Osby är att alla trafikslag ska kunna samsas i trafikmiljön med utgångspunkten från den mänskliga skalan.

Järnvägen och bilismens prägel

I centrum utgörs strukturen av tydliga, breda gaturum och bebyggelse i rätta linjer. Järnvägen har en stor prägel på orten. Strukturen medför ett uppdelat centrum och en glesare bebyggelse med två paradgator på båda sidor om järnvägen som fungerar som huvudstråk. Utmed spårområdet är det Trafikverket som ansvarar för åtgärder av plattformar och plattformsförbindelser samt staket och plank. Osbys trafikplanering härstammar från 60-talets ideal då bilismen var på frammarsch och en parkeringsplats inom 200 meter från varje verksamhet rekommenderades. Bilinnehavet i Osby kommun är större än i jämförelse med rikssnittet. Merparten av trafiken i Osby är genomfartstrafik vilket är en konsekvens av att många jobbar eller bor på annan ort. Det finns även rikligt med parkeringsplatser som gör det bekvämt att ta bilen även korta sträckor.

Den mänskliga skalan

I medborgarenkäten 2014 var det en stor majoritet som oftast tog sig med bil till centrala Osby. Samtidigt uttryckte invånarna en vilja av att cyklister och gående ska prioriteras mer i gaturummet. Genom att skapa bättre förutsättningar för dessa transportsätt skapas en säkrare och trevligare ortsmiljö. Främst är det den tunga genomfartstrafiken som är ett problem.

Detta bidrar till en osäker trafikmiljö på bekostnad av de gåendes trivsel som bör ha god tillgänglighet längs handelsstråken. Att separera trafiken med cykelbana och ny markbeläggning är förslag till en trevligare trafikmiljö med mer centrumkaraktär. Tanken är att få ner hastigheten och skapa ett bättre samspel mellan de olika trafikslagen.

Öka tillgängligheten för oskyddade trafikanter

En målsättning med utvecklingen av Osby centrum är att förbättra miljön för cyklister och gående i orten. Transportsätten är miljövänliga och bör ges mer tyngd. Det ska vara enkelt och tryggt att ta sig mellan hem, jobb, skola och service inom orten. I Skåne orsakar vägtrafiken hälften av alla utsläpp av koldioxid, varav 65 procent av dessa härstammar från personbilstransporterna (Region Skåne, 2014). Dagens biltrafik innebär bland annat bullerstörningar. För att reducera trafikens miljöpåverkan är det därför angeläget att uppmuntra till att gå och cykla särskilt för de korta resorna. En annan fördel är bättre hälsa genom daglig motion. Enligt kartanalysen till höger finns det i dagsläget endast några separerade cykelbanor i utkanten av centrumområdet, men det pågår ett arbete med att förbättra trafiksituationen för cyklister. Detta genom fler och säkra cykelbanor som binder samman viktiga målpunkter i orten. Visionen är att knyta ihop arbetsplatser, bostäder och skolor för att uppmuntra användningen av cykeln i vardagen. Avsikten är att öka färdmedelsfördelningen för kollektivtrafik, gång och cykel till och från centrum. För att medverka till omställningen till fossilfria drivmedel kommer laddstolpar för fyra elbilar installeras vid stationen under hösten/vintern 2017.

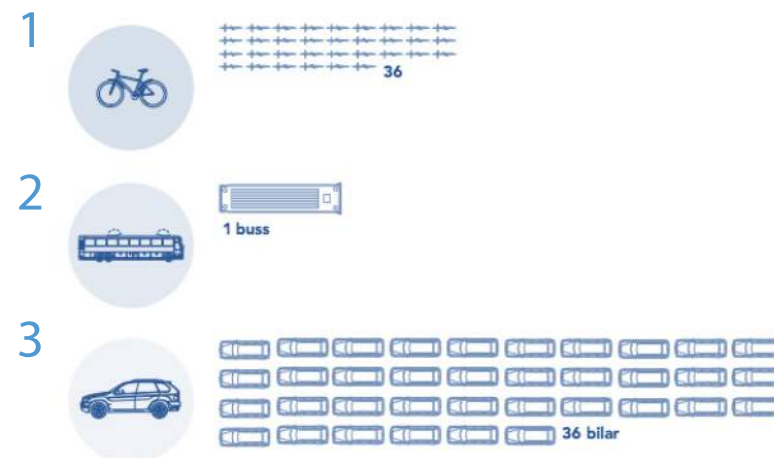

Illustration som visar skillnaden i storlek på fordon. 1. Cykel/gående 2. Kollektivtrafik samt 3. Biltrafik.

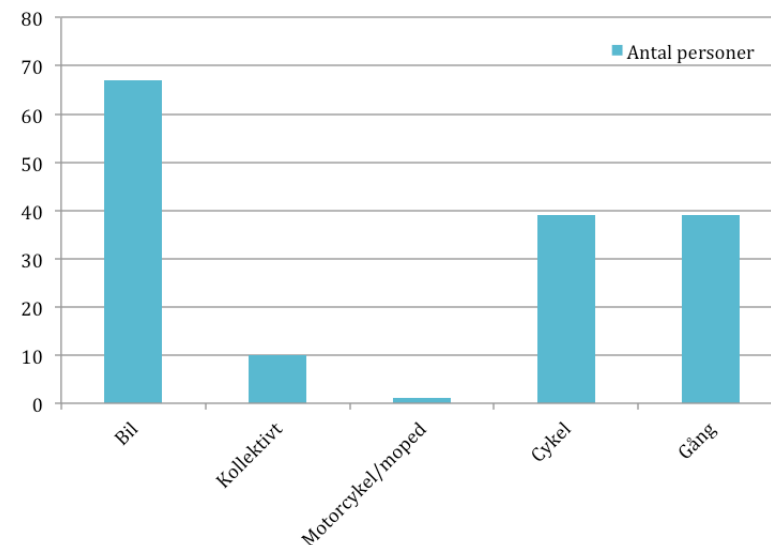
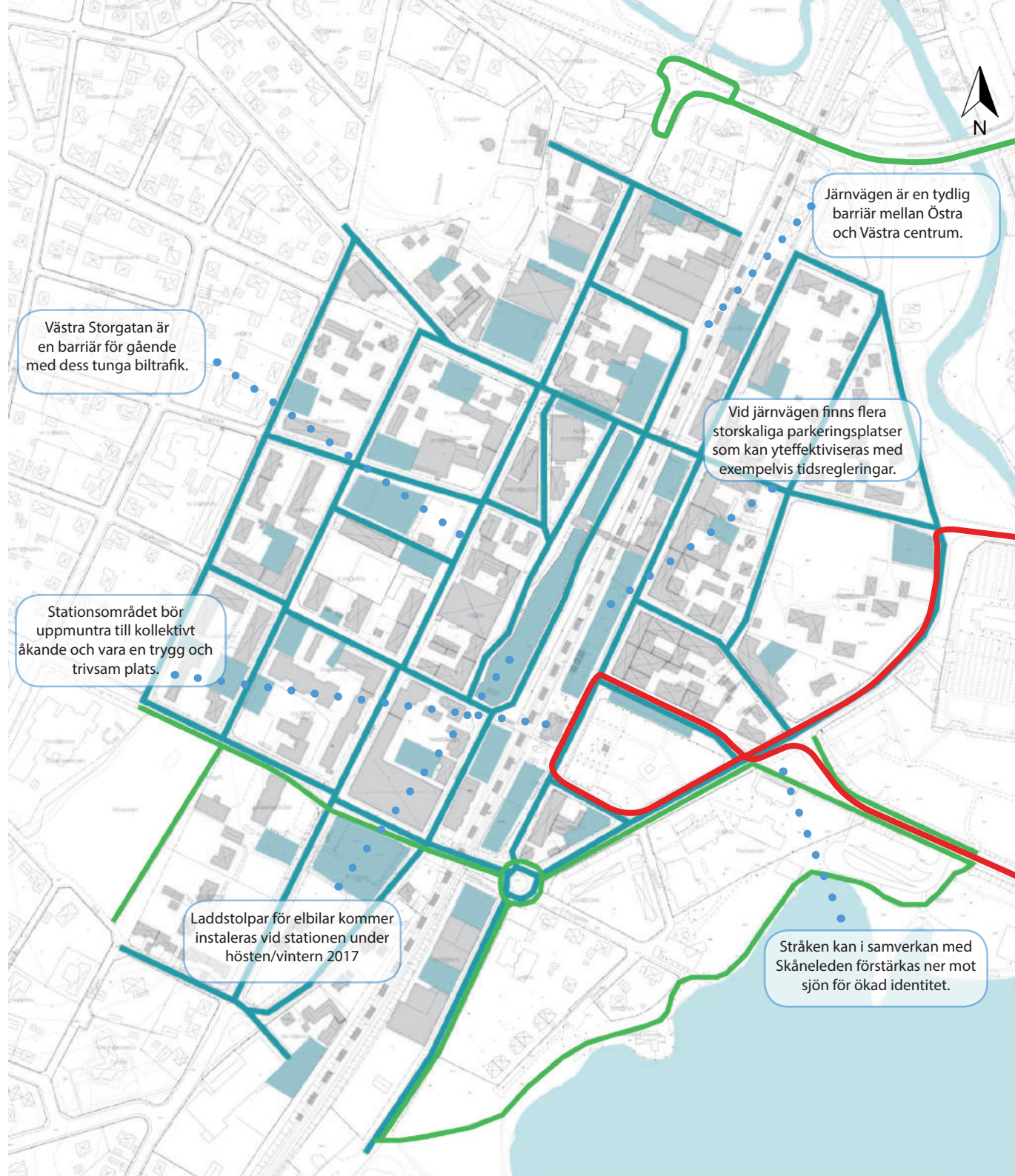

Diagram över det färdmedel medborgarna oftast tar sig till Osby centrum med. (Medborgarenkät, 2014).

RIKTLINJER FÖR TRAFIKPLANERING

- Gör centrum tillgängligt. Separera trafiken och förenkla för gående och cyklister i de centrala delarna för att skapa en tillgänglig och säker trafikmiljö. Komplettera belysning och skyltning.
- Fortsätt uppmuntra och underlätta pendling kollektivt genom att stärka kopplingen mellan olika trafikslag och öka tryggheten runt stationen, till exempel genom trevliga mötesplatser.
- Sänk hastigheten och minska genomfartstrafik och rundkörning i centrum med hänsyn till cyklister och gående.
- Gör satsningar för att få fler invånare att gå eller cykla korta sträckor inom orten. Gör det lätt att göra miljövänliga och hälsosamma val.
- Effektivisera och förbättra parkeringsmöjligheterna utifrån parkeringsutredningen.

- Större parkeringsytor
- Bilväg
- Cykelväg
- Busslinje

OFFENTLIGA PLATSER SERVICE, HANDEL OCH FRITID

ETT LEVANDE CENTRUM SKAPAS MED ETT RIKT
UTBUD AV **AKTIVITETER** OCH SERVICEUTBUD

I centrum finns det ett varierat utbud av handel och service där de flesta branscher finns representerade. Här finns vårdcentral, apotek, systembolag och biograf. Blandningen av större kedjor och lokala handlare med familjeägda affärerna utgör en viktig del i Osbys centrumhandel. Här finns parker, kulturinstitutioner och bibliotek som ger möjlighet till möten, lek och vila. Nöjesutbudet är dock begränsat och koncentrerat runt torget där det finns biograf och festvåning i Borgen.

Utmaningar för detaljhandeln

Osby har ett bra serviceutbud i förhållande till ortens storlek men för centrum har konkurrensen hårdnat de senaste åren med E-handeln. Människor köper allt fler varor på nätet vilket blir en utmaning för handeln. Det kommersiella centrumet är relativt utspritt och uppdelat genom att handeln är koncentrerad i två kluster på varsin sida järnvägen. Utvecklingen av handel styrs av rådande ekonomi och trender. Med rätt fysiska strukturer skapas förutsättningar för en positiv utveckling. Detta kan göras genom att etablera fler uteserveringar, erbjuda gratis Wifi-uppkoppling samt underlätta för gående längs handelsgatorna. Handelsstråken kan även göras mer trivsamma genom ny möblering i form av sittplatser, belysning, god skyltning och samtida konst.

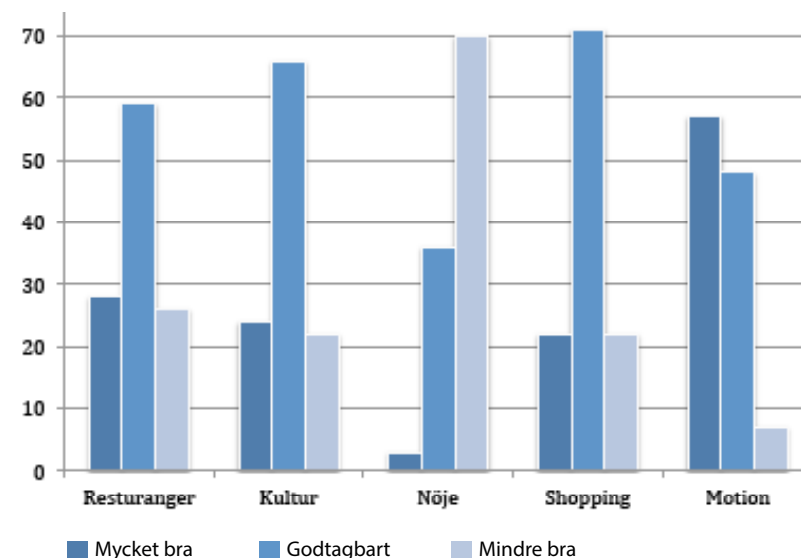
Företagsamma Osby

Osby kommun är en av landets mest företagstätta kommuner räknat per invånare.

En stor del av kommunens befolkning är sysselsatt inom tillverkningsindustrin, handeln och vården. Osby centrum ska erbjuda ett företagsvänligt klimat med en smidig kommunal förvaltning som ger god service med hög kvalitet. Det ska uppmuntras att starta, etablera, driva och utveckla företag i Osby centrum. Bland annat genom möten med företagare, rådgivning gällande lagstiftning och genom att använda platser som kan vara attraktivt för handel.

Fritidssatsningar för en välmående befolkning

Förutsättningar för mer fritidsplatser är goda och det finns utrymmen för fler arrangemang på centrums offentliga platser. Det är främst ungdomar som har behov av fritidsplatser då de har ett större behov av att integreras i samhället och stärka sin identitet utanför hemmet. De mest populära fritidsplatserna i centrum är biblioteket, fritidsgården Pulsen och Borgen. Enligt medborgarundersökningen var medborgarna minst nöjda med nöjesutbudet i centrum medan människor var mest nöjda med motionsmöjligheterna (se diagram). Visionen *Ett levande Osby* vill ge utrymme att utveckla fler fritidsaktiviteterna och uppmuntra till fysisk aktivitet för alla generationer. I medborgarundersökningen framkom flera förslag till nya aktiviteter som kan integreras i orten. Utomhusgym, motions slingor, multisport, fler lekplatser och klättervägg var några förslag som medborgarna önskat och som kan göra de offentliga platserna i centrum mer livfulla och trivsamma.

Diagrammet visar vad medborgarna tycker om utbudet i centrum. (Medborgarenkäten, 2014).

GESTALTNINGSPROGRAM FÖR KONSTNÄRLIG UTFORMNING

Följande program bör följas vid nybyggnation och gestaltning av Osbys centrummiljö. Möblering och utsmyckning bör väljas utifrån ett hållbart perspektiv där hänsyn tas till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter. Syftet är att skapa ett enhetligt och fräscht intryck i centrum.

MARKBELÄGGNING

I centrala Osby är det dominerande stora hårdgjorda underlag i form av asfalterade parkeringsytor och vägar. Det förekommer även gatsten, främst på västra sidan av orten. Markbeläggningsen kan visa riktningar i centrum och rama in platser i gaturummet. Markbeläggningsen kan även ha ett estetiskt värde. För att värna om den naturliga infiltreringen och avrinningen är det bra att blanda hårdgjorda ytor med grönytor. Det finns flera alternativ till asfalt som till exempel armerat gräs som med fördel kan användas för parkeringsytor. Flera offentliga platser behöver även kompletteras med ramper, ledränna i marken och räcken för att öka tillgängligheten för personer med exempelvis barnvagn eller rullstol.

BELYSNING

Belysningen i Osbys gatumiljö ska vara behaglig och bidra till trygghet, trivsel och ökad tillgänglighet för personer med synnedsättning.

Stråk, cykelvägar och parker är särskilt viktigt att belysa.

Även effektbelysning bör användas som komplement och riktas mot betydande byggnader. Den kan också riktas mot konstnärliga inslag för att förstärka identiteten i miljön och skapa spännande platser även under mörka timmar. Tunnlar och passager bör lysas upp för ökad trygghet.

Ödliga platser och motionsspår kan belysas med rörelsestyrd belysning för ökad trygghet. Belysningen kan även visa riktningar och vara vägledande i centrum genom att till exempel använda spotlights i marken.

SKYLTING

God skyltning underlättar för turister och besökare i centrum.

En vägvisare kan effektivt visa ut riktning och avstånd till turistmål, parker och offentliga toaletter. För att framhäva Osbys historia med intressanta platser och byggnader kan mindre informationsskyltar sättas ut på platser.

Förslag på vägvisare som kan peka ut natur, landmärken och service.

SITTPLATSER

En stor del av ortens identitet utgörs av dess möblering. Sittplatserna i Osby centrum ska vara bekväma och inbjudande. De ska hålla en enhetlig utformning och vara av så god kvalitet att de kan behålla ett gott skick med sparsamt underhåll. Centrum bör kompletteras med fler strategiskt placerade sittplatser. Viktigt att det finns gott om sittplatser längs stråk och vid mötesplatser, både i och i utkanten av centrum. En välplacerad sittplats placeras i kanten av gaturummet med utsikt över platsen, längs gångstråk, intill entréer och vid mötesplatser. För äldre är det viktigt med sittplatser med arm- och ryggstöd inom synhåll. Det ska vara lätt att sätta och resa sig. Detta ger ett bättre stöd för rörelsehindrade. För yngre är det viktigt med avskilda grupperade sittplatser. Dessa kan placeras i exempelvis trappor och intill fritidsplatser.

PAPPERSKORGAR

Papperskorgarna bör vara diskreta men användarvänliga. De ska vara lätta att tömma och utformade så att inte djur eller nederbörd kommer i kontakt med soporna. Papperskorgarna bör placeras med täta mellanrum vid mötesplatser, i parker och längs gångstråk.

KONST

Osby har flera konstverk som smyckar centralorten. De flesta skulpturerna är gjorda i brons, sten och andra hårdgjorda material. Osbyprästen Fader Gunnar står skulpterad vid Östra Järnvägsgatan och i Centralparken återfinns Axel Olssons skulptur Musikanterna. För att förstärka ortens karaktär föreslås fler konstverk skapas i diabas och svart granit som är starkt förknippat med orten. Enligt medborgarenkäten efterlyser medborgarna ny konst i nytänkande material och i modernare stil. Ett rikare och varierat utbud av konstnärlig gestaltning av hög kvalitet skapar trivsel och stärker platsers identitet. Att bjuda in ungdomar och konstinresserade att delta i utsmyckningen stärker medborgarnas engagemang och omsorg av miljöerna i orten. Nya konstnärliga inslag kan exempelvis vara tillfälliga installationer med ljud och ljus.

CYKELGARAGE

På strategiska platser placeras cykelgarage ut med tak, belysning och cykelpump. Cykelgaragen ska vara väl inramade som väderskydd.

Förslag på konstnärlig och moderna sittplatser, cykelställ och papperskorg från Vestre.

RIKTLINJER FÖR GOD BEBYGGD MILJÖ

Trivsel

- Rusta upp och förnya nedgångna miljöer.
- Skapa välplacerade sittplatser som erbjuder möjlighet att vila med jämna mellanrum.
- Begränsa störningar och buller genom plank och grönska vid exempelvis järnvägen.
- Arbeta med att motverka barriärer i gaturummet.

Trygghet

- Belys platser och stråk som upplevs som otrygga.
- Skapa goda siktlinjer för ökad orienterbarhet.
- Använd rörelsekontrollerad belysning vid ödsliga platser.

Tillgänglighet

- Säkerhetsställ ledstråk och räcken.
- Markera ut nivåskillnader.
- Ramper som kompletterar trappor.
- Använd väl tilltagna breddmått.
- Automatiska dörröppnare eller ringklockor vid entréer.
- Tillgång till handikappanpassade p-platser.
- God markbeläggning och belysning för ökad tillgänglighet

PLANFÖRSLAG FÖR FRAMTIDEN

I följande kapitel fördjupas visionen för de fyra nyckelplatserna i centrum. Hur kan dessa platser utformas för att bidra till ett levande centrum? För varje plats presenteras en visionsbild, en illustrationsplan och en lista som uppmärksammar brister och möjligheter. Observera att illustrationerna endast är förslag och för att förverkliga denna vision krävs det ytterligare planering och utredning.

TORGET

CENTRALPARKEN

VÄSTRA STORGATAN

STATIONEN

TORGET

OSBYS VARDAGSRUM

Förslaget visar hur torget kan utvecklas till en mer tillgänglig och levande mötesplats mitt i centrum med en flexibel planering som möjliggör för torghandel. I gestaltningsförslaget föreslås en ny servicebyggnad med uteservering, infocenter och offentlig toalett samt ny plantering, markbeläggning och möblering. Parkeringsytan kan även användas vid evenemang så som backluckeloppis eller skördemarknad.

Problematik:

Brist på liv, rörelse och tillgänglighet.
Fungerar som parkering snarare än mötesplats.
Bristfällig och brokig möblering.
Vildvuxen grönska.
Brist på aktiviteter.
Bristande koppling till omkringliggande verksamheter.

Förbättringsförslag:

Upprustning och komplettering av grönska.
Ökad tillgänglighet till och från torget.
Parkering som yta för olika evenemang.
Små platsbildningar för möten och uppehåll.
Permanent byggnad för gatukök, informationsbyrå och offentlig toalett.
Nya element så som vattenspel, effektbelysning och lekskulptur.
Ökad tillgänglighet för godsmottagning till torget.
Fler cykelparkeringar.

ILLUSTRATIONSPLAN

Idéförslag

VÄSTRA STORGATAN

NY PRIORITERING

Förslaget visar hur fysiska åtgärder kan bidra till att förbättra ordningen i gaturummet och skapa ett mer trivsamt och säkert gaturum. För att koppla samman torget med flödet längs gatan föreslås en annan markbeläggning som är något upphöjd. Inom området gäller sänkt hastighet där gående och cyklister ges bättre förutsättningar att samsas med övriga trafikslag. Avsikten är att skapa ett vägområde där trafikanterna märker att mycket folk rör sig samt för att öka kopplingen mellan verksamheterna.

Problematik:

Tung genomfartstrafik.
Blandat körfält med tung trafik och cyklister.
Höga hastigheter och osäkra varuleveranser.
Brist på grönska och trivsel.
Brist på trygga övergångar.

Förbättringsförslag:

Smalna av körbanan till 7 meter.
Placera en träd/planteringszon på östra sidan.
Separera gång- och cykelvägar.
Skapa en gata med centrumkaraktär där gående och cyklister har bättre förutsättningar i gaturummet.
Gatan kan utformas med en liknande lösning som korsningen vid Konsum.
Se över varuleveransernas mottagning.

ILLUSTRATIONSPLAN

Idéförslag

RAMP

UPPHÖJT GATUOMRÅDE OCH
MARKBELÄGGNINGSFÖRSLAG

GÅNG- OCH
CYKELVÄG

GC-väg 4,0 m

Körbana 7,0 m

Parkering
2,5 m

Plantering
1 m

Gångbana
2 m

CENTRALPARKEN UTRYMME FÖR AKTIVITET

Centralparken är ortens *finrum*. Parken har stor betydelse för ortens karaktär och ger ett viktigt första välkomnande till orten. Idag kan parken upplevas som en passage snarare än en park där medborgarna vistas för lek och rekreation. Parken har en bra grundstruktur med öppna och fria ytor men behöver aktiveras och rustas upp för att göras mer levande. Placeringen av parken är mycket god nära Osbysjön. Förbättringsförslaget utgår från den klassiska strukturen som kompletteras med aktiviteter så som boule och aktivitetsyta, grupperade sittplatser och tydligare inramning genom plantering av en låg bokhäck.

Problematik:

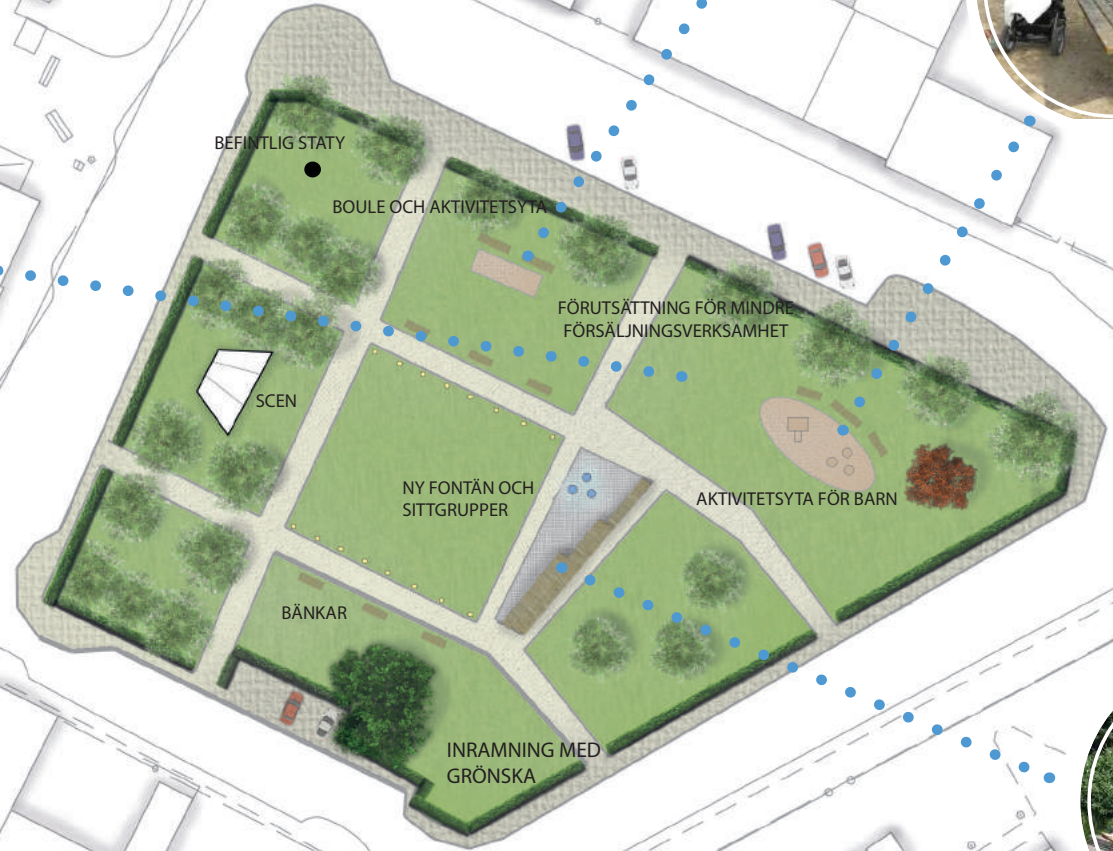
Används främst som passage.
Brist på aktiviteter.
Saknar platskänsla och inramning.
Fontän i nedgånget skick.
Tung trafik i anknäring.
Exkluderande klientel.

Förbättringsförslag:

Fler aktivitets- och motionsmöjligheter i form boule och utegym eller pingisbord.
Låg inramning med häck/staket och plantering.
Bevarande och skydd av äldre träd.
Nya grupperade sittmöbler med god utsikt.
Effektbelysning på konst och värdefulla träd.
Ökad koppling till skola och station genom fler aktiviteter.
Markupplåtelse för tillfällig försäljningsverksamhet hade höjt kvalitén samt offentlig toalett.

ILLUSTRATIONSPLAN

Idéförslag

STATIONSOMRÅDET TRYGGT OCH TRIVSAMT

För att uppmuntra till att åka kollektivt bör stationsområdet vara en inbjudande och trivsam plats att vistas på i väntan på buss eller tåg. I dag är området utspritt, nedgånget och upplevs som otryggt. Området är för många besökare ortens entré och ska ge ett positivt första intryck. Området måste öppnas upp genom att byta ut staket mot grönska och genomskinliga plank samt skapa fler siktlinjer och god skyltning. Mer grönytor med cykelväg kan etableras på västra sidan spåret. På östra sidan finns det utrymme för ett café och fler sittplatser. Det råder ett byggnadsfritt avstånd på 30 meter från järnvägen. Detta område bör inte uppmuntras för långvarig vistelse. Stationsområdet behöver ökad tillgänglighetsanpassning för funktionsnedsatta.

Problematik:

Järnvägen upplevs som en barriär.
Jenvägen (övergången) och planken längs med spåren är i nedgånget skick.
Passagen i tunneln upplevs som otrygg.
Staket försvårar framkomst.
Bullrig miljö.
Brist på sittplatser och mötesplatser.
Exkluderande klientel.

Förbättringsförslag:

Ökad grönstruktur.
Fler inbjudande sittplatser.
Förstärkt koppling till stationshuset med framtida verksamhetsmöjligheter.
Ökad belysning, både funktionell och effektbelysning.
Bättre pendlarparkering med elladdstolpar.
Säkra och låsbara cykelparkeringar.
Utökad Wifi-uppkoppling.
Etablera ett café med uteservering.
Upprustning och renovering av Jenvägen och stationstunneln.
Se över att tidsbegränsa P-platser dagtid utanför Stora hotellet.
Byt ut befintligt plank längs spåret till riktig bullervall med glas.

ILLUSTRATIONSPLAN

Idéförslag

28

78.9

ÅTGÄRDSLISTA NÄSTA STEG

Följande åtgärder är förslag till en fortsatt handlingsplan för att uppnå visionen *Ett levande centrum*. Åtgärdsförslagen är listade utifrån tre olika scenarier; Tillfälliga åtgärder, enkla åtgärder och omfattande åtgärder. De tillfälliga åtgärderna är mindre satsningar med syfte att liva upp centrum och kan genomföras omgående. De enkla åtgärderna kan genomföras inom ett par år och över hela centrum. De omfattande åtgärderna utgår däremot från olika platser, har ett längre tidsperspektiv och kräver vidare planering och utredning.

Tanken är att denna lista ska inspirera och motivera kommun och medborgare till handling. Listan kan kompletteras med nya förslag på åtgärder och idéer för att göra centrum till en levande och nöjsam plats. Observera att åtgärderna är förslag och att det inom varje kategori inte finns någon prioriteringsordning.

TILLFÄLLIGA ÅTGÄRDER

ENKLA ÅTGÄRDER

OMFATTANDE ÅTGÄRDER

För att liva upp centrum krävs mindre satsningar/installationer under hela året. Syftet är att skapa nya möten, uppmuntra till kreativitet och förstärka centrumets karaktär. Åtgärderna är tillfälliga och pågår under en begränsad tid, men kan återkomma. Satsningarna bör genomföras tillsammans med butikerna i centrum, föreningar och andra intressenter. Följande är exempel på satsningar.

TILLFÄLLIGA ÅTGÄRDER

CYKELKAMPANJ

Denna åtgärd vill påminna och uppmuntra medborgarna till att välja cykeln för korta sträckor inom orten. En cykelkampanj kan bidra till att få upp ögonen för detta hälsosamma färdmedel genom exempelvis gratis sadelskydd, vattenflaskor och t-shirts. Varför inte anordna ett årligt cykellopp i Osby där hela familjen kan delta.

PICKNICK I PARKEN

Bjud in till gemensam picknick i Centralparken där folk tar med egen filt och samtidigt bjuds på underhållning med musik, quiz eller varför inte öppen scen för att visa upp lokala talanger.

MULTISPORT PÅ TORGET

Låt lekluften komma fram och utmana vänner och familj på ett parti boule eller schack i formatet större, mitt på torget. Sport och spelmöjlighet bör erbjudas under utvalda perioder.

UTOMHUSBIO

Allt som behövs för en lyckad biokväll utomhus är en bioduk en vacker kväll och en riktigt bra film. Låt alla ta med sig egna stolar och filtar för en filmupplevelse mitt i centrum. Dock behöver detta utredas för att inte istället dra till sig gängbildningar.

BARNLOPPIS & BAKLUCKELOPPIS

Varför inte ha en gemensam dag på torget då alla får sälja gamla kläder och leksaker. Miljövänligt, ekonomiskt och ett trevligt nöje för både vuxna och barn.

SMYCKA EFTER SÄSONG

Låt Osby centrum följa med i årets alla högtider och festligheter. Påskris på våren, glasskiosk på sommaren, prideflaggor på hösten och varför inte sätta upp en julgran och isbana på torget under julen. Att uppmärksamma årstiderna skänker glädje och skapar gemenskap i en trivsam centrummiljö.

PLANTERINGSGLÄDJE

När våren kommer till Osby kan vi tillsammans använda våra gröna fingrar med gemensamma planeringsdagar för gammal som ung. Hjälptill i parkskötseln eller använd utsatta pallkragar och fröer på utvalda platser. Till hösten arrangeras en skördefest i orten som med fördel kan utökas med lokala råvaror.

KONSTINSTALLATIONER

Låt kreativiteten flöda och delta i centrumets konstnärliga utsmyckning. Installationer med ljud och ljus eller konstutställningar i tunnlar och passager. En streetart-vägg lockar fram kreativitet hos alla åldrar. Är detta ett lyckat projekt skulle en permanent konstavägg kunna etableras.

KULTURHISTORISK GUIDNING

En guidad runda i centrala Osby med stopp på värdefulla platser för Osbys kulturhistoriska arv, till exempel Briohuset och Lekoseum, Centralparken, Apan och Kaninen. Rundan kan genomföras gåendes med guidning från hörlurar eller med ett briotåg som kör runt under sommaren.

De enkla åtgärderna kan med fördel genomföras snarast då de har en direkt positiv inverkan på centrum miljö. Arbetet innebär en mindre kostnad men kan behöva utökade beslut gällande resurser, finansiering och aktörer.

ENKLA ÅTGÄRDER

VÄGVISARE TILL NATUREN

Låt centrum möta vattnet och naturen genom tydligare skyltning. En vägvisare pekar tydligt ut riktning och sträcka för att hitta några av Osbys smultronställen. En naturupplevelse är aldrig långt borta.

NY MÖBLERING

Centrum är i behov av upprustning med nya möbler såsom bänkar, papperskorgar och räcken. Möbleringen bör utgå från gestaltungsprogrammet för att skapa en enhetlig utformning.

GRATIS WIFI-UPPKOPPLING

På offentliga platser i Osby centrum bör gratis uppkoppling erbjudas. Stationen, torget och centralparken bör erbjuda möjlighet att koppla upp sig på Wi-fi nätet för att göra platserna mer tillgängliga och attraktiva.

VÄXTLIGHET

Ortens invånare efterfrågar mer träd, blommor och annan vegetation i centrum. Grönskan i centrum bör underhållas, bevaras och utvecklas. Kontinuerlig översyn av vegetationen behövs för att inte skapa dolda och otrygga miljöer.

BELYSNING

För ökad trygghet och trivsel bör belysningen i centrum ses över och förnyas. Det gäller framförallt vid passager, tunnlår, öppna platser och stråk. Även effektbelysning bör användas som komplement för att skapa attraktiva offentliga miljöer.

PARKERING

Differentiering av parkeringsplatser. Yteffektivisera befintliga parkeringar och utökad pendlarparkering.

UTESERVERINGAR

Gör fler gator i centrum levande genom att ge plats åt fler uteserveringar. Med en trevligare shoppingmiljö gynnas även handeln. Vid vattnet finns plats för sommarcafé och kiosk.

MOTIONS- MÖJLIGHETER

För att hålla invånarna hälsosamma och friska bör fler motionsmöjligheter skapas utomhus. Ett utomhusgym, boulebana eller pingisbord kan användas i alla åldrar och blir en trevlig mötesplats. Vid sjön kan uthyrning av kanoter och mountainbikes erbjudas.

AKTIVITETSYTA MED OSBYTEMA

Ny aktivitetsyta kan placeras i Centralparken med ett genomgående Osbytema, exempelvis kan den klassiska Brio-hunden, clownen eller en diabasskulptur som kan användas för aktivitet. Ytan framhäver Osbys gamla anor och är samtidigt en vacker identitetsstärkande utsmyckning.

HANDELSRING FÖR LIVSMEDELSPRODUCENTER

Torget parkerings skulle kunna upplåtas till varuutlämning enligt rekoringsprincipen. Detta innebär att lokala livsmedelsproducenter har ett gemensamt utlämningsställe för sina produkter, exempelvis en parkeringsyta.

De omfattande åtgärderna är större projekt som ska prioriteras i framtida planarbete och budget. Dessa åtgärder är av större skala och kräver därför en längre process med vidare utredning och ändrade detaljplaner. Planering av åtgärderna sker i dialog med berörda parter för att samspela och genomföra åtgärder i lämpliga skeden, exempelvis ledningsbyte vid ny markbeläggning.

OMFATTANDE ÅTGÄRDER

FÖRNYA TORGET

I dagsläget är torget tomt och platt. Det behövs en ny struktur samt en permanent byggnad med plats för matservering, turistinformation och offentlig toalett. Torget ska fungera som ett flexibelt vardagsrum med bättre tillgänglighet och platser att mötas på.

FLER BOSTÄDER MED FÖRTÄTNING

Genom att förtäta de identifierade lucktomterna i centrum skapas möjligheter för fler bostäder i centrumnära läge. Bland ungdomar eller äldre är behovet av nya bostäder störst.

NÄRA OSBYSJÖN

Osbysjön är en fantastisk tillgång för Osbys medborgare som vi bör ta vara på bättre. Låt sjön ta plats och utvecklas till en trivsamt mötesplats med strandpromenad, brygga, fler sittplatser, sportmöjligheter och grillplatser. Låt närheten till naturen och sjön präglade centrums platsidentitet och marknadsföring. Vattenkvaliteten behöver förbättras vid Sjöängen så att området går att bruka som badplats i framtiden. Detaljplan för en gång- och cykelväg tillsammans med en bro över Näset (precis söder om tätorten) är färdigställd och behöver förverkligas för bättre kommunikationer till centrum.

TRYGGARE STATIONSOMRÅDE

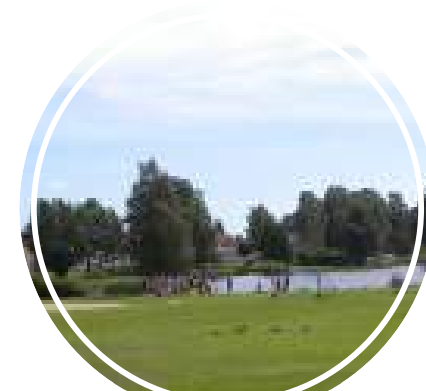
Stationsområdet mitt i centrum upplevs av många medborgare som otryggt och slitet. Här finns stor brist på mötesplatser och säkra, trivsamma passager över och under spåren. Fler grupperade sittplatser, trevliga upplysta passager och ett trivsamt café där möjlighet finns att köpa ett kopp kaffe gör kollektivresandet trevligare.

CENTRUMKARAKTÄR VID TORGET

På Västra Storgatan trängs cyklister, gående och tunga fordon mitt i centrum. Hastigheten måste sänkas genom ett tydligare uppdelat gaturum där det känns tryggt att cykla eller promenera. Förslagsvis kan en separerad cykelbana etableras, ny markbeläggning, fler träd och växter längs med gatan för en trivsamt och trygg gatumiljö. Syftet med utformningen är att skapa centrumkaraktär och minska känslan av att gatan fungerar som genomfart.

ARRANGEMANG I CENTRALPARKEN

Centralparken bör utvecklas till en park med fler aktiviteter som ger bättre möjligheter att driva tillställningar och uppträdanden. För att få fler människor att vistas och uppehålla sig i parken ges förslag på en ny scen och förutsättning för mindre försäljningsverksamhet.

TID- OCH GENOMFÖRANDEKARTA

FÄRGFÖRKLARING

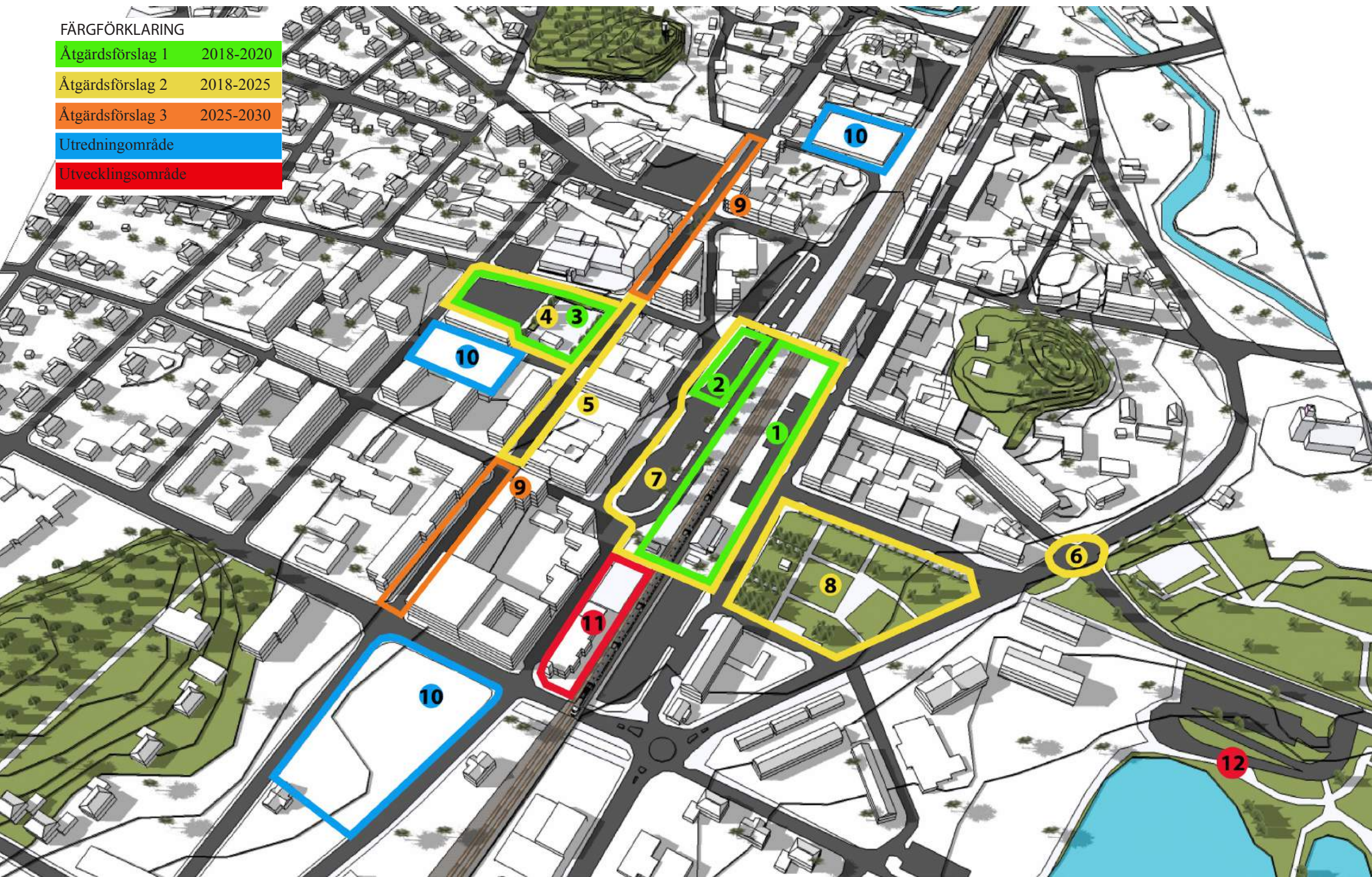
Åtgärdsförslag 1 2018-2020

Åtgärdsförslag 2 2018-2025

Åtgärdsförslag 3 2025-2030

Utredningsområde

Utvecklingsområde

TID- OCH GENOMFÖRANDEPLAN

För att uppnå visionen *Ett levande centrum* föreslås mindre och större åtgärder runt om i centrum. Ett antal platser har identifierats som centrala i arbetet och där föreslås det att flera olika åtgärder genomförs. Förutom de fyra fokusområdena är det även områden utanför avgränsningen, men även de kan bidra till att uppnå visionen. Förslagen är listade utifrån tidsperspektiv. Observera att åtgärderna är förslag och att det inom varje tidsperspektiv inte finns någon prioritering.

1. STATIONSOMRÅDET, ETAPP 1

Miljön runtomkring stationen upplevs idag som otrygg och är inte särskilt attraktiv. Det behövs därför en upprustning av den offentliga miljön med bättre belysning, mer växtlighet, fler cykelparkeringar och sittplatser. Planken längs med järnvägen behöver även bytas ut eller rustas upp, vilket sker i dialog med Trafikverket. Utöver det bör kommunen skapa förutsättningar för verksamhet i stationshuset som även kan användas som vänthall.

2. PENDLARPARKERINGEN

Upprustning och översyn av pendlarparkeringen. Genom skyltning och markering är det möjligt att yteffektivisera parkeringen. Se över möjligheten att utöka pendlarparkeringen söder om Jenvägen på västra sidan, exempelvis genom utgrävning av befintlig höjdskillnad eller ett parkeringsdäck.

3. TORGET, ETAPP 1

Upprustning och förnyelse av torget för att skapa en levande och attraktiv mötesplats. Torget ska fungera som ett flexibelt vardagsrum med en öppen flexibel yta för torghandel eller andra tillställningar. I första etappen genomförs mindre åtgärder såsom ny plantering, cykelparkering, belysning och upprustning av sittplatser.

4. TORGET, ETAPP 2

I andra etappen för torget genomförs mer omfattande åtgärder för att skapa en attraktiv mötesplats mitt i centrum. För att skapa liv och rörelse föreslås en större servicebyggnad för fler verksamheter. Tillgängligheten behöver även förbättras, vilket kräver översyn av nivåskillnader och någon form av ramp. Ny markbeläggning, offentlig toalett och vattenspel behövs också.

5. VÄSTRA STORGATAN, ETAPP 1

För att skapa en säkrare trafikmiljö längs Västra Storgatan ska gatan byggas om med ny och upphöjd markbeläggning. Syftet är att få ner hastigheten och på så sätt öka säkerheten för oskyddade trafikanter. Längs med gatan ska det finnas en separerad gång- och cykelväg samt fler cykelparkeringar. För ett trevligare intryck föreslås även ny plantering längs med gatan.

6. CIRKULATIONSPLATS PARKSKOLAN

För att öka trafiksäkerheten och framkomligheten bör korsningen Kristianstadsgatan - Östra Storgatan, ovanför Parkskolan, byggas om till en cirkulationsplats. För att möjliggöra genomförandet av åtgärden krävs medfinansiering från Trafikverket.

7. STATIONSOMRÅDET, ETAPP 2

Järnvägen utgör en stark barriär mellan de västra och östra delarna av centrum. För att öka kopplingen och minska barriäreffekten behövs stationsområdet utredas ytterligare. Det behövs en lösning som bidrar till att förbättra stationen som bytespunkt samt ökar tillgängligheten med en trygg och attraktiv passage över/under järnvägen. Syftet med utredningen är att se över möjligheterna till att skapa ett mer sammanhållet centrum.

8. CENTRALPARKEN

Utveckling av Centralparken till en aktivitetspark med skulpturer, pingisbord, boulebana samt ny scen med sittplatser framför. Även möjlighet till mindre servering och en offentlig toalett bör eftersträvas samt fler och förnyade bänkar och inramande växtlighet. Med nuvarande detaljplanemöjligheter att bygga bostäder och verksamheter i centrala lägen bedöms inte Centralparken aktuell för bebyggelse. Detta kan däremot behöva utredas i framtiden.

9. VÄSTRA STORGATAN, ETAPP 2

Om Västra Storgatan etapp 1 fungerar väl kan sträckan förlängas vid behov för ökad trafiksäkerhet där trafikslagen får bättre förutsättningar att samsas. Liknande åtgärder som för etapp 1 ska eftersträvas.

10. UTREDNINGSMOMRÅDE

Centrala områden med god potential att höja centrummiljöns kvalitéer genom bättre funktion. Till exempel kan det handla om nya verksamheter och byggnader. Dessa områden behöver utredas vidare i markfrågan och detaljplaneskedet.

11. UTVECKLINGSMOMRÅDE - BRIO LEKOSEUM

Lekoseum är en av Osbys större turistattraktion som lockar runt 50 000 besökare årligen. Det finns möjlighet att utveckla Lekoseums verksamhet ytterligare samtidigt som fastigheten med entré och omkringliggande miljö behöver rustas upp.

12. UTVECKLINGSMOMRÅDE - NÄRA OSBYSJÖN

Osbysjön är en fantastisk tillgång, men det finns behov av utveckling. Låt sjön ta plats och utvecklas till en trivsamt mötesplats med strandpromenad, brygga, fler sittplatser, grillplats och sportmöjligheter, exempelvis utomhusgym. Kopplingen mellan Osbysjön och centrum behöver förstärkas. Låt närheten till naturen och sjön prägla centrumets platsidentitet.

FÄRGFÖRKLARING

Åtgärdsförslag 1 2018-2020

Åtgärdsförslag 2 2018-2025

Åtgärdsförslag 3 2025-2030

Utredningsområde

Utvecklingsområde

PARKERINGSINVENTERING

Följande sidor utgörs av en parkeringsinventering inom avgränsat område för arbetet med centrumplanen. Inventeringen redovisar beläggningsgraden på kommunala parkeringsplatser under olika tidpunkter.

Parkering - en återkommande fråga

Parkering har varit en återkommande fråga under arbetet med visionsdokumentet, inte minst i dialogerna med näringslivet och Osby shopping. Många efterfrågar fler centrala parkeringsplatser. Med anledning av det genomfördes en parkeringsinventering vintern 2017. Enbart de kommunala parkeringsplatserna i centrum har studerats.

Inventeringen redovisar beläggningsgraden på de kommunala parkeringsplatserna vid fyra olika tidpunkter under dagen. Totalt är antal räknade parkeringsplatser 619, varav 331 inte är tidsbegränsade, 275 är begränsade till två timmar och 13 är handikappsparkeringar. Utöver det finns det ungefär 150 ytterligare parkeringsplatser på privat mark i centrum. Grön färg innebär en beläggningsgrad på 50 procent eller mindre, gul innebär 50-80 procent och röd 80 procent eller mer.

Gott om lediga parkeringsplatser

Det är enbart parkeringsplatserna runt stationen som har en beläggningsgrad på 80 procent eller mer, vilket är ett resultat av alla pendlare. I övriga finns det gott om lediga parkeringsplatser alla tider under dagen. I samband med att kommunen flyttar tillbaka till kommunhuset kommer parkeringssituationen förändras runtomkring kommunhuset. Troligtvis kommer till exempel parkeringsplatsen vid torget, som i parkeringsinventeringen är grön under hela dagen, nyttjas mer. Samtidigt som grusytan vid Brio-huset kommer frigöras.

Förslag till åtgärder

Parkeringsinventeringen visar att det finns gott om lediga parkeringsplatser i centrum, både på västra och östra sidan, förutom kring stationen. För att klara av fler pendlare på längre sikt finns det därför behov av fler parkeringsplatser vid stationen. Utifrån parkeringsinventeringen föreslås följande åtgärder för effektivare parkering samt utökad pendlarparkering.

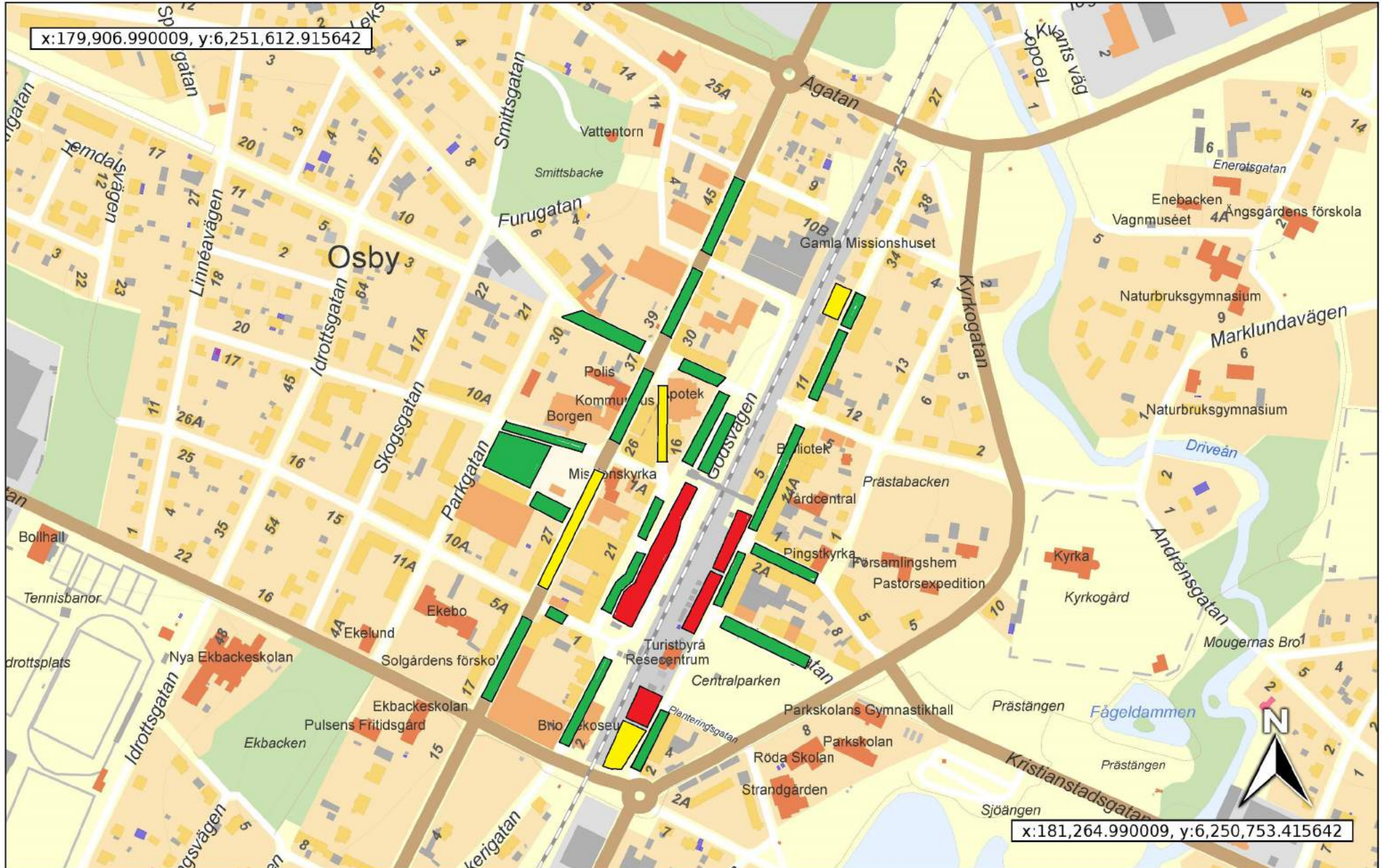
- Söder om Jenvägen på västra sidan är det möjligt att utöka pendlarparkeringen. Idag är det en slänt och en öppen grusyta som knappt används. Det är möjligt att utöka pendlarparkeringen utan att värdefulla värden går förlorat.
- Yteffektivisera parkeringsplatserna genom tydligare markering och skyltar, samt parkeringsplatser för mopeder/motorcyklar så att de inte tar upp en hel parkeringsplats.
- Omfördelning av kort- och långtidsparkering.
- Avvakta och se effekterna av flytten till kommunhuset, se över parkeringssituationen igen vid behov.
- Grusytan vid Briohuset används idag till parkeringsplats, men det är oklart vad ytan ska användas till framöver. Fram till det beslutas är ytan lämplig som parkeringsplats eftersom avståndet till stationen är kort. Dock kan ytan struktureras upp för mer effektiv användning samt hänvisa pendlare till att parkera där.
- Hösten/vintern 2017 kommer laddstolpar för fyra elbilar installeras vid stationen. Följ upp användningen och utöka efterhand vid behov.
- För att minska bilanvändningen i centrum bör insatser göras för att få fler att cykla, särskilt när det gäller korta sträckor inom orten.

Ytan söder om Jenvägen där det är möjligt att utöka pendlarparkeringen. Cykelparkeringen flyttas och byts ut.

Parkeringsinventering

Osby kommun 07:00 - 09:00

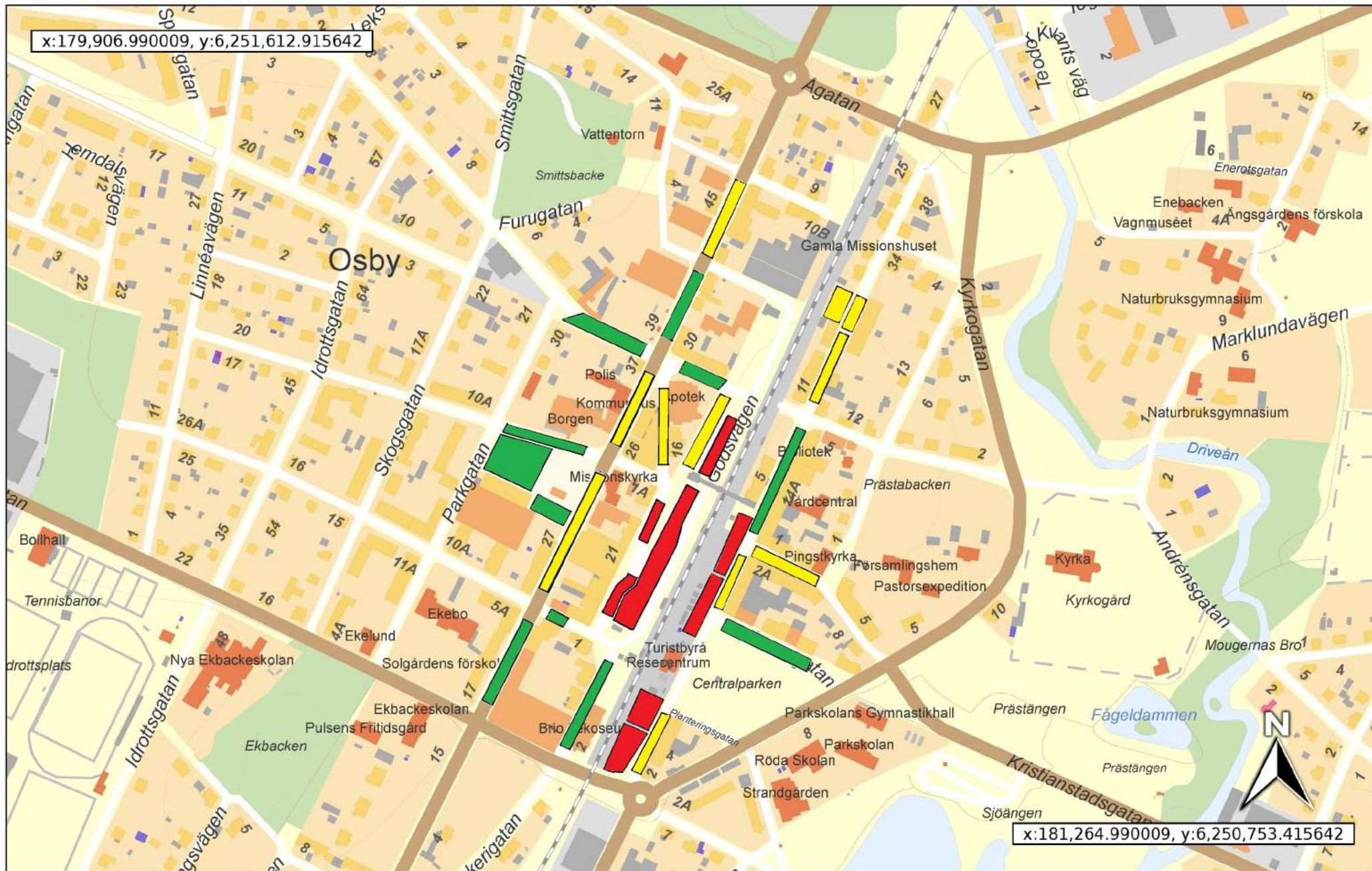

100 m
300 ft

Mar/06/2017
Scale 1:5000

Parkeringsinventering

Osby kommun 12:00 - 13:00

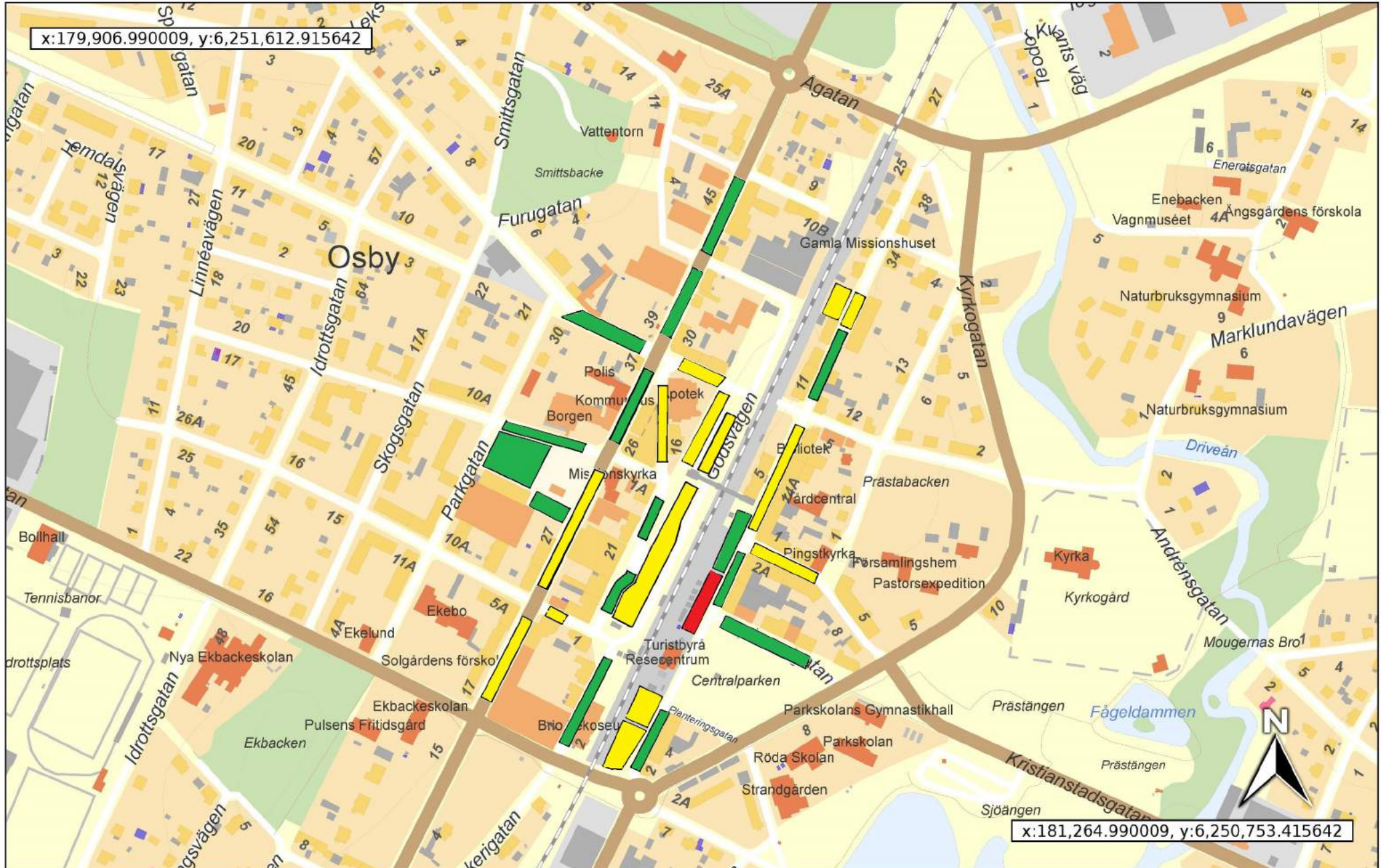

100 m
300 ft

Mar/06/2017
Scale 1:5000

Parkeringsinventering

Osby kommun 16:00 - 17:00

100 m
300 ft

Mar/06/2017
Scale 1:5000

Ett levande centrum – vision 2030.

Osby, Osby kommun, Skåne län

Förslag till *Ett levande centrum – vision 2030* har varit på granskning under tiden 2017-09-08 – 2017-10-08.

Förslag till *Ett levande centrum – vision 2030* har skickats ut till berörda myndigheter och bolag et cetera. Under den andra granskningstiden har visionsdokumentet funnits tillgängligt på:

- Samhällsbyggnad, Osby kommun, Parkgatan 1, Osby
- Osbys bibliotek, Ö Järnvägsgatan 16, Osby
- Kommunens hemsida www.osby.se

Länsstyrelsen, Trafikverket, Osby Näringslivs och Nya moderaternas yttranden är återgivna i sin helhet. Övriga yttranden har sammanfattats för en överskådlig och lättillgänglig text. Samtliga yttranden finns att tillgå på samhällsbyggnad, Parkgatan 1, andra våningen.

I granskningsredogörelsen besvaras endast de synpunkter som rör centrumplanen.

Följande har inkommit med yttranden:

STATLIGA OCH REGIONALA MYNDIGHETER MED FLERA:

Länsstyrelsen, 2017-09-26	med synpunkter
Trafikverket, 2017-09-29	med synpunkter
Region Skåne, 2017-10-06	med synpunkter

KOMMUNALA NÄMNDER, FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG:

TT-nämnden, 2017-10-06	utan synpunkter
------------------------	-----------------

ÖVRIGA:

E.ON. Elnät Sverige AB, 2017-10-05	med synpunkter
Ekstrands, 2017-09-27	med synpunkter
Osby Näringslivet, 2017-10-07	med synpunkter
Nya moderaterna, 2017-10-04	med synpunkter
Hässleholms kommun, 2017-10-06	utan synpunkter

STATLIGA OCH REGIONALA MYNDIGHETER MED FLERA:

Länsstyrelsen meddelar i yttrande 2017-09-26 följande:

Redogörelse för ärendet

Syfte med planläggningen

Länsstyrelsen har fått Centrumplan, Ett levande centrum – vision 2025 för granskning nr. 2. Syftet med planprogrammet planen att skapa en långsiktig vision för hur Osby kommun ska omhänderta och förvalta de kvaliteter som finns i Osby centrum. Centrumplanen ska enligt kommunen fungera som ett vägledande dokument i kommunens framtida arbete vid bland annat upprättandet av nya detaljplaner, bygglovsgivning samt utformning av offentliga platser. Dokumentet syftar till att inspirera och ta ut riktning för fortsatt planarbete.

Länsstyrelsen tolkar planhandlingen som ett planprogram enligt PBL 5 kap 10§ med mål och utgångspunkter för utvecklingen av de centrala delarna av Osby.

Planprogram kan enligt PBL upprättas för att underlätta ett framtida detaljplanearbete. Kommunen har tidigare skickat handlingen för samråd november 2015 och granskning av planen den 2017-02-10 och länsstyrelsen har yttrat sig i dessa skeden.

Vissa förändringar som föreslås i planprogrammet kommer att betyda att nya detaljplaner tas fram i ett senare skede, till exempel om en ny servicebyggnad på Stortorget och/eller om förbindelsen över järnvägen ska genomföras. Det är därför viktigt att kommunen inte genomför förändringar i miljön som strider mot de gällande detaljplanerna och har kännedom om när detaljplanekravet träder in enligt 4. Kap. PBL 2010:900. Vattenkvalitetsfrågor och översvämningsrisker vid Osbysjön samt strandskyddet måste beaktas vid kommande detaljplanering.

Länsstyrelsen förutsätter att kommunen har en fortsatt dialog med Länsstyrelsen och Trafikverket avseende ortens framtida utveckling vad gäller stationsområdet, förtätningen, handelsstråket, en eventuell trafikstrategi och utvecklingen kring Osbysjön m.m.

Länsstyrelsen har inga fler synpunkter gällande Centrumplanen. Kommunen är välkommen att höra av sig till länsstyrelsen för tidigt samråd/planmöte gällande framtida detaljplaner inom området som planprogrammet behandlar.

Kommentar: Kommunen har kännedom om när detaljplanekravet 4. Kap. PBL 201:900 träder in och när nya detaljplaner behöver tas fram. Byggnadsnämnden (tillsyn- och tillståndsnämnden) behandlar och bevakar frågor i relation till detaljplan såsom bygglovsärenden.

I detaljplaneskedet kommer vattenkvalitetsfrågor, översvämningsrisker vid Osbysjön och strandskyddet beaktas. Fortsatt och löpande dialog kommer ske med berörda myndigheter.

Trafikverket meddelar i yttrande 2017-09-29 följande:

Trafikverket har tagit del av granskningshandlingarna för rubricerat ärende. Trafikverket hänvisar till yttrande i tidigare skede, 2016-01 samt 2017-03-27. Trafikverket har i övrigt inget att erinra mot planförslaget.

Kommentar: Ingen

Region Skåne meddelar i yttrande 2017-10-06 följande:

Region Skåne har ett samordnande ansvar för Skånes utveckling enligt Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar.

Region Skåne vill lyfta att planförslaget är mycket inspirerande och genomarbetat. Osby kommun har tagit hänsyn till Region Skånes synpunkter från det första granskningsskedet. Region Skåne har inget att tillägga utifrån det regionala utvecklingsansvaret.

I handläggningen av detta ärende har enheten för samhällsplanering, Skånetrafiken, Kultur Skåne, enheten för miljö, Regionservice, Kollektivtrafikmyndigheten, Näringsliv och arbetsmarknad och Hälsa och sjukvårdssyrning samt Skånes universitetssjukhus deltagit. Beslut fattas med stöd av regionala utvecklingsnämndens beslut 2015-03-13 § 45.

Kommentar: Ingen

KOMMUNALA NÄMNDER, FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG:

TT-nämnd meddelar i yttrande 2017-10-06 följande:

Nämnden beslutar att inte lämna något yttrande.

Kommentar: Ingen

ÖVRIGA:

E.ON meddelar i yttrande 2017-10-05 följande:

E.ON Elnät Sverige AB har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende. E.ON noterar kommentaren från granskningsredogörelsen att "samråd kommer att ske med ledningsägaren enligt samrådsyttrandet och kontakt kommer att tas i ett tidigt skede." E.ON Elnät har inget ytterligare att erinra.

Kommentar: Ingen

Ekstrands meddelar i yttrande 2017-10-05 följande:

Granskningshandlingarna i arbetet med visionen om ett levande centrum 2030 tar upp många synpunkter. Somliga är bra och kloka, de som kommer från myndigheter är rena katastrofen. I denna sista granskningshandling inför visionen saknas elementära kommentarer och målsättningar gällande själva grundförutsättningen för att ett centrum ska kunna bli ett levande centrum.

Grunden för ett levande centrum är ett livskraftigt näringsliv. I synnerhet gäller detta butiker, restauranger, hotell, gym etc. Det är runt dessa näringar människor samlas. Med beaktande av de butiksnedläggningar som sker, samtidigt som inga nya tillkommer, så vore det fatalt att toppa detta med att göra centrum svårare och otillgängligare för bilismen så som ursprungsförslaget och även flera remissinstanser föreslår.

Osby är en annorlunda kommun i Skåne. Utan att kontrollera mina uppgifter i detalj så noterar jag att Osby är till ytan tredje största kommun i Skåne. Centralorten lär hysa lite mer än 7 tusen människor. Därmed kan vi konstatera att cirka hälften av befolkningen (och därmed kunderna till butikerna och restaurangerna) i kommunen bor på landsorten utan kollektivtrafik och med en spridning som gör kollektivtrafik helt orimlig.

Hälften av Osbys befolkning nödgas alltså ta till bilen (bensin, diesel och i framtiden el) för att ta sig till centrum och göra inköp. Hälften av kundunderlaget till de butiker och restauranger som gör att det blir ett centrum är alltså beroende av bil för att kunna ta sig till detta ”**levande centrum**”. Utombys besökare från Broby, Hästveda och Hallaryd är även bilburna. Här nämnda orter är lika viktiga besökare till Osby centrum som kommuninvånarna i sig.

Vår uppfattning är att vi inte kommer att ha ett ”**levande centrum**” om vi planerar bort biltrafiken och parkeringsplatserna. Genom att göra det svårt för den halva av befolkningen i kommunen som bor utanför centrum att komma in i centrum så gynnas handelsplatserna i Älmhult, Hässleholm, Kristianstad och Markaryd istället.

Att vårt svar fokuserar på denna fråga beror på att vi inte litar på att de som planerar och slutligen skriver visionen förstår detta resonemang. Region Skåne och Trafikverkets svar bekräftar att myndighetspersoner inte förstår hur intäkter uppstår. Intäkter som innebär att butiker, restauranger och hotell kan överleva i Osby. Utan dessa näringar så har vi inget **Levande Centrum** att planera för.

Länsstyrelsen/Region Skåne och Trafikverkets remisser svar tyder på att de som svarar inte bor i Osby och inte förstår var näringslivet i Osby får sina intäkter ifrån. Dessa personer (för det är personer och inte myndigheter som har åsikter) verkar ha noll koll på hur kollektivtrafiken fungerar i förhållande till behoven i vår landsortskommun. De har inte heller personligt ansvar för sina åsikter och kan därför obekymrat sova vidare varenda natt trots att butikerna i Osby fortsätter lägga ner och butiksinnehavarna ligger vakna i bekymmer över intäkterna.

Osby kan inte följa det mönster som de större städerna och samhällena har följt de senaste åren där man gör gågator och centrum. Gör vi lika så dör centrum. Befolkningen och kundunderlaget är inte stort nog. Osby måste konkurrera med andra större orter genom en större tillgänglighet för bilburna kunder.

Utmaningen är att göra Centrum ännu lättare tillgängligt för bilburna besökare med gratis parkeringar samtidigt som vi inte får tillräckliga ytor för möten, cyklar och gångtrafik. Det borde inte vara något problem i Osby som inte är förtätat med bebyggelse som andra orter ibland kan vara.

Det finns ingen anledning att minska hastigheten till under 40 kmh generellt. 30 kmh är motiverat där mycket korsande gångtrafik förekommer.

All hastighetsbegränsning måste kännas motiverad för att efterlevas.

Gårdsgator innebär en hastighetsbegränsning till 10 kmh. Det är svårt att framföra en bil i så låg hastighet. Västra Järnvägsgatan från Hantverksgatan till Fabriksgatan finns det inte argument för att ha som gårdsgata. Vi ser ingen som kör i 10 kmh på den gatan idag. Och vi är där dagligen. Man ska ha lagar som kan efterlevas.

Region Skånes kommentarer tyder på att man inte bryr sig om Osby Centrums utveckling. Genom att minska fordonstrafiken genom centrum kommer automatiskt näringslivet i centrum att avvecklas. Vi tror inte att de som skrivit remiss svaret har tillräcklig erfarenhet och kunskap. Man skriver t.ex. att Osby Kommun har mycket god tillgänglighet till kollektivtrafik???. Vilken kollektivtrafik finns det i Vingenstorp, Kylen, Jonstorp, o.s.v.?

I Osby landskommun finns i princip ingen kollektivtrafik som kan jämföras med den kollektivtrafik som finns i Kristianstad, Malmö och andra städer från centrum och långt ut i bostadsområdena. Man kan därför inte planera Osby Centrum som om det vore ett storstads centrum.

Kommentar: Avsikten är inte att begränsa biltrafiken i den utsträckning som först föreslogs i samrådsförslaget. Parkeringarna utökas snarare där det behövs (utifrån parkeringsinventeringen), exempelvis pendlarparkeringen nedanför Jenvägen. Utöver det föreslås en omfördelning av kort- och långtidsparkering. Målsättningen är att underlätta för invånarna i Osby tätort att gå och cykla mer. Inom orten är det relativt korta avstånd mellan olika målpunkter, men avsikten är inte att begränsa tillgängligheten för de som är beroende av bilen.

Det behövs åtgärder för att skapa centrumkaraktär och för att förbättra trafiksäkerheten samt få ner hastigheten på Västra Storgatan, dock inte till gånghastighet. Detta förtydligas i planen och benämningen gårdsgata tas bort. Syftet är att ändra utformningen av gatan för att skapa en känsla av att komma in i centrum. Västra Storgatan ska inte upplevas som en genomfartsgata.

Synpunkten gällande hastighetsbegränsningen på Västra Järnvägsgatan mellan Hantverksgatan och Fabriksgatan är noterad, och kommer att ses över.

Osby Näringslivet meddelar i yttrande 2017-10-07 följande:

Yttrande över centrumvisionen 2030

Osby Näringsliv vill med anledning av att centrumplanen lagts ut för granskning framföra följande synpunkter:

Analys som borde gjorts inom ramen för centrumvisionen.

Vi anser att ärendet om Centrum är ett så pass viktigt ärende att det ska föregås av ordentliga analyser och baseras på fakta. Vi saknar fortfarande följande analyser:

1. Det har under flera år varit oklart hur nära järnvägen man kan bygga bostäder. Denna oklarhet har inneburit att Osby tätort gått miste om välbehövda lägenheter. Samtidigt har det kommit nya regler för buller from 1 juli 2017. Dessa innebär att det blir lättare att bygga m.h.t. buller. Vi anser därför att man i centrumplanen borde ha klarlagt förutsättningarna för byggande av bostäder nära järnvägen.

2. På sidan 14 redovisas inte alla GC-vägarna vilket gör att det är svårt att överblicka läget. Dessutom saknas det en analys av cykelvägar mellan större bostadsområden och skolorna samt mellan bostadsområdena och industriområden.
3. På sidan 14 finns också busslinjerna inritade, men tyvärr är inte alla med. Det hade också varit intressant att få ta del av var hållplatserna ligger. Viktig information om man vill ha förslag på hur man kan öka det kollektiva resandet.
4. En målsättning är att öka trafiksäkerheten. Därför borde det ingå både en trafikräkning och en studie trafikolyckor.
5. I utredningen borde ingå en analys av tillgängligheten för funktionshindrade, äldre med rollator och personer med barnvagn.
6. Med hänsyn till att flera butiker lagts ned och många butikslokaler står tomma hade det varit önskvärt med en extern analys av läget, följt av förslag på åtgärder som fastighetsägare, affärsidkare och kommunen kan göra för att vända utvecklingen.

Förbättringsförslag på de i planen utpekade nyckelområden:

- **Torget:** Om man avser att göra en så omfattande upprustning av torget så vore det synd att inte underlätta tillgängligheten genom att sänka nivån på torget till samma nivå som V. Storgatan. Merkostnaden för att göra detta är inte så stora.

- **V. Storgatan:** Förslaget med gårdsgata innebär att hastigheten begränsas till ca. 7 km/timmen på en av Osbys mest använda genomfartsled. Miljön i området motiverar inte detta och konsekvenserna är inte utredda. Vi delar trafikverkets uppfattning att riskerna att genomfartstrafiken istället flyttas in i bostadsområdena är uppenbar. Dessutom anser vi att förslaget med separat GC väg vara tillräcklig och ge en säker miljö för gång- och cykeltrafikanter. I planen föreslås GC väg på en sida av gatan. I förslaget åskådliggörs dock GC väg båda sidorna.

- **Stationsområdet:** Pendlarna är en viktig grupp som sannolikt bidrar till att öka handeln i centrum. De bör därför ses som en tillgång. Vi tror inte de föreslagna åtgärderna är tillräckliga utan vill att förutsättningarna för ett parkeringsdäck utreds. Dessutom vill vi att bussfickan längs Godsvägen utökas.

- **Centralparken:** Vi tror att den föreslagna inramningen med häck bidrar till att minska tryggheten och öka attraktionen för kriminella i parken. Vi tycker inte heller att man ska prioritera en lekplats i Parken m.h.t. att det ligger en bra lekplats på Prästängen. Vi ifrågasätter också om en ny scen är prioriterad med hänsyn till begränsad användning idag. Med hänsyn till centralparkens begränsande användning ser vi gärna att det uppförs lägenheter längs Esplanadgatan.

Förslag som inte tagits med i planen:

- **Utred förutsättningarna för elektroniska anslagstavlor vid RV 15/23.** I dagens mediebrus är det svårt att effektivt sprida information om olika aktiviteter i centrum. Förr räckte det med en annons i NSK för att nå i princip alla kommuninvånare. Idag har många inte dagstidningar. Istället måste många kanaler utnyttjas för att nå motsvarande antal personer. Olika kanaler når olika grupperingar. Det är svårt och dyrt att marknadsföra ett arrangemang och veta att informationen når ut. För att marknadsföra olika arrangemang, t.ex. långlördagar, julskyltning, Osby outlet, OIK:s och IFK:s hemmamatch, Familjedagen, valborg, m.m. skulle man kunna sätta upp elektroniska anslagstavlor vid infarterna.

Sannolikt skulle man kunna få privata aktörer att lösa detta, men det krävs en kommunal medverkan och anvisning av plats. Exempel på orter där detta finns är Ängelholm, Helsingborg, Nybro och Kalmar.

- Varning för låg höjd vid underkörsele S. Port. Det händer allt för ofta att lastbilar högre än 3,3 meter kör in under järnvägsbron på S. Portgatan med stora och kostsamma skador som följd. En relativt billig åtgärd i förhållande till de skador som uppstår vore att sätta elektronisk varning innan underkörsele. Om ett fordon högre än 3,3 meter kör mot underkörsele tänd varningslamporna som sätter på järnvägsbron. Som ett billigare alternativ kan man naturligtvis hänga en enkel bom på 3,3, meter som hängs före bron och som inte orsakar lika stor skada som bron om högre transporter kör på gatan.

- Skapa en vanlig gata istället för gågata av V. Järnvägsgatan mellan Fabriksgatan och Klockargatan. Nuvarande trafiksituation och verksamhet motiverar inte gåfartsgata på denna sträcka. Dessutom respekteras inte de fartbegränsningar som råder idag, vilket också minskar respekten för trafikregler i allmänhet.

- Badplats vi Prästängen

På det ledningsutskottsmötet som vi var med på och som behandlade centrumlanen diskuterades möjligheterna att anlägga en kommunal badplats vid Prästängen.

Vattenkvaliteten är vad jag förstår inte tillräckligt bra idag för detta, men i en vision skulle den kunna finnas med. Kanske skulle Miljöförvaltningen kunna analysera vilka åtgärder som krävs för att om 5-10 år förbättra vattenkvaliteten så pass mycket att projektet skulle kunna genomföras. Tror också det vore bra att utarbeta en separat plan för hur området ska användas framöver. Prästängen med sjön är en viktig del och fantastisk resurs som kan bli ännu bättre.

- Bro vid näset.

Vi har tagit del av förslaget till gång- och cykelbro vid näset. Kostnadsberäkningen slutade på 17 MSEK, vilket naturligtvis är för mycket. Med denna ambitionsnivå kommer bron aldrig att bli byggd. Det bör dock vara fullt möjligt att göra en betydligt enklare och billigare bro. Bl.a. tycker jag att en höjd över vattnet på 5 meter är onödigt ambitiöst. Dessutom bör markarbeten och anslutningsvägar kunna göras betydligt enklare. En målsättning vore att ta fram ett förslag till bro inom en kostnadsram 5-7 miljoner. Ett ännu billigare alternativ vore en hängbro. Exempelvis har man enligt uppgift byggt en ca 70 meters hängbro över Mörrumsån till en kostnad om ca 500 000 kronor.

- Skapa mötesringar för lokala livsmedelsproducenter.

Sedan flera år finns 4 000 lokala producenter av livsmedel och 250 000 konsumenter i Finland anslutna till s.k. rekoringar. Producenterna har ett gemensamt utlämningsställe för sina produkter, ofta en parkeringsplats där varorna lämnas direkt från bilen. Kontakterna mellan konsument och producent sker genom en sluten facebookgrupp, alternativt annat administrativt verktyg, där producenterna lägger upp sina annonser enligt vissa regler. Intresserade konsumenter släpps in i gruppen och beställer en viss mängd till förutbestämda priser. Eftersom varorna är förbeställda krävs inget marknadstillstånd. I Sverige finns i dagsläget 32 aktiva ringar och flera är på gång. Exempelvis finns en rekoring i Skövde, där 100 producenter är anslutna och de har ca 6 000 följare. Det finns en hel del skrivet om detta, bl.a. i tidningen Land 14 juli 2017. Vi skulle kunna starta en rekoring i Osby och upplåta t.ex. torgets parkering för utlämning.

- Skötsel av befintliga anläggningar

Befintlig skötsel av centrum behöver förbättras. Borttagning av klotter, tömning av papperskorgar och allmän städning kan generellt bli bättre. Dessutom behöver t.ex. Genvägen en uppfräschning.

- Bebyggelse:

Osby är i stort behov av bostäder. Fler bostäder och mer handel borde vara centrumvisionens viktigaste område. Dessa är dock för lite behandlade i planen. Osby Näringsliv har t.ex. överlämnat förslag från Carl-Folke Jacobsson på platser där nybyggnation bör kunna genomföras. Vi tycker att kommunen ska arbeta mer aktivt för att få till bebyggelse i centrum.

Kommentar: Syftet med planen är att inspirera och ta ut riktning för fortsatt planarbete. Centrumplanen ska vara vägledande i kommunens framtida arbete vid bland annat upprättandet av nya detaljplaner och utformning av offentliga platser. Under arbetet med Centrumplanen har flera analyser genomförts, till exempel har trafikolyckor studerats. Planförslaget grundar sig på dessa analyser, men eftersom det ska vara ett lättöverskådligt visionsdokument redovisas inte alla analyser. Andra analyser, till exempel bullerutredningar, hanteras i arbetet med översiktsplanen eller i detaljplanskedet.

Planförslaget kompletteras med alla cykelvägar och busslinjer på sidan 14. Kartan täcker dock inte hela Osby tätort och Osby station är den enda hållplats inom området, vilket är anledningen till att inga hållplatser är utmarkerade.

Förtydligande görs av bullerriktlinjerna och det byggnadsfria avståndet.

När det gäller en handelsanalys gjordes en sådan i anslutning till projektet för verksamheter mitt emot Lars Dufwa rastplats. I den analysen gjordes en inventering av butikerna i centrum.

Angående torgets höjd bedöms den vara mest trafiksäker i befintligt skick då Västra Storgatan är tungt trafikerad och fungerar till viss del som genomfart. Dessutom har marknaden flyttat ner till torgytan vilket gör att en trafiksäkrare miljö behövs.

Osby Näringsliv är negativt inställda till att Västra Storgatan görs om till en gårdsgata. Syftet är att ändra utformningen av gatan för att skapa en känsla av att komma in i centrum. Västra Storgatan ska inte upplevas som en genomfartsgata. Det behövs därför åtgärder för att skapa centrumkaraktär och få ner hastigheten, dock inte till gånghastighet. Detta förtydligas i planen och benämningen gårdsgata tas bort.

I planförslaget föreslås utökning av pendlarparkeringen, genom utgrävning av befintlig höjdskillnad eller ett parkeringsdäck. Alternativet med parkeringsdäck måste ses över med anledning av att polisen har negativa erfarenheter av parkeringsdäck. Det skapar till exempel dolda, otrygga platser och det är vanligt med skadegörelse på den här typen av platser. Stationsområdet upplevs redan idag som otryggt och risken är att ett parkeringsdäck ytterligare bidrar till upplevelsen av otrygghet enligt polisen.

Syftet med inramande häck i Centralparken är att skapa en rumslig känsla men den ska samtidigt inte vara för hög, siktlinjerna ska vara goda. Anledningen till förslaget är att skärma av biltrafiken och minska risken med att barn kan springa rakt ut i gatan. Lekplatsen i Centralparken ändras till en plats för rörelse och upplevelser med skulpturer et cetera. Målet är att skapa en levande park med aktiviteter för alla åldrar.

Med nuvarande detaljplanemöjligheter att bygga bostäder och verksamheter i centrala lägen bedöms inte Centralparken aktuell för bebyggelse. Dock kan detta förändras och därmed utredas i framtiden om behovet uppstår.

Osby Näringsliv anser att förbättra vattenkvaliteten i Osbysjön är en viktig fråga för utvecklingen av Osby centrum. Kommunen instämmer och i planförslaget finns det omnämnt under den omfattande åtgärden "Nära Osbysjön".

Osby Näringsliv lyfter möjligheten att skapa mötesringar för lokala livsmedelsproducenter. Det är ett intressant förslag och förs in i planen under enkla åtgärder.

Synpunkten gällande hastighetsbegränsningen på Västra Järnvägsgatan mellan Hantverksgatan och Fabriksgatan är noterad, och kommer att ses över.

Ett mål för centrum är att antal bostäder ska öka. Planberedskapen är god och det finns många laga kraft vunna detaljplaner som medger bebyggelse av bostäder i centrala lägen. Dessa redovisas i kartan på sidan 12 i planen. Utöver det pekas tre områden ut som utbredningsområde, vilket innebär att områdena ska utredas vidare i markfrågan och detaljplaneskedet. Bostäder och/eller verksamheter kan vara lämpligt.

Osby Näringsliv anser att förslaget till gång- och cykelbro vid Näset är för ambitiöst och därmed för dyrt. Frihöjden är satt till ca fem meter. Förutsättningarna kommer att ses över med syfte att få ner kostnaden och frihöjden.

Angående elektroniska anslagstavlor vid RV 15/23 har frågan behandlats tidigare då Trafikverket överklagade bygglovet och fick rätt. Det är viktigt att påpeka elektroniska skyltar är en kostnad som behöver vägas mot andra åtgärder. Förslaget kan dock ses över igen då det skulle kunna bidra till ett levande centrum men behandlas inte specifikt i visionsdokumentet.

Nya moderaterna meddelar i yttrande 2017-10-04 följande:

Generellt

Den nya versionen är i flera avseenden väsentligt bättre utformad än tidigare version. Speciellt bra är att avsnittet åtgärdslista uppdelad i *tillfälliga åtgärder, enkla åtgärder* samt *omfattande åtgärder*, s. 29-32 tillkommit. Även avsnittet *tid- och genomförandeplan* sid 34 är helt nödvändig. Politiken bör här ta ställning till den definitiva utformningen.

Sidan 4

Vi anser att ett femte område bör tillföras, *Södra Portenområdet*. Den av kommunen ägda Grossören-fastigheten, som idag är obebyggd innebär en möjlig förädlingsyta, som det är mycket viktigt att ta in i Centrumplanen. Plangruppen (2010-2014) ägnade stor uppmärksamhet åt att lägga ett parkeringshus mellan Tryckerigatan och järnvägen b.l.a som en bullervall framför kommande byggnation på kvarteret Grossören. Tilltalande gestaltningar med träb eklädnad togs fram.

Lekoseum med cirka 50 000 årliga besökare kräver planeringsinsatser vad avser bussangöring samt P-platser inom rimligt kort avstånd. En förädling av Brio-huset till bl.a. bostäder samt attraktiva utställningsytor i bottenplan finns framtaget och harmonierar med centrumplanens allmänna uttalande om ökad central bebyggelse när centrum och järnvägen.

Sidan 11

Den av kommunfullmäktige antagna Grönplanen bör föras in i texten på sidan 11 med redovisning av de grönytor som är skyddade i centrum. Grönplanen innebär även att om nu reserverade grönytor tas i anspråk för annat än grönytor så ska motsvarande grönytor tillföras i rimlig närhet.

Sidan 13

Vi moderater känner inte igen oss vad avser vad som framkommit under processen med vision för centrum. Vår uppfattning är att Osbys kommuninvånare tydligt uttalat att det fortsatt ska vara god tillgänglighet att ta bilen till affären i Osby centrum. Nuvarande skrivning på sid 13 känns mer som en tjänstemannaskrivning av kommunala tjänstemän, som själva inte lever och vistats dagligen i Osby centrum. Vi begär att sid 13 mer utformas i linje med vad som framkommit vid överläggningar med näringsidkare i Osby centrum. Skriv om sid 13 med utgångspunkt från vad som faktiskt framkommit under processen dvs att Osbys egna befolkning även framgent vill kunna ta bilen till butiken.

Sidan 17-18

Detta är ett viktigt avsnitt och kan bidra till Osby centrum's attraktivitet. Det finns goda exempel att studera och ta efter b.la i Eksjö respektive Köping.

Kommentar: Moderaterna anser att Södra Portenområdet bör tillföras. Området är tillfört och utpekad som utredningsområde i planförslaget. Området kommer utredas vidare i markfrågan och detaljplaneskedet med hänsyn till plangruppens tidigare arbete.

Brio Lekoseum är också utpekad, men som utvecklingsområde. Syftet är att utveckla verksamheten ytterligare och samtidigt se över fastigheten med entré och omkringliggande miljö.

Planen kompletteras med Grönplanen och dess syfte på sidan 11.

Trafikavsnittet på sidan 13 utgörs till största delen av en beskrivning och analys av nuläget. Riktlinjer anges också för utvecklingen av trafikmiljön i centrum. Analysen och riktlinjerna grundar sig delvis på medborgardialogerna men även på nationella och regionala mål kopplat till miljö och hållbarhet. På sidan 7 och 8 redovisas däremot det som framkommit under medborgardialogerna, vilket dels visar på en önskan att lyfta fram gång- och cykeltrafikanter dels fler parkeringsplatser. Målsättningen är att underlätta för invånare i Osby tätort att gå och cykla mer. Inom orten är det relativt korta avstånd mellan olika målpunkter, men avsikten är inte att begränsa tillgängligheten för de som är beroende av bilen. Skrivningen angående gårdsgata på sidan 13 ändras. Västra Storgatan ska inte upplevas som en genomfartsgata. Det behövs därför åtgärder för att skapa centrumkaraktär och få ner hastigheten, dock inte till gånghastighet. Detta förtydligas i planen och benämningen gårdsgata tas bort.

Hässleholms kommun meddelar i yttrande 2017-10-06 följande:

Byggnadsnämnden ser genom sitt stadsbyggnadskontor positivt på denna utveckling men ser inte att detta påverkar Hässleholms kommun och avstår därmed att yttra sig. Byggnadsnämnden yttrade sig positivt i samrådsskedet.

Kommentar: Ingen.

Förslag till beslut

Ledningsutskottet föreslås besluta att:

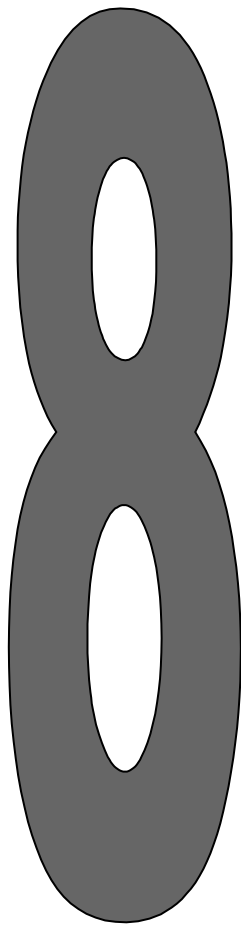
- föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna visionsdokumentet.

Samhällsbyggnad i Osby, oktober 2017.

Mathias Karlsson
Samhällsbyggnadschef

Kettil Svensson
Planarkitekt FPR/MSA

Ebba Blomstrand
Samhällsplanerare

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

§ 91

**Medborgarförslag - Säkrare vägkorsning
Tranebodavägen - Gränsgatan i Lönsboda**

KS/2016:396 512

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskotts beslut

Förslag till kommunstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget som inkom till Osby den 14 juni 2016 föreslår Tommy Johansson att korsningen S. Gränsgatan - Tranebodavägen görs trafiksäkrare samt att en GC-väg mellan Lönsboda centrum och Folkets Park.

Korsningen S. Gränsgatan – Tranebodavägen säkras ytterligare genom att S. Gränsgatan smalnas av med hjälp av linjemålning av cykelbanor på var sida om gatan. Åtgärden kommer verka hastighetsdämpande för trafik på S. Gränsgatan och föreskrivs även i yttrande från Trafikverket. Vidare har kommunen lyft frågan på nytt om att införa stopplikt istället för väjningsplikt i korsningen.

GC-väg mellan Lönsboda centrum och Folkets Park finns med i Osby kommuns prioriterade objekt för Cykelvägsplan 2018-2029.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ”Medborgarförslag – Säkrare vägkorsning Tranebodavägen – Gränsgatan i Lönsboda”, daterad den 30 oktober 2017, från trafik- och gatuingenjör Tomislav Kljucovic och förvaltningschef Mathias Karlsson.

Yttrande från Trafikverket, daterad den 20 november 2015.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Samhällsbyggnad
Tomislav Kljucevic
0479528395
tomislav.kljucevic@osby.se

Medborgarförslag - Säkrare vägkorsning Tranebodavägen - Grängsgatan i Lönsboda

Dnr KS/2016:396 512

Samhällsbyggnad förslag till Samhällsbyggnadsutskottet

Samhällsbyggnad förslag till Samhällsbyggnadsutskottet

Samhällsbyggnad föreslår samhällsbyggnadsutskottet föreslå kommunstyrelsen besluta:

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget som inkom till Osby den 14 juni 2016 föreslår Tommy Johansson att korsningen S. Grängsgatan - Tranebodavägen görs trafiksäkrare samt att en GC-väg mellan Lönsboda centrum och Folkets Park.

Korsningen S. Grängsgatan – Tranebodavägen säkras ytterligare genom att S. Grängsgatan smalnas av med hjälp av linjemålning av cykelbanor på var sida om gatan. Åtgärden kommer verka hastighetsdämpande för trafik på S. Grängsgatan och föreskrivs även i yttrande från Trafikverket. Vidare har kommunen lyft frågan på nytt om att införa stopplikt istället för väjningsplikt i korsningen.

GC-väg mellan Lönsboda centrum och Folkets Park finns med i Osby kommuns prioriterade objekt för Cykelvägsplan 2018-2029.

Mathias Karlsson
Förvaltningschef Samhällsbyggnad

Tomislav Kljucevic
Trafik- och gatuingenjör

samhallsbyggnad - Vd: kopia på svaret på ett ärende från en medborgare

Från: Kommun
Till: samhallsbyggnad
Datum: den 20 november 2015 14:42
Ärende: Vd: kopia på svaret på ett ärende från en medborgare
Bifogade filer: 2015_94425 Lönsboda.docx

>>> <ulrika.jeppsson@trafikverket.se> 2015-11-20 13:48 >>>
Med vänlig hälsning

Ulrika Jeppsson
Planerare
Åtgärdsplanerare Region Syd

ulrika.jeppsson@trafikverket.se

Direkt: [010 -123 61 14](tel:010-1236114)

TRAFIKVERKET

Box 543
291 25 KRISTIANSTAD
Besöksadress:
Björkhemsvägen 17
Telefon: [0771-921 921](tel:0771-921921)

www.trafikverket.se

Ärendenummer

TRV 2015/94425

Ert ärendenummer

[Motpartens ärendelD NY]

Pernilla Ericsson
pillan@lycos.com

Dokumentdatum

2015-11-20

Sidor

1(2)

Mark- och exploateringsenheten
Osby kommun

TRAFIKVERKET

OSBY KOMMUN
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnad

2015 -11- 23

Diarienumr.

Ärendetyp

Önskemål om stopplikt eller farthinder i korsningen mellan Södra Grängsgatan och väg 2101 i Lönsboda, Osby kommun

Hej

Jag har tagit emot din skrivelse om korsningen mellan den kommunala gatan Södra Grängsgatan och statliga vägen Tranebodavägen (väg 2101).

Väg 2101 är ca 9 meter bred inklusive trottoar och vägren på båda sidor. Södra Grängsgatan är drygt 11 meter bred och har också trottoar på båda sidor. Högsta tillåtna hastighetsgräns är 50 km/tim på båda vägarna. Vid Trafikverkets senaste trafikmätning på väg 2101, år 2008, uppgick antalet fordon i medeltal till ca 650 fordon per dygn, varav ca 60 var tunga fordon. Teoretiskt ökar personbilstrafiken med 1-1,2 % per år.

Polis och sjukhus rapporterar alla trafikolyckor med personskador i en databas (STRADA). Ett utdrag som avser hela 2000-talet visar att det inträffat fem olyckor med personskador på vägen. Du skriver att det inträffat tre olyckor i år men de finns inte registrerade. Det beror antingen på att de inte hunnit rapporteras in i systemet, om de skett nyligen, eller att ingen person har skadats. Samtliga olyckor som rapporterats beror på att förare på Södra Grängsgatan inte iakttagit väjningsplikten och krockat med annat motorfordon. 2001 avled en påkörd mopedist och en annan person har skadats måttligt.

För att bilister ska hålla skyltad hastighet är det viktigt att gatans utformning stöder hastigheten, annars upplevs det lätt naturligt att köra fortare. Södra Grängsgatan är idag bredare än väg 2101 vilket kan bidra till att förare upplever gatan som huvudled och bredden medför också högre hastigheter. Ett sätt att få ned hastigheten på Södra Grängsgatan och samtidigt signalera att gatan är underordnad väg 2101 är att smalna av den. Det kan förslagsvis göras genom att man breddar trottoarerna på båda sidor och/eller att man målar cykelfält intill dem. Det finns också olika typer av farthinder, t ex gupp, som effektivt sänker hastigheten men de är inte alltid möjliga att anlägga eftersom de bland annat ger upphov till ökat buller som kan störa boende utmed gatan.

Brott mot trafikregler är polisens ansvar att kontrollera. Att förare av olika skäl inte iakttar väjningsplikten kan inte väghållaren råda bot på förutsatt att väjningsplikten är korrekt och tydligt synbar för föraren och att utformningen i övrigt stöder regleringen.

Kommunen har ansökt till länsstyrelsen om att införa stopplikt istället för väjningsplikt. Trafikverket ställde sig negativa till förslaget eftersom hastighetsgränsen är låg och att kommunen skrev att siktskymmande staket och växtlighet ska avlägsnas från korsningen. Länsstyrelsen beslutade att avslå ansökan.

Trafikverket

Box 543

291 25 Kristianstad

Besöksadress: Björkhemsvägen 17

Texttelefon: 010-123 50 00

Telefon: 0771 - 921 921

trafikverket@trafikverket.se

www.trafikverket.se

Ulrika Jeppson

PLsyå

Direkt: 010-123 61 14

Mobil: 070-559 51 82

Ulrika.jeppson@trafikverket.se

Ärendenummer

TRV 2015/94425

Ert ärendenummer

[Motpartens ärendelID NY]

Dokumentdatum

2015-11-20

Sidor

2(2)

TRAFIKVERKET

Vi föreslår att kommunen (som får kopia på skrivelsen) ser över utformningen av Södra Grängsgatan och vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa god sikt utanför vägområdet.

Har du frågor på mitt svar så är du välkommen att höra av dig.

Med vänlig hälsning

Ulrika Jeppsson

Trafikverket

Box 543

291 25 Kristianstad

Besöksadress: Björkhemsvägen 17

Texttelefon: 010-123 50 00

Telefon: 0771 - 921 921

trafikverket@trafikverket.se

www.trafikverket.se

Ulrika Jeppsson

PLsyå

Direkt: 010-123 61 14

Mobil: 070-559 51 82

Ulrika.jeppsson@trafikverket.se

Kommunfullmäktige

§ 40

Medborgarförslag - Säkrare vägkorsning Tranebodavägen - Gränsgatan i Lönsboda

KS/2016:396 512

Kommunfullmäktiges beslut

- Medborgarförslaget om säkrare vägkorsning Tranebodavägen – Gränsgatan i Lönsboda överlämnas till kommunstyrelsen för beslut.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget inkommet den 14 juni 2016 föreslår Tommy Johansson att kommunen tillsammans med Trafikverket säkerställer en säkrare korsning mellan Tranebodavägen – Gränsgatan i Lönsboda.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag inkommet den 14 juni 2016.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

2016 -06- 14

Blankettanvisning

Behövs det mer utrymme för att skriva motivering till förslaget, går det att bifoga en separat skrivelse till blanketten.

Skickas till:

Osby kommun
Kommunledningskontoret
Kansliet
283 80 Osby

Diariennr.

KS/2016:396

Ärendetyp

512

Förslagsställare

Namn	TOMMY JOHANSSON	Telefonnummer	0739-219021
Adress	NYTERBODAV. 10	Postnummer och ort	280 70 LÖNSBODA

Förslaget

Kort presentation av ditt medborgarförslag

SÄKRARE VÄGKORSNING TRANEBOVÄGEN - GRÄNSGATAN I LÖNSBODA SAMT SÄKRARE TRANSPORTSTRÄCKA FÖR GÅENDE OCH CYKLISTER MELLAN LÖNSBODA FOLKETS PARK OCH BUSSTORY/CENTRUM.

Motivering

Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det skulle kunna genomföras.

FÖRSLAGET ÄR ATT OSBY KOMMUN TILLSAMMAN MED TRAFIKVERKET SÄKERSTÄLLER EN SÄKRARE KORSNING MELLAN TRANEBOVÄGEN - GRÄNSGATAN SAMT EN SÄKRARE TRANSPORTSTRÄCKA FÖR GÅENDE OCH CYKLISTER MELLAN CENTRUM OCH FOLKETS PARK GENOM ATT FÖRLÄNGA BEF. GRUV - CYKELBANA FRÅN INFART BUSSTORY TILL INFART FOLKETS PARK. DETTA INNEBÄR ATT KORSNINGEN GRÄNSG. - TRANEBOVÄG. BLIR SMALARE OCH ATT KORSANDE TRAFIK FRÅN GRÄNSG. KOMMER LÄNGRE UT I KORSNINGEN OCH FAR DÄRMED FRILAGE SIKT OCH SYNS.

Underskrift

Ort och datum	LÖNSBODA den 12/6-16	Namn	
Jag medger samtidigt att mina personuppgifter får registreras för diarium, handläggning och arkivering.		Namn	TOMMY JOHANSSON

9

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

§ 92

**Medborgarförslag - Säkrare vägkorsning Grängsgatan -
Tvärgatan - Arenagatan i Lönsboda**

KS/2016:395 512

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskotts beslut

Förslag till kommunstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget som inkom till Osby den 14 juni 2016 föreslår Tommy Johansson att korsningen S.Grängsgatan-Tvärgatan-Arenagatan förses med hastighetsdämpande anordningar.

S.Grängsgatan smalnas av genom linjemålning av cykelbanor på var sida om gatan. Åtgärden kommer att främja cyklister men även att verka hastighetsdämpande. En hastighetsmätning kommer att genomföras efter att linjemålning skett. Om mätningen då visar för höga värden kommer Osby kommun att genomföra ytterligare hastighetsdämpande åtgärder.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse "Medborgarförslag – Säkrare vägkorsning Grängsgatan – Tvärgatan – Arenagatan i Lönsboda", daterad den 26 oktober 2017, från trafik- och gatuingenjör Tomislav Kljucevic och förvaltningschef Mathias Karlsson.

Yttrande från Trafikverket, daterad den 20 november 2015.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Samhällsbyggnad
Tomislav Kljucevic
0479528395
tomislav.kljucevic@osby.se

Medborgarförslag - Säkrare vägkorsning Grängsgatan - Tvärgatan - Arenagatan i Lönsboda

Dnr KS/2016:395 512

Samhällsbyggnad förslag till Samhällsbyggnadsutskottet

Samhällsbyggnad föreslår samhällsbyggnadsutskottet föreslå kommunstyrelsen besluta:

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget som inkom till Osby den 14 juni 2016 föreslår Tommy Johansson att korsningen S.Grängsgatan-Tvärgatan-Arenagatan förses med hastighetsdämpande anordningar.

S.Grängsgatan smalnas av genom linjemålning av cykelbanor på var sida om gatan. Åtgärden kommer att främja cyklister men även att verka hastighetsdämpande. En hastighetsmätning kommer att genomföras efter att linjemålning skett. Om mätningen då visar för höga värden kommer Osby kommun att genomföra ytterligare hastighetsdämpande åtgärder.

Mathias Karlsson

Förvaltningschef Samhällsbyggnad

Tomislav Kljucevic

Trafik- och gatuingenjör

samhallsbyggnad - Vd: kopia på svaret på ett ärende från en medborgare

Från: Kommun
Till: samhallsbyggnad
Datum: den 20 november 2015 14:42
Ärende: Vd: kopia på svaret på ett ärende från en medborgare
Bifogade filer: 2015_94425 Lönsboda.docx

>>> <ulrika.jeppsson@trafikverket.se> 2015-11-20 13:48 >>>
Med vänlig hälsning

Ulrika Jeppsson
Planerare
Åtgärdsplanerare Region Syd

ulrika.jeppsson@trafikverket.se

Direkt: [010 -123 61 14](tel:010-1236114)

TRAFIKVERKET

Box 543
291 25 KRISTIANSTAD
Besöksadress:
Björkhemsvägen 17
Telefon: [0771-921 921](tel:0771-921921)

www.trafikverket.se

Ärendenummer
TRV 2015/94425

Ert ärendenummer
[Motpartens ärendelD NY]

Pernilla Ericsson
pillan@lycos.com

OSBY KOMMUN
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnad

2015 -11- 23

Dokumentdatum
2015-11-20

Sidor
1(2)

Mark- och exploateringsenheten
Osby kommun

TRAFIKVERKET

Diarienumr. Ärendetyp

Önskemål om stopplikt eller farthinder i korsningen mellan Södra Grängsgatan och väg 2101 i Lönsboda, Osby kommun

Hej

Jag har tagit emot din skrivelse om korsningen mellan den kommunala gatan Södra Grängsgatan och statliga vägen Tranebodavägen (väg 2101).

Väg 2101 är ca 9 meter bred inklusive trottoar och vägren på båda sidor. Södra Grängsgatan är drygt 11 meter bred och har också trottoar på båda sidor. Högsta tillåtna hastighetsgräns är 50 km/tim på båda vägarna. Vid Trafikverkets senaste trafikmätning på väg 2101, år 2008, uppgick antalet fordon i medeltal till ca 650 fordon per dygn, varav ca 60 var tunga fordon. Teoretiskt ökar personbilstrafiken med 1-1,2 % per år.

Polis och sjukhus rapporterar alla trafikolyckor med personskador i en databas (STRADA). Ett utdrag som avser hela 2000-talet visar att det inträffat fem olyckor med personskador på vägen. Du skriver att det inträffat tre olyckor i år men de finns inte registrerade. Det beror antingen på att de inte hunnit rapporteras in i systemet, om de skett nyligen, eller att ingen person har skadats. Samtliga olyckor som rapporterats beror på att förare på Södra Grängsgatan inte iakttagit väjningsplikten och krockat med annat motorfordon. 2001 avled en påkörd mopedist och en annan person har skadats måttligt.

För att bilister ska hålla skyltad hastighet är det viktigt att gatans utformning stöder hastigheten, annars upplevs det lätt naturligt att köra fortare. Södra Grängsgatan är idag bredare än väg 2101 vilket kan bidra till att förare upplever gatan som huvudled och bredden medför också högre hastigheter. Ett sätt att få ned hastigheten på Södra Grängsgatan och samtidigt signalera att gatan är underordnad väg 2101 är att smalna av den. Det kan förslagsvis göras genom att man breddar trottoarerna på båda sidor och/eller att man målar cykelfält intill dem. Det finns också olika typer av farthinder, t ex gupp, som effektivt sänker hastigheten men de är inte alltid möjliga att anlägga eftersom de bland annat ger upphov till ökat buller som kan störa boende utmed gatan.

Brott mot trafikregler är polisens ansvar att kontrollera. Att förare av olika skäl inte iakttar väjningsplikten kan inte väghållaren råda bot på förutsatt att väjningsplikten är korrekt och tydligt synbar för föraren och att utformningen i övrigt stöder regleringen.

Kommunen har ansökt till länsstyrelsen om att införa stopplikt istället för väjningsplikt. Trafikverket ställde sig negativa till förslaget eftersom hastighetsgränsen är låg och att kommunen skrev att siktskymmande staket och växtlighet ska avlägsnas från korsningen. Länsstyrelsen beslutade att avslå ansökan.

Trafikverket

Box 543

291 25 Kristianstad

Besöksadress: Björkhemsvägen 17

Texttelefon: 010-123 50 00

Telefon: 0771 - 921 921

trafikverket@trafikverket.se

www.trafikverket.se

Ulrika Jeppson

PLsyå

Direkt: 010-123 61 14

Mobil: 070-559 51 82

Ulrika.jeppson@trafikverket.se

Ärendenummer

TRV 2015/94425

Ert ärendenummer

[Motpartens ärendelID NY]

Dokumentdatum

2015-11-20

Sidor

2(2)

TRAFIKVERKET

Vi föreslår att kommunen (som får kopia på skrivelsen) ser över utformningen av Södra Grängsgatan och vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa god sikt utanför vägområdet.

Har du frågor på mitt svar så är du välkommen att höra av dig.

Med vänlig hälsning

Ulrika Jeppsson

Trafikverket

Box 543

291 25 Kristianstad

Besöksadress: Björkhemsvägen 17

Texttelefon: 010-123 50 00

Telefon: 0771 - 921 921

trafikverket@trafikverket.se

www.trafikverket.se

Ulrika Jeppsson

PLsyå

Direkt: 010-123 61 14

Mobil: 070-559 51 82

Ulrika.jeppsson@trafikverket.se

Kommunfullmäktige

§ 39

Medborgarförslag - Säkrare vägkorsning Grängsgatan - Tvärgatan - Arenagatan i Lönsboda

KS/2016:395 512

Kommunfullmäktiges beslut

- Medborgarförslaget om säkrare vägkorsning Grängsgatan – Tvärgatan – Arenagatan i Lönsboda överlämnas till kommunstyrelsen för beslut.

Sammanfattning av ärendet

I medborgarförslaget inkommet den 14 juni 2016 föreslår Tommy Johansson att korsningen Grängsgatan – Tvärgatan – Arenagatan förses med hastighetsdämpande anordningar.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag inkommet den 14 juni 2016.

*Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen*

Justerandes sign

Expedierat

Utdragsbestyrkande

2016 -06- 14

Blankettanvisning
Behövs det mer utrymme för att skriva motivering till förslaget, går det att bifoga en separat skrivelse till blanketten.

Skickas till: Diariennr. Ärendetyp
Osby kommun KS/2016: 395 512
Kommunledningskontoret
Kansliet
283 80 Osby

Förslagsställare

Namn TOMMY JOHANSSON	Telefonnummer 0739-219021
Adress NYTERBODAV. 10	Postnummer och ort 28070 LÖNSBODA

Förslaget

Kort presentation av ditt medborgarförslag
SÄKRARE VÄKKORSNING GRÄNSGATAN - TVÄRGATAN - ARENAGATAN I LÖNSBODA. KORSNINGEN ÄR BLA TILLFART TILL IP DÄR MÅNGA UNGDOMAR DAGLIGEN GÅR, LYKLAR MM.

Motivering

Här kan du lämna en mer utförlig beskrivning av ditt medborgarförslag. Motivera gärna varför du anser att förslaget ska genomföras och hur det skulle kunna genomföras.
FÖRSLAGET ÄR ATT KORSNINGEN GRÄNSGATAN - TVÄRGATAN - ARENAGATAN FÖRSES MED HASTIGHETS- DÄMPANDE ANORDNINGAR. ÅTHERDEN KAN ENKELT LÖSAS MED HINDER FÖRE OCH EFTER KORSNING PÅ GRÄNSGATAN

Underskrift

Ort och datum LÖNSBODA den 12/6-16	Namn
Jag medger samtidigt att mina personuppgifter får registreras för diarium, handläggning och arkivering.	Namnförtydligande TOMMY JOHANSSON

10

Serviceförvaltningen
Benny Nilsson
0709-318166
benny.nilsson@osby.se

Firmatecknare, firmateckning, fullmakt samt behörighet att underteckna handlingar avseende kapitalförvaltning

Dnr KS/2017:664 002

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens beslut 2017-10-25, § 180, punkterna 4 och 5 upphävs.
2. Kommunchef Petra Gummesson, tf. ekonomichef Johanna Lindhe, ekonom Anette Christersson, ekonom Björn Svensson, verksamhetsekonom Jeanette Karlsson, verksamhetscontroller Kenneth Lindhe, verksamhetscontroller Cindy Balte, ekonomiadministratör Ulla-Karin Nilsson och ekonomiadministratör Anna Adolfsson utses, två (2) i förening att teckna Osby kommuns samt de av kommunen förvaltade stiftelsernas firma hos banker, PlusGiro och Bankgirot.
3. Kommunchef Petra Gummesson, tf. ekonomichef Johanna Lindhe, ekonom Anette Christersson, ekonom Björn Svensson, verksamhetsekonom Jeanette Karlsson, verksamhetscontroller Kenneth Lindhe, verksamhetscontroller Cindy Balte, ekonomiadministratör Ulla-Karin Nilsson och ekonomiadministratör Anna Adolfsson får, två (2) i förening, behörighet att företräda Osby kommun vid ansökan om betalningsföreläggande hos Kronofogden och stämning vid tingsrätt.
4. Detta beslut får av ovan angivna personer åberopas som fullmakt att företa ovan angivna rättshandlingar.

Sammanfattning av ärendet

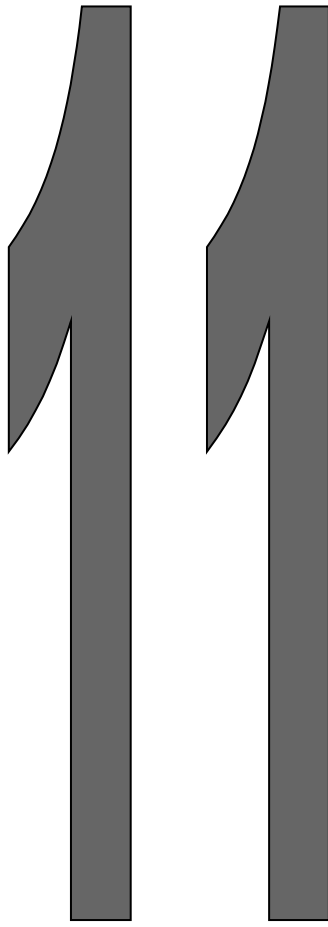
I anledning av personalförändringar inom kommunledningsförvaltningens ekonomienhet och samhällsbyggnadsförvaltningen behöver gällande beslut om firmatecknare, firmateckning, fullmakt samt behörighet att underteckna handlingar avseende kapitalförvaltning ändras.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut 2015-10-25, § 180.

Petra Gummesson
Kommunchef

Benny Nilsson
Förvaltningschef serviceförvaltningen

§ 104

Överflytt av boendestöd till vård och omsorg

VON/2017:131 730

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar.

- Tillstyrker att ansvaret för verkställandet av boendestöd och tillhörande myndighetsutövning flyttas till Vård-och omsorgsnämnden under förutsättning att budget motsvarande 3,3 årsarbetare samt budget för driftskostnader flyttas över till vård –och omsorgsförvaltningen.

Sammanfattning av ärendet

Inom förvaltningen för utbildning och arbete(UoA) organiseras i dagsläget all socialtjänst för vuxna under en enhetschef. UoA har konstaterat att enhetschefens ansvarsområde är orimligt spretigt och omfattar såväl verkställighet som myndighetsutövning. Bedömning har gjorts att med nuvarande ansvarsområden skulle det behövas ytterligare en enhetschef inom UoA för att skapa en rimlig arbetssituation och bättre förutsättningar för enhetschefen. Samtidigt har behovet av ett renodlat boendestöd till personer under 65 år minskat och antalet ärende som verkställs reducerats. Förvaltningscheferna för Vård och omsorg(VoO) och UoA arbete har därför diskuterat hur man gemensamt kan effektivisera verksamheten och samtidigt minska behovet av att utöka chefstjänsterna.

Förvaltningscheferna är överens om att genom att flytta över myndighetsutövning och verkställighet av boendestöd och träffpunktsverksamhet till vård-och omsorgsförvaltningen kan effektiviseringar uppnås motsvarande 0,5 årsarbetare. Det öppnar också för kvalitetsförbättringar genom att samordna vård och omsorgsförvaltningen dagverksamhet för personer med psykisk ohälsa och socialpsykiatrins träffpunktsverksamhet. Dessutom minimeras behovet av att utöka på chefssidan. Totalt handlar det om 3 personer som arbetar inom boendestödet och en budget motsvarande 2,8 årsarbetare som föreslås överföras till vård- och omsorgsförvaltningen. Verksamheten bör organiseras under den hemtjänstchef som ansvarar för hemstödsteam i Osby. I förslaget ingår också att budget för ob-ersättning motsvarande 0,25 årsarbetare och 0,25 årsarbetare för myndighetsutövning flyttas från UoA till VoO.

Vård- och omsorgsnämnd

Förvaltningarna har även diskuterat ett övertagande av psykiatriplaceringar men konstaterat att dessa än så länge ska finnas kvar inom UoA men att diskussion och planering för ett eventuellt övertagande ska fortsätta under 2018.

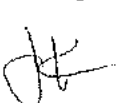
Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse "Överflytt av boendestöd till Vård och omsorg" daterad den 6 december 2017 från förvaltningschef för Vård och omsorg Helena Ståhl och förvaltningschef för Utbildning och arbete Roger Johansson.

Beslutet skickas till

Vård- och omsorgsförvaltningen
Förvaltningen för Utbildning och arbete
Förvaltningschef Helena Ståhl
Förvaltningschef Roger Johansson
Ekonomiavdelningen

Justerandes sign

Expedierat

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens utskott för utbildning och arbete

§ 208

Överflytt av boendestöd till vård- och omsorgsförvaltningen

KS/2017:771 750

Kommunstyrelsens utskott för utbildning och arbetes beslut

Förslag till kommunstyrelsen
Förslag till kommunfullmäktige

- Boendestödet och myndighetsutövningen flyttas över från förvaltningen för utbildning och arbete till vård- och omsorgsförvaltningen. Budget motsvarande 3,3 tjänst flyttas också över på motsvarande sätt.
- Beslutet gäller från och med den 1 januari 2018 under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner beslutet på kommunfullmäktiges sammanträde den 26 februari 2018.

Sammanfattning av ärendet

Inom utbildning och arbete finns i dag allt arbete inom socialtjänsten för vuxna under en enhetschef. Enhetschefens ansvar omfattar försörjningsstöd, missbrukshandläggning, socialpsykiatri med placeringar, boendestöd, träffpunktsverksamhet, myndighetsutövning för ensamkommande barn och boende för ensamkommandebarn (HVB-hem).

Förvaltningen för utbildning och arbete har konstaterat att det är en orimlig spridning av verksamhet för en chef och hade därför beslutat att dela upp verksamheten under två chefer, en myndighetschef och en utförarchef. För att effektivisera verksamheten och spara in en chefstjänst har utbildning och arbete tillsammans med förvaltningen för vård- och omsorg konstaterat att det går att spara in en chefstjänst om verksamheten flyttas över till vård- och omsorg. I överflyttningen ingår också att organisationen för boendestöd minskas med motsvarande 0,5 tjänst.

Verksamheten inom boendestödet har tidigare varit organiserat under hemtjänsten och vi ser inga problem med att flytta tillbaka den dit. Vidare planerar förvaltningarna för utbildning och arbete och vård- och omsorg att inför 2019 även flytta över ansvaret för psykiatriplaceringarna. Ansvaret för dessa placeringar kommer under 2018 att finnas kvar inom utbildning och arbete.

Justerandes sign

Expedierat

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens utskott för utbildning och arbete

Finansiering

Budget motsvarande 3,3 tjänst, varav 0,25 tjänst är för myndighetsutövning flyttas från utbildning och arbetes budget till budgeten för vård- och omsorg.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ”Överflytt av boendestöd till Vård och omsorg”, daterad den 6 december 2017, från förvaltningscheferna Roger Johansson och Helena Ståhl.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Tf. ekonomichef, Johanna Lindhe
Förvaltningen för utbildning och arbete
Vård- och omsorgsnämnden
Förvaltningschef, Helena Ståhl
Förvaltningschef, Roger Johansson

Överflytt av boendestöd till Vård och omsorg

Dnr KS/2017:771 750

Utbildning och arbete förslag till Kommunstyrelsens utskott för utbildning och arbete

Kommunstyrelsens utskott för utbildning och arbete beslutar att tillstyrka att boendestödet och myndighetsutövningen flyttas över från förvaltningen för utbildning och arbete till vård- och omsorgsförvaltningen. Budget motsvarande 3,3 tjänst flyttas också över på motsvarande sätt.

Sammanfattning av ärendet

Inom utbildning och arbete finns i dag allt arbete inom socialtjänsten för vuxna under en enhetschef. Enhetschefens ansvar omfattar försörjningsstöd, missbrukshandläggning, socialpsykiatri med placeringar, boendestöd, träffpunktsverksamhet, myndighetsutövning för ensamkommande barn och boende för ensamkommandebarn (HVB-hem).

Förvaltningen för utbildning och arbete har konstaterat att det är en orimlig spridning av verksamhet för en chef och hade därför beslutat att dela upp verksamheten under två chefer, en myndighetschef och en utförarchef. För att effektivisera verksamheten och spara in en chefstjänst har utbildning och arbete tillsammans med förvaltningen för vård- och omsorg konstaterat att det går att spara in en chefstjänst om verksamheten flyttas över till vård- och omsorg. I överflyttningen ingår också att organisationen för boendestöd minskas med motsvarande 0,5 tjänst.

Verksamheten inom boendestödet har tidigare varit organiserat under hemtjänsten och vi ser inga problem med att flytta tillbaka den dit. Vidare planerar förvaltningarna för utbildning och arbete och vård- och omsorg att inför 2019 även flytta över ansvaret för psykiatriplaceringarna. Ansvaret för dessa placeringar kommer under 2018 att finnas kvar inom utbildning och arbete.

Finansiering

Budget motsvarande 3,3 tjänst, varav 0,25 tjänst är för myndighetsutövning flyttas från utbildning och arbetes budget till budgeten för vård- och omsorg.

Helena Ståhl

Förvaltningschef för vård- och omsorg

Roger Johansson

Förvaltningschef för utbildning och arbete

Beslutet skickas till

T.f. ekonomichef, Johanna Lindhe

Vård- och omsorgsnämnden

Kommunstyrelsens utskott för utbildning och arbete

Förvaltningschef, Helena Ståhl, vård- och omsorg

Förvaltningschef, Roger Johansson, utbildning och arbete

12

Förstärkning av drogförebyggande insatser

Dnr KS/2017:693 700

Samhällsbyggnadsförvaltning förslag till Samhällsbyggnadsutskottet

Att föreslå Kommunstyrelsen:

- Att avsätta 500 tkr kronor från konto KS oförutsedda verksamhet 9102 från år för att förstärka det drogförebyggande arbetet på fritidsgårdarna i Osby kommun genom uppsökande verksamhet på fältet. Summan ska avsättas till ansvar 1832, Kultur och fritid.

Sammanfattning av ärendet

Som ett komplement till det pågående arbetet mot föräldrar via Öckerömetoden föreslås det drogförebyggande arbetet förstärkas med uppsökande verksamheten direkt mot ungdomar och föreningar via fritidsgårdarna. Förslaget innebär i korthet att stärka det operativa, dagliga arbetet på fältet eftermiddagar och kvällar med en extra resurs som kopplas till fritidsgårdarnas ordinarie verksamhet.

Beroende på anknytning till och värderingar i kan skolan, vänner, föreningar, fritid och familj vara antingen en riskfaktor eller en skyddsfaktor för ett barn. Genom att fokusera det förebyggande arbetet på att stärka skyddsfaktorer och goda relationer runtomkring barnet/ungdomen kan motståndskraften mot tobak, droger och alkohol stärkas. Med ett sådant fokus motverkas även andra negativa beteendemönster som t.ex. snattning, klotter, skolk mm som kan bero på att ett barn har för få skyddande faktorer runtomkring sig

Osby kommun arbetar sedan 2016 med Öckerömetoden vilken fokuserar på att minska drog- och alkoholanvändandet hos ungdomar genom att förändra föräldrarnas attityder. En del i detta arbete är att kartlägga elevers drog- och alkoholvanor årligen vilket görs av Malmö högskola. Ett av de områden där kommunen sticker ut är föräldrarnas benägenhet att bjuda sina barn på alkohol vilket är en tydlig riskfaktor för att utveckla ett missbruk. Osby kommun har också ett rikt föreningsliv vilket är skyddsfaktor om det via detta sprids rätt värderingar

Drogeförebyggande arbete är en del av Osby kommuns folkhälsoarbete och arbetet behöver bedrivas utifrån främjande och förebyggande insatser i samverkan med många olika aktörer i och utanför den kommunala organisationen. Samverkan mellan föreningar,

fritid, skola och socialtjänst är därav en viktig del i satsningen så att de resurser som finns används på rätt sätt och sprider samma värderingar till alla barn och ungdomar.

Ungdomarna och föreningarna behöver sökas upp där de är och det innebär att arbetet ska ske i hela kommunen och främst under eftermiddagar och kvällar. För att genomföra detta arbete föreslås en extra resurs tillsättas med uppgift att aktivt söka upp föreningar och ungdomar i deras ordinarie miljöer, i utemiljöerna, på skolorna och i föreningsaktiviteter för att knyta ihop och komplettera det pågående drogförebyggande arbetet.

Om medel avsätts kommer en konkret tids- och aktivitetsplan för arbetet att tas fram och kopplas till pågående projekt, föreningsverksamheten och ordinarie verksamhet inom kommunen. I denna kommer även metoderna att specificeras utifrån aktuellt forskning på området.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Projektplan Öckerömetoden 2016-2019

Bilaga 2: Snabbguide för drogförebyggande arbete, En kortversion av European Drug Prevention Quality Standards (EDPQS), Folkhälsomyndigheten (2015)

Mathias Karlsson

Förvaltningschef

Reia Sofia Collberg

/Kultur och fritidschef/

Beslutet skickas till

- Förvaltningschef Samhällsbyggnad samt Barn och skola
- Kultur och fritidschef, Fritids- och folkhälsoutvecklare, Fritidsgårdschef

Projektplan Öckerömetoden 2016-2019

Bakgrund

Öckerömetoden är en metod för att få ungdomar att sluta dricka alkohol genom att i första hand påverka vuxenvärlden via föräldramöten och lokalmedia. Arbetsmetoden har visat goda effekter i de drygt tio kommuner den hittills implementerats. Malmö högskola har år 2016-2019 fått medel från Folkhälsomyndigheten för att genomföra en utvärdering av Öckerömetoden och kontaktade Osby kommun att delta.

”Alkoholkonsumtion bland skolungdomar, i synnerhet berusningsdrickande, är ett riskfyllt beteende som är kopplat till en mängd olika potentiella negativa konsekvenser, däribland risk för olycksfall, hälsorelaterade problem, brottslighet och andra normbrytande beteenden.”

(<https://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Ockerometoden-En-experimentell-utvardering/>)

Öckerömetoden i Osby kommun

Syftet med arbetet är att få föräldrar att prata med sina barn om riskerna med att använda alkohol/droger i tidig ålder samt att få föreningsledare att arbeta förebyggande med alkohol- och drogförebyggande frågor i sin förening. Vidare syftar metoden till att synliggöra olika problemområden och sätta in rätt insatser från lokalsamhället.

Projekt mål 2016-2019

- Alkoholdebuten bland unga i Osby kommun har skjutits fram
- Drog- och alkoholanvändningen bland unga i Osby kommun har minskat

Målen uppnås genom att den drogvaneundersökning som Malmö Högskola årligen genomför redovisats för föräldrar, politiker och allmänhet genom föräldramöten, föreningsträffar, allmänna informationsmöten och massmedia.

Organisation

Nedan beskrivs organisationen för genomförandet av projektet. Fokus kommer att ligga på Skola och Kultur och fritid.

Projektägare: Rådet för trygghet och hälsa

Styrgrupp: Reia Sofiadotter Collberg, kultur och fritidschef, Jessica Jönsson, chef elevhälsan grundskola, Gunilla Joelsson Lind, Biträdande rektor Hasslarödsskolan, Marie Olsson, rektor Ekebacksskolan, Nina Ekberg, arbetslagsledare Parkskolan, Maria Eriksdotter, rektor Örkenedsskolan, Veronica Gustafsson, ungdomsvägledare.

Arbetsgrupp: Maria Persson, fritidsledare Bulten , Jessica Darlin, fritidsledare Pulsen, Belinda Andersson, lärare Parkskolan, Katarina Åkesson, elevhälsan gymnasiet, Veronica Gustafsson, ungdomsvägledare, Staffan Karlsson, fritidsledare Pulsen och vakant

Projektledare: Veronica Gustafsson, ungdomsvägledare 20%.

Genomförande

Malmö Högskola genomför årligen en drogvanundersökning för årskurs 7-9 för att få en samlad bild av hur läget gällande alkohol, tobak och narkotika ser ut i kommunen. Projektledaren för Öckerömetoden är sedan ansvarig för tillsammans med arbetsgruppen se till att information sprids till föräldrar och föreningar via föräldramöten, lokalmedia och möten med föreningar. Vid dessa möten redovisas den senaste forskningen om alkohol och droger samt de aktuella siffrorna gällande situationen i Osby kommun från Malmö högskola.

Uppdraget för projektledaren är att samordna och kalla arbetsgruppen som ska hjälpa till med implementeringen av metoden samt regelbundet informera styrgrupp om hur arbetet fortlöper. Utöver ovanstående deltar projektledaren i nätverksträffar och utbildningar om Öckerömetoden som anordnas via Malmö högskola samt är ansvarig för genomläsning av pressmeddelanden, skriva i nyhetsbrevet och ha kontakt med kommunens kommunikatör. Uppdraget innebär även inläsning och förberedelser inför föräldramöten och föreningsträffar.

Handlingsplan 2016-2017

Följande aktiviteter är planerade att genomföras under första perioden:

- Utbildning i Öckerö-metoden den 17 oktober 2016
- Nätverksträff 15 november 2016
- Uppstartsmöte för styr/arbetsgrupp den 14 december 2016
- Två styrgruppsmöte, 1 vår 2017 och ett höst 2017
- Fyra arbetsgruppsmöte, 2 vår 2017 och två höst 2017
- Delta på föräldramöten utifrån hur respektive skola lägger upp sina föräldramöten.
- Uppsökande verksamhet till föreningar och delta på kultur och fritids föreningsmöten(1/termin)

Kostnad och uppföljning

Tidsuppskattning för projektledaren är ca 20-25 % utspritt under året (se arbetsuppgifter under genomförande). Till detta tillkommer eventuella materialkostnader och resor.

Projektledarens tid och kostnader som rör Öckerömetoden tidsredovisas och konteras på Kultur och fritid ansvar 1830, verksamhet 4403 Öckerömetoden. Övrig personal tidsredovisar om arbetet överstiger en arbetsdag i månaden. Arbetsgrupp och styrgrupps tid redovisas separat.

Denna handlingsplan revideras årligen av arbetsgrupp och styrgrupp.

Folkhälsomyndigheten

Snabbguide för drogförebyggande arbete

Snabbguide för drogförebyggande arbete

Europeiska centrumet för kontroll
av narkotika och narkotikamissbruk

Denna titel kan beställas från: Folkhälsomyndighetens publikationsservice,
e-post: publikationsservice@folkhalsomyndigheten.se.
Den kan även laddas ner från: www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material

© Folkhälsomyndigheten, 2015
Artikelnummer: 15034

ISBN ISBN 978-91-7603-459-0 (pdf)
ISBN 978-91-7603-467-5 (print)

Grafisk produktion: AB Typoform
Tryck: Edita Bobergs AB, 2015

Förord

Det finns ett behov i samhället av att minska problemen med alkohol, tobak och andra droger bland ungdomar och unga vuxna. Tidvis minskar alkoholanvändningen bland ungdomar i årskurs 9 och på gymnasiets år 2, men även då finns det anledning att förebygga och minska nyrekryteringen till såväl alkohol, tobak som andra droger. Genom ett förebyggande arbete på lokal och regional nivå kan man göra detta möjligt – om man har kunskap om vad som fungerar och det finns tillräckligt vetenskapligt stöd bakom metoderna.

European Drug Prevention Quality Standards (EDPQS) har tagits fram utifrån ett behov av att systematisera och höja kvaliteten i det drogförebyggande arbetet i Europa. Arbetet påbörjades som ett EU-projekt 2009–2010 och under hela utvecklingsprocessen har Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN) varit en stödjande part.

Detta är en kortversion (snabbguide) av EDPQS som är avsedd för svenska förhållanden och har tagits fram av en arbetsgrupp med företrädare för preventionssamordnare på regional, lokal och nationell nivå. Snabbguiden ska bidra till att kvalitetssäkra det drogförebyggande arbetet på universell, selektiv och indikerad nivå och göra det ändamålsenligt. Det är svårt att på ett tidigt stadium förutsäga vilka barn som kan komma att få problem längre fram i livet. Vi vill därför lyfta fram universell prevention, det vill säga insatser som vänder sig till alla i en viss grupp snarare än bara till dem som är utsatta för en risk. En liten insats till många kan ge större förebyggande effekt än stora insatser till några få. För att minska antalet ungdomar som börjar använda alkohol, tobak och andra droger behöver man på lokal nivå planera för en kedja av förebyggande insatser som riktar sig till alla. Det är bland annat viktigt att ge barn trygga uppväxtvillkor och att begränsa tillgången till droger, men det behövs exempelvis också föräldrastöd och insatser i skolan.

Syftet med snabbguiden är att ge vägledning, råd och information åt yrkesverksamma, framför allt samordnare inom området alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) på lokal och regional nivå. Den kan bland annat fungera som ett kvalitetsstöd och komplement till organisationers lokala projektmallar. Förutom till projektverksamhet kan snabbguiden även användas för ordinarie förebyggande arbete som behöver kvalitetssäkras.

Folkhälsomyndigheten har uppgiften att sammanställa och förmedla kunskap om förebyggande metoder och strategier inom ANDT-området och har deltagit i arbetet med snabbguiden sedan 2014.

I slutet av materialet finns mer information om bakgrunden till EDPQS och arbetet med den svenska versionen.

Folkhälsomyndigheten 2015

Anna Bessö
Avdelningschef

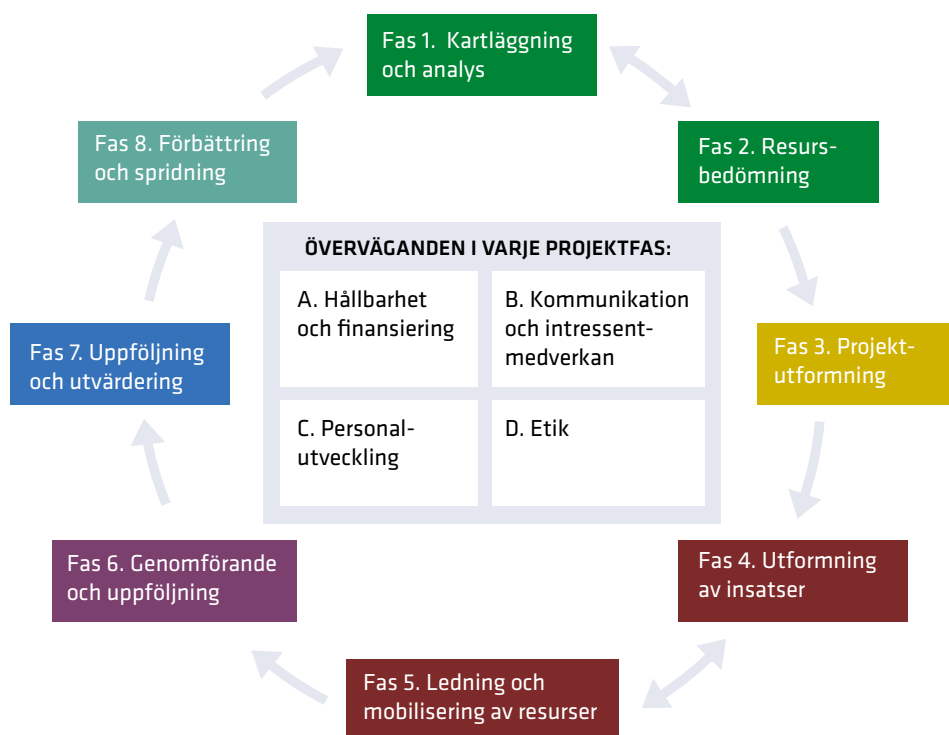
Innehåll

Förord	5
Innehåll	7
Introduktion	9
Vem är snabbguiden till för?	11
Att använda snabbguidens checklistor	11
Så arbetar man med checklistorna	11
Överväganden i varje projektfas	12
Projektfas 1. Kartläggning och analys.....	15
Projektfas 2. Resursbedömning	17
Projektfas 3. Projektutformning	18
Projektfas 4. Utformning av insatser	20
Projektfas 5. Ledning och mobilisering av resurser	22
Projektfas 6. Genomförande och uppföljning.....	24
Projektfas 7. Uppföljning och utvärdering	26
Projektfas 8. Förbättring och spridning.....	27
Självreflektion: Handlingsplan	28
Bakgrund och historik till Europeisk kvalitetsstandard för drogförebyggande arbete – EDPQS	29

Introduktion

European Drug Prevention Quality Standards (EDPQS) är en europeisk manual för drogförebyggande arbete, och denna snabbguide är en sammanfattning av den manualen. I texten refereras manualen till som standarden. Den kan bland annat användas av projektledare som fortlöpande under ett projekts planering och genomförande vill försäkra sig om att viktiga moment beaktas.

Figur 1. EDPQS projektcykel

EDPQS är organiserad kronologiskt i en projektcykel med åtta projektfaser, se figur 1. I mitten av cykeln visas områden (A–D) som inte är specifika för en viss projektfas utan bör ingå i alla olika faser av det drogförebyggande arbetet. Modellen ska självklart anpassas till exempelvis projektets omfattning, resurser, tid och andra aktuella omständigheter.

Varje projektfas är i sin tur uppdelad i flera delar (moment), se tabell 1. Varje projektfas inleds med en kort beskrivning och därefter listas vägledande punkter som bör beaktas vid genomförandet. Varje projektfas avslutas med en checklista för att underlätta självreflektion. I standarden finns vägledning på grundläggande nivå och expert-nivå men snabbguiden sammanfattar enbart de grundläggande vägledningarna.

Mer information om EDPQS finns via länken www.prevention-standards.eu

Tabell 1. Projektfaser och moment inom Europeisk kvalitetsstandard för drogförebyggande arbete

Överväganden i varje projektfas
A. Hållbarhet och finansiering
B. Kommunikation och intressentmedverkan
C. Personalutveckling
D. Etik
1. Kartläggning och analys
1.1 Känna till relevant lagstiftning och andra styrdokument
1.2 Kartlägga drogsituationen
1.3 Beskriva behovet – motivera insatsen
1.4 Genomföra målgruppsanalys
2. Resursbedömning
2.1 Bedöma tillgängliga resurser
2.2 Bedöma interna förutsättningar
3. Projektutformning
3.1 Definiera målgruppen
3.2 Använda en teoretisk modell
3.3 Definiera mål på lång, medellång och kort sikt
3.4 Definiera sammanhanget
3.5 Hänvisa till vetenskapligt stöd för effektivitet
3.6 Fastställa tidsplanen
4. Utformning av insatser
4.1 Projektera för kvalitet och effektivitet
4.2 Välja en befintlig insats
4.3 Anpassa insatsen efter målgruppen
4.4 Planera slutliga utvärderingar
5. Ledning och mobilisering av resurser
5.1 Planera insatsen – åskådliggöra projektplanen
5.2 Planera finansiering
5.3 Inrätta teamet
5.4 Rekrytera och behålla deltagare
5.5 Förbereda material
5.6 Tillhandahålla en beskrivning av insatsen
6. Genomförande och uppföljning
6.1 Genomföra en pilotinsats
6.2 Genomföra insatsen
6.3 Följa upp genomförandet
6.4 Justera genomförandet
7. Uppföljning och utvärdering
7.1 Genomföra en resultatutvärdering
7.2 Genomföra en processutvärdering
8. Förbättring och spridning
8.1 Fastställa om insatsen bör upprätthållas
8.2 Sprida information om insatsen
8.3 Sammanställa en slutrapport

Vem är snabbguiden till för?

Snabbguiden är till för professionella förebyggare som vill lära sig mer om begreppet kvalitetsstandarder inom prevention.

Att använda snabbguidens checklistor

Efter varje projektfas finns det checklistor, se tabell 2. Syftet med dem är att underlätta självreflektion, så att användarna kan reflektera över hur planeringen av den egna verksamheten förhåller sig till de vägledande punkterna samt hitta förbättringsråden. Utfallet för arbetet kommer att bero på organisationens förutsättningar för att genomföra insatsen (Vad vill vi uppnå?), och på vad som är realistiskt (Vad kan vi uppnå?). Checklistorna ska ses som ett internt hjälpmedel. Snabbguiden avslutas med ett formlär där en samlad reflektion dokumenteras, se Självreflektion (Handlingsplan).

Intresserade kan även ha nytta av de verktyglådor som utvecklats som en del i uppföljningsprojektet Phase II, se www.prevention-standards.eu.

Så arbetar man med checklistorna

För att dokumentera hur arbetet framskrider kan en projektledare, samordnare eller projektarbetsgrupp stegvis fylla i checklisten som finns för varje fas och moment.

Tabell 2. Checklista efter varje projektfas

Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
Här anges aktuellt moment, exempelvis: 1.1 Känna till relevant lagstiftning och styrdokument	Denna ruta markeras om momentet är relevant för projektet/insatsen och genomfört i sådan grad att det kan anses uppfyllt.	Om en eller flera delar återstår att göra anges de här (eller på separat papper) samt vem som är ansvarig.	Ange tid/datum när kvarstående åtgärder ska vara genomförda.

Överväganden i varje projektfas

Det finns flera återkommande överväganden som inte berör endast en projektfas utan hela projektcykeln. I EDPQS har fyra överväganden, A–D, placerats i mitten av cykeln eftersom de bör övervägas på nytt i varje fas, se figur 1.

A. Hållbarhet och finansiering

De insatser som görs bör ses som en del i ett större sammanhang av drogförebyggande aktiviteter. Så långt det är möjligt ska det förebyggande arbetet vara livskraftigt, och det bästa är om insatserna kan fortsätta även efter det första genomförandet och/eller när den externa finansieringen har upphört. Hållbarhet beror inte bara på den fortsatta tillgången till finansiering, utan det behövs också ett varaktigt engagemang hos personal och andra intressenter inom organisationen och/eller det drogförebyggande området. I detta moment ska man ange hur hållbarhet, så långt det är möjligt, kan säkerställas genom en förankringsprocess. Likaså anges om det finns mandat för att genomföra projektet inom de befintliga systemen och vilka strategier som finns för att säkra nödvändiga resurser, särskilt finansiering.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

- A.1** Insatsen främjar en långsiktig syn på drogförebyggande insatser.
- A.2** Insatsen är inte ett fragmenterat, kortsiktigt initiativ.
- A.3** Insatsen är konsekvent i sin logik och praktiska utförande.
- A.4** Insatsen har finansiering från olika källor.
- A.5** Projektledningen har mandat att driva projektet.

B. Kommunikation och intressentmedverkan

I det förebyggande arbetet finns olika intressenter, dvs. berörda parter som har ett intresse av drogförebyggande aktiviteter och resultat, eller som direkt eller indirekt berörs av de planerade insatserna. Dessa intressenter kan vara målgrupper som direkt berörs av insatsen, men även samhället, finansärer och andra organisationer som arbetar på det drogförebyggande området. Den som planerar och ska genomföra insatser ska först kommunicera med relevanta intressenter, och för indikativa och selektiva insatser är det särskilt viktigt att målgruppen involveras närmare i någon form. Annan samverkan med berörda parter kan innefatta kontakter med lokala beslutsfattare, företrädare för olika verksamheter eller lokala medier i syfte att de ska stödja insatsen och öka dess synlighet. Det är lämpligt att involvera de organisationer och verksamheter som arbetar på fältet för att samordna insatser, dela erfarenheter och etablera en gemensam planering och finansiering. Med en kommunikationsstrategi blir det lättare att utbyta information mellan de olika grupper som deltar i genomförandet av insatsen.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

B.1 Insatsen tar hänsyn till att flera aktörer behövs i drogförebyggande arbete.

B.2 Olika intressenter kan ha olika problemdefinitioner.

B.3 Relevanta intressenter är identifierade och i någon form involverade för att insatsen ska genomföras på ett lyckat sätt.

B.4 Den egna organisationen samverkar med andra organisationer och institutioner.

B.5 Möjligheter finns för kommunikation och regelbundet utbyte inom teamet.

C. Personalutveckling

Komponenten personalutveckling vilar på tre pelare: personalutbildning, fortbildning och handledning. Personalens utbildningsbehov bör bedömas innan insatsen genomförs, för att ge den utbildning som behövs för att insatsen kan genomföras med hög kvalitet. Yrkeskompetens är i sig inte ett fokusområde i standarden, men nedanstående vägledande punkter kan göra det lättare att ta fram utbildningsplaner genom att redogöra för de olika kompetenser som personalen bör ha. Kontinuerlig personalutveckling är ett sätt att belöna och behålla sin personal och se till att deras kunskaper och färdigheter är uppdaterade. Under genomförandet av insatsen är det också viktigt att de anställda kan reflektera över sitt arbete och eventuellt förbättra det.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

C.1 De kompetenser som krävs för ett framgångsrikt genomförande av insatsen specificeras.

C.2 Om nödvändigt får projektmedarbetare kompetensutveckling av hög kvalitet.

C.3 Projektmedarbetare har tillräckligt och lämpligt stöd under genomförandet.

D. Etik

All drogförebyggande verksamhet måste grundas på en rad etiska överväganden. Snabbguiden tar upp principer för etiskt drogförebyggande arbete och den viktigaste principen handlar om att inte göra skada. Att syftet med drogförebyggande verksamhet är gott innebär inte per definition att insatserna är etiska och till nytta för målgruppen eller deltagarna.

De etiska övervägandena bör inkludera mänskliga rättigheter, barnrättsperspektivet, de jämställdhetspolitiska målen och det övergripande folkhälsomålet om att minska skillnader i förutsättningar för en god hälsa eller att verka för likvärdiga förutsättningar för god hälsa där det är aktuellt.

I alla insatser där deltagarna bidrar fokuserar de etiska principerna på att man följer lagar och förordningar, att man ska göra gott och att man inte får skada. Man måste tydliggöra att man respekterar deltagarnas lika värde, autonomi och integritet, informera om att de deltar frivilligt och under sekretess samt införskaffa deltagarnas

samttycke, speciellt när det handlar om barn och ungdomar eller andra som är särskilt utsatta.

Det är kanske inte alltid möjligt att följa alla principer för etiskt drogförebyggande arbete, men det etiska förhållningssättet måste framgå tydligt i varje projektfas. Följaktligen bör ett dokument tas fram för att skydda deltagarnas rättigheter, och för att bedöma och minska potentiella risker.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

D.1 Medarbetare har tillräcklig kunskap om lagar, regler och andra styrande dokument.

D.2 Insatsen har en uttalad etisk grund som omfattar både medarbetare och deltagare.

D.3 Speciellt för indikativa och selektiva insatser tydliggörs fördelar för deltagarna och att insatsen inte orsakar skada. Möjliga risker och nackdelar beskrivs och beaktas. Personuppgifter behandlas konfidentiellt. Deltagares och medarbetares fysiska säkerhet säkras.

D.4 Insatsen utformas utifrån kulturell och social kontext.

Tabell 3. Checklista efter varje projektfas

Överväganden i varje projektfas			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
A. Hållbarhet och finansiering			
B. Kommunikation och intressentmedverkan			
C. Personalutveckling			
D. Etik			

Projektfas 1. Kartläggning och analys

Innan insatsen kan planeras i detalj är det viktigt att undersöka de drogrelaterade behovens karaktär och omfattning, samt möjliga orsaker och bidragande faktorer till dessa behov. Detta säkerställer att insatsen är nödvändig och att den riktas mot rätt behov och målgrupp alternativt målgrupper. Fyra typer av behov urskiljs: politiska behov, samhälleliga behov, behov som definieras av luckor i det befintliga utbudet av drogförebyggande interventioner och specifika behov hos målgruppen.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

1.1 Känna till relevant lagstiftning och andra styrdokument: Alla drogförebyggande åtgärder ska stämma med relevanta policyer och styrande dokument på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Vid behov måste man även beakta andra vägledningar, t.ex. bindande krav och riktlinjer.

1.2 Kartlägga drogsituationen: Det andra momentet i den här projektfasen specificerar behovet av att kartlägga drogsituationen i befolkningen, lokalt eller i särskilda undergrupper. Vid kartläggningen kan kvantitativa och/eller kvalitativa metoder tillämpas och man bör bygga på befintliga data, om det finns tillgång till data av hög kvalitet. Andra relevanta frågor, såsom utanförskap och ojämlikhet, bör också tas med i kartläggningen i syfte att visa eventuella samband mellan droganvändning och andra behov.

1.3 Beskriva behovet och motivera insatsen: Resultaten från kartläggningen dokumenteras och sätts in i sitt sammanhang för att motivera behovet av insatsen. Befintliga drogförebyggande insatser analyseras för att förstå hur insatsen skulle kunna komplettera det nuvarande utbudet.

1.4 Genomföra målgruppsanalys: Kartläggningen kompletteras sedan med insamlade, detaljerade data om den tilltänkta målgruppen, t.ex. information om risk- och skyddsfaktorer och om målgruppens kultur och vardagsliv. En god förståelse för målgruppen och dess vardag är en förutsättning för ett effektivt, kostnadseffektivt och etiskt hållbart drogförebyggande arbete.

Den här projektfasen kan utföras parallellt med projektfas 2. Resursbedömning, eller efter den.

Tabell 4. Checklista för projektfas 1

Projektfas 1. Kartläggning och analys			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
1.1 Känna till relevant lagstiftning och andra styrdokument			
1.2 Kartlägga drogsituationen			
1.3 Beskriva behovet – motivera insatsen			
1.4 Genomföra målgruppsanalys			

Projektfas 2. Resursbedömning

En insats definieras inte bara utifrån målgruppens behov utan även utifrån tillgängliga resurser. Kartläggningen och analysen klargör vilka mål som insatsen ska sträva mot, medan resursbedömningen ger viktig information som visar om dessa mål skulle kunna uppnås, och i så fall hur. Det är nödvändigt att utvärdera resurserna för att få en realistisk uppfattning av den önskvärda insatsen och dess eventuella omfattning.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

2.1 Bedöma tillgängliga resurser: En drogforebyggande insats kan bara lyckas om målgruppen, lokalsamhället och andra relevanta aktörer är redo att engagera sig, t.ex. genom att delta i eller stödja insatsens genomförande. Dessa aktörer kan också bidra med resurser som behövs för insatsen. Det här momentet handlar om att beskriva behovet av att bedöma och överväga potentiellt motstånd och stöd för insatsen samt intressenternas tillgängliga resurser.

2.2 Bedöma interna förutsättningar: Det är viktigt att analysera interna resurser och förutsättningar eftersom insatsen endast kan genomföras om det finns personal, finansiering och andra resurser tillgängliga. Detta steg genomförs för att förstå vilka typer av insatser som skulle kunna vara rimliga.

Den här projektfasen kan genomföras före projektfas 1. Kartläggning och analys, eller parallellt med den.

Tabell 5. Checklista för projektfas 2

Projektfas 2. Resursbedömning			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
2.1 Bedöma tillgängliga resurser			
2.2 Bedöma interna förutsättningar			

Projektfas 3. Projektutformning

Projektutformningen beskriver insatsens innehåll och struktur samt utgör grunden för en riktad, detaljerad, sammanhängande och realistisk planering. Efter den tidigare bedömningen av målgruppens behov och tillgängliga resurser bör insatsens centrala delar vara klart definierade.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

3.1 Definiera målgruppen: En bra definition av målgruppen garanterar att interventionen riktar sig till rätt personer. Målgruppen kan bestå av individer, grupper, familjer, skolor, organisationer och hela samhällen, givet att de är identifierbara och tydligt definierade. Vissa insatser kan behöva skilja den egentliga målgruppen (t.ex. ungdomar som befinner sig i riskzonen för droganvändning) från den intermediära målgruppen (t.ex. föräldrar, lärare och kamrater till dessa ungdomar). Definitionen bör vara specifik och passa insatsens omfattning.

3.2 Använda en teoretisk modell: En teoretisk modell är en uppsättning sammanhängande antaganden som förklarar hur och varför en intervention sannolikt kommer att ge resultat i målgruppen. Det är viktigt att använda en teoretisk modell som är lämplig för insatsens specifika sammanhang, för då ökar sannolikheten för att insatsen ska uppnå sitt mål. En teoretisk modell bidrar till att identifiera relevanta risk- och skyddsfaktorer för drogrelaterade beteenden samt till att fastställa lämpliga mål och syften. Alla interventioner bör baseras på välgrundade teoretiska modeller, i synnerhet nyligen utvecklade interventioner.

3.3 Definiera mål på lång, medellång och kort sikt: Utan tydliga mål finns det en överhängande risk för att det drogförebyggande arbetet bedrivs för dess egen skull, i stället för att gynna målgruppen. Standarden har en struktur i tre nivåer med mål på lång, medellång och kort sikt. Mål på lång sikt kallas effektmål och beskriver insatsens långsiktiga inriktning, allmänna idé, syfte eller avsikt. Mål på medellång sikt är resultatmål och utgörs av tydliga kriterier för projektets slutresultat. Mål på kort sikt kallas för aktivitetsmål och beskriver den omedelbara eller intermediära förändring hos deltagarna som krävs för att uppnå ett mål på medellång sikt. Slutligen finns operativa kortsiktiga mål som beskriver de insatser som krävs för att uppnå mål på medellång och kort sikt.

3.4 Definiera sammanhanget: Sammanhanget, kontexten, är den sociala och/eller fysiska miljö i vilken interventionen genomförs, t.ex. familj, skola, arbetsplats, nattklubb eller samhälle. Kartläggningen och analysen kan visa att en eller flera kontexter är relevanta, men den som ska välja kontext måste också göra en del praktiska överväganden. Det behövs en tydlig definition av kontexten för att kunna klargöra för andra var och hur interventionen genomfördes.

3.5 Hänvisa till vetenskapligt stöd för effektivitet: När man planerar ett drogforebyggande arbete är det viktigt att vara medveten om och använda de kunskaper som finns om *vad som fungerar* när det gäller drogprevention. Man bör integrera befintliga vetenskapliga rön med praktikers professionella erfarenheter i syfte att utforma en intervention som är relevant för den specifika insatsens kontext.

3.6 Fastställa tidsplanen: Den som planerar och genomför insatsen behöver en realistisk tidsplan. Denna plan är ett planeringsschema över aktiviteter och leveransdatum, men den kan komma att uppdateras under programgenomförandet för att spegla den faktiska utvecklingen.

Tabell 6. Checklista för projektfas 3

Projektfas 3. Programutformning			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
3.1 Definiera målgruppen			
3.2 Använda en teoretisk modell			
3.3 Definiera mål på lång, medellång och kort sikt			
3.4 Definiera sammanhanget			
3.5 Hänvisa till vetenskapligt stöd för effektivitet			
3.6 Fastställa tidsplanen			

Projektfas 4. Utformning av insatser

Rekommendationerna i den fjärde projektfasen ger vägledning i att välja och anpassa en befintlig insats, dvs. en insats som redan har utvecklats av någon annan och som redan används. Det handlar däremot inte om att utforma en ny insats, vilket kräver specialkompetens som sällan finns utanför lärosäten. Man bör även överväga utvärderingskrav som en del av insatsen.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

4.1 Projektera för kvalitet och effektivitet: För att uppnå de fastställda målen på medellång och kort sikt är det viktigt att arbeta strategiskt med att säkerställa implementeringen av insatser med vetenskapligt stöd.

4.2 Välja en befintlig insats: Den som väljer en befintlig insats måste beakta flera faktorer för att säkerställa att insatsen är relevant och att den tillgodoser målgruppens identifierade behov. Implementeringen anpassas sedan efter insatsens specifika situation.

4.3 Anpassa insatsen efter målgruppen: Både nya och befintliga interventioner måste anpassas efter målgruppen, enligt resultaten från kartläggningen. En befintlig insats kan skräddarsys som en del av anpassningsprocessen. Därutöver bör utformningen tillåta en viss grad av flexibilitet så att praktiker kan anpassa insatsen under genomförandet utan att behöva avvika från den ursprungliga planen. Det är dock viktigt att bevara insatsens kärnkomponenter.

4.4 Planera slutliga utvärderingar: I detta skede bör man även planera uppföljningen och slutliga process- och resultatutvärderingar. Ett utvärderingsteam bör besluta vilken utvärderingstyp som är lämplig för insatsen och definiera indikatorer som överensstämmer med målen på medellång och kort sikt. Det bör klargöras vilka uppgifter som kommer att samlas in och hur (t.ex. specificering av tidsplan och verktyg för datainsamling). Om en resultatutvärdering planeras bör man definiera studie-designen. Genom att redan i detta skede beakta utvärderingen säkerställer man att de uppgifter som krävs under uppföljning och slutliga utvärderingar finns tillgängliga.

Den här projektfasen kan genomföras samtidigt som projektfas 5. Ledning och mobilisering av resurser.

Tabell 7. Checklista för projektfas 4

Projektfas 4. Utformning av insatser			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
4.1 Projektera för kvalitet och effektivitet			
4.2 Välja en befintlig insats			
4.3 Anpassa insatsen efter målgruppen			
4.4 Planera slutliga utvärderingar			

Projektfas 5. Ledning och mobilisering av resurser

Det krävs god projektledning och detaljerad planering i syfte att säkerställa implementering av en insats. Förutom utformningen är det även viktigt att beakta olika aspekter kring ledning, organisation och det praktiska arbetet, och implementeringen kan inte påbörjas förrän alla nödvändiga resurser finns på plats. I handböcker för projektledning finns ytterligare information om hur man planerar och leder ett projekt. I den här projektfasen, liksom i projektfas 3, lyfter standarden dock fram några av de viktigaste sakerna att tänka på när det gäller drogforebyggande arbete.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

5.1 Planera insatsen – åskådliggör projektplanen: Genom att följa vissa rutiner kan man planera och genomföra insatsen på ett systematiskt sätt. Alla de uppgifter och rutiner som krävs för ett framgångsrikt genomförande ska dokumenteras skriftligt i en projektplan. Denna plan styr sedan genomförandet eftersom den blir ett gemensamt ramverk för alla involverade. I senare projektfaser följer man upp arbetet mot projektplanen i syfte att bedöma om insatsen har genomförts så som det var avsett eller om något behöver justeras. Projektplanen ska också belysa och hänvisa till de viktigaste delarna i insatsen, t.ex. målgruppens behov, resultatmål och aktivitetsmål, den teoretiska modellen, indikatorer och referensvärden för utvärdering, aktiviteter och resultat. Detta kan göras med hjälp av en logisk modell.

EMCDDA:s Resources Kit (PERK) för förebyggande arbete och utvärdering innehåller många exempel på hur man kan formulera och använda logiska modeller:
<http://www.emcdda.europa.eu/publications/perk>

5.2 Planera finansiering: Insatsens budget måste fastställas för att kunna balansera de nödvändiga och tillgängliga resurserna. Om behovet av resurser är större än tillgången ska finansieringsplanen klargöra vilka ytterligare medel som krävs eller hur projektplanen kan behöva ändras.

5.3 Inrätta teamet: Teamet består av de människor som arbetar med insatsen (t.ex. med att leda, genomföra och utvärdera). Teamet (inklusive volontärer) bör sättas ihop för att passa insatsens behov. Roller och ansvar ska fördelas i förhållande till personalens kompetens och på ett sätt som garanterar att alla uppgifter tilldelas och utförs av de personer som är bäst lämpade för dem.

5.4 Rekrytera och behålla deltagare: Denna punkt är mest relevant för indikerade och selektiva projekt, för vid universella projekt kan man ha kontakt med målgruppen genom exempelvis fokusgrupper.

Deltagare bör rekryteras från den definierade målgruppen på ett metodologiskt och etiskt korrekt sätt. Att rekrytera deltagare innebär att välja lämpliga personer från målgruppen, informera dem om insatsen, erbjuda dem att medverka, värva dem och se till att de påbörjar interventionen. Att behålla deltagare innefattar att alla stannar kvar tills interventionen är avslutad och/eller målen har uppnåtts. Hinder för deltagande bör identifieras och undanröjas så att deltagarna kan slutföra insatsen.

5.5 Förbereda material: Förberedelserna omfattar att gå igenom vilket material som krävs för insatsens genomförande, t.ex. material, verktyg för uppföljning och utvärdering samt teknisk utrustning. En sådan genomgång gör det möjligt att slutföra finansieringsplanen och vidta åtgärder för att säkra nödvändiga material. Om handböcker, filmer eller webbplatser används i insatsen bör de vara av hög kvalitet och lämpliga för användarna.

5.6 Tillhandahålla en beskrivning av insatsen: En skriftlig beskrivning ger en tydlig översikt över insatsen och ska ge intressenterna information om den. Interventionen och dess aktiviteter bör beskrivas i detalj – den exakta detaljnivån beror på insatsens omfattning och på de tilltänkta läsarna. Om beskrivningen används vid deltagarrekrytering ska särskild vikt läggas på eventuella risker och fördelar för deltagarna. Den här projektfasen kan utföras samtidigt som projektfas 3. Projektutformning.

Tabell 8. Checklista för projektfas 5

Projektfas 5. Ledning och mobilisering av resurser			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
5.1 Planera insatsen – åskådliggör projektplanen			
5.2 Planera finansiering			
5.3 Inrätta teamet			
5.4 Rekrytera och behålla deltagare			
5.5 Förbereda material			
5.6 Tillhandahålla en beskrivning av insatsen			

Projektfas 6. Genomförande och uppföljning

I den sjätte projektfasen omsätts de tidigare utvecklade planerna i praktiken. Särskild vikt läggs här vid balansen mellan att hålla fast vid projektplanen och att hantera förändrade förutsättningar under arbetets gång. Momenten beskriver hur man kan uppnå denna balans genom att granska genomförandets kvalitet och utveckling, samt hur man kan göra kontrollerade ändringar för att förbättra insatsen.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

6.1 Genomföra en pilotinsats: I vissa fall måste man först testa insatsen genom att genomföra den i en mindre skala. En sådan pilotinsats hjälper till att identifiera potentiella praktiska svårigheter och andra svagheter som inte förutsågs under planeringsfasen. De som utvecklar insatsen får då chansen att göra nödvändiga justeringar innan den genomförs i större skala.

6.2 Genomföra insatsen: Den drogförebyggande insatsen kan genomföras när det finns tillräckligt vetenskapligt stöd för att den är effektiv, genomförbar och etiskt hållbar. För att underlätta senare utvärderingar och rapporter om insatsen är det viktigt att dokumentera genomförandet i detalj, inklusive oväntade händelser, avvikelser och misslyckanden.

6.3 Följa upp genomförandet: Medan insatsen genomförs ska den granskas regelbundet för att identifiera behov av eventuella modifieringar. Resultat- och processdata samlas in och analyseras med jämna mellanrum under genomförandets gång. Exempel på sådana data kan vara insatsens relevans för deltagarna, trohet mot projektplanen och effektivitet. Det faktiska genomförandet av insatsen och andra aspekter kring insatsen jämförs med vad som beskrivs i projektplanen. Uppföljningen säkerställer att genomförandet är av hög kvalitet samtidigt som genomförare kan förbättra sina metoder genom att identifiera och hantera ändrade eller nya krav (innan dessa blir ett hot mot ett framgångsrikt genomförande).

6.4 Justera genomförandet: Genomförandet måste förbli flexibelt för att kunna hantera problem som dyker upp, nya prioriteringar etc. Om det är nödvändigt och möjligt ska genomförandet justeras i förhållande till utfallet från uppföljningen. Alla justeringar ska vara så små som möjligt och välmotiverade, och deras eventuella negativa inverkan på insatsen måste beaktas. Eventuella justeringar ska dokumenteras och utvärderas i syfte att tydliggöra deras inverkan på deltagarna och på insatsens framgång.

Tabell 9. Checklista för projektfas 6

Projektfas 6. Genomförande och uppföljning			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
6.1 Genomföra en pilotinsats			
6.2 Genomföra insatsen			
6.3 Följa upp genomförandet			
6.4 Justera genomförandet			

Projektfas 7. Uppföljning och utvärdering

För att bedöma interventionens resultat och/eller genomförande görs en slutlig utvärdering. Den här projektfasen ska läsas tillsammans med moment 4.4 Planera slutliga utvärderingar och även moment 6.3 Följa upp genomförandet. Momenten belyser också vilka förberedelser som krävs för att säkerställa att relevant information samlas in under genomförandets gång.

EMCDDA har publicerat Guidelines for the evaluation of drug prevention (uppdaterad 2012), vilka innehåller exempel på hur man kan planera och rapportera olika aspekter av utvärdering. Du hittar dem på: <http://www.emcdda.europa.eu/publications/manuals/prevention>

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

7.1 Genomföra en resultatutvärdering: Alla resultat redovisas enligt definitionen i planeringsfasen (dvs. i överensstämmelse med de fastställda utvärderingsindikatorerna). Beroende på insatsens omfattning och forskningsdesignen utför man statistiska analyser för att bestämma hur effektivt interventionen uppnår de fastställda målen. Om möjligt förklaras kausala samband i en effektutvärdering.

7.2 Genomföra en processutvärdering: I processutvärderingen dokumenteras det som skedde medan insatsen genomfördes. Utvärderingen analyserar dessutom insatsens kvalitet och användbarhet genom att beakta dess räckvidd och täckning, deltagarnas acceptans och användningen av resurser samt genom att se om insatsen genomförts enligt projektplanen. Processutvärderingen bidrar till att förklara iakttagelserna från resultatutvärderingen och gör det lättare att förstå hur insatsen kan förbättras i framtiden.

För att veta om insatsen har genomförts på ett framgångsrikt sätt måste man analysera och tolka resultaten från resultatutvärderingen och processutvärderingen tillsammans. Denna kunskap ligger sedan till grund för den slutliga projektfasen 8, Förbättring och spridning.

Tabell 10. Checklista för projektfas 7

Projektfas 7. Uppföljning och utvärdering			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
7.1 Genomföra en resultatutvärdering			
7.2 Genomföra en processutvärdering			

Projektfas 8. Förbättring och spridning

I den sista projektfasen fokuserar man på insatsens framtid: Bör insatsen förlängas och i så fall i vilken form? Genom att sprida information om insatsen kan man främja dess fortsatta genomförande. Dessutom gör man det möjligt för andra att lära av erfarenheterna från genomförandet.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

8.1 Fastställa om insatsen bör upprätthållas: Under optimala omständigheter kan en drogförebyggande insats av hög kvalitet fortsätta även efter det initiala genomförandet och/eller när det externa finansiella stödet har upphört. Uppföljningar och slutliga utvärderingar kan visa huruvida det är värt att fortsätta med insatsen eller inte. Om insatsen bör upprätthållas blir det aktuellt att specificera och utföra lämpliga steg och uppföljningsåtgärder.

8.2 Sprida information om insatsen: Informationsspridning om insatsen kan gynna förutsättningar för fortsatt stöd från berörda aktörer till en förlängning av insatsen. För att ge andra möjlighet att upprepa insatsen bör material och annan relevant information (t.ex. information om kostnader) också göras tillgängligt.

8.3 Sammanställa en slutrapport: Rapporten sammanfattar ofta den dokumentation som har framställts under tidigare projektfaser. Den beskriver insatsens omfattning och aktiviteter samt resultaten från de slutliga utvärderingarna om det är lämpligt. Den här projektfasen kan representera början på en ny projektcykel som syftar till att förbättra och utveckla den befintliga insatsen ytterligare.

Tabell 11. Checklista för projektfas 8

Projektfas 8. Förbättring och spridning			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
8.1 Fastställa om insatsen bör upprätthållas			
8.2 Sprida information om insatsen			
8.3 Sammanställa en slutrapport			

Självreflektion: Handlingsplan

Här sammanfattas huvudresultaten från självreflektioner (checklistor). Ange även viktiga åtgärder som bör vidtas. Notera datum och vilka som deltagit. Ett datum för nästa översyn bör också anges och läggas in i kalendern. Rekommendationen är att regelbundet använda checklistan för att följa framsteg och få incitament till förbättringar där så är nödvändigt.

Sammanfattning av huvudsakliga resultat och åtgärder som framkommit vid självreflektion

Datum för självreflektion:

Namn:

Datum för nästa självreflektion:

Bakgrund och historik till Europeisk kvalitetsstandard för drogförebyggande arbete – EDPQS

Europeisk kvalitetsstandard för drogförebyggande arbete publicerades som *Manual Nr 7* av EMCDDA¹ (på svenska ECNN) och kallas här för standarden. I den presenteras för första gången en struktur för drogförebyggande arbete med hög kvalitet i en europeisk kontext. Standarden fokuserar på följande kvalitetsaspekter i förebyggande arbete:

- aktiviteternas relevans för målgrupperna samt hur de förhåller sig till nationell och internationell politik
- efterlevnad av vedertagna etiska principer
- integrering och främjande av vetenskapligt stöd
- intern samstämmighet, genomförbarhet och hållbarhet.

De standarder som finns i manualen utvecklades under ett tvåårigt projekt med delfinansiering från EU, inom ramen för Programme of Community Action in the field of Public Health (2003-08) (projekt nr 2.007.304). Projektet genomfördes av Prevention Standards Partnership, ett tvärvetenskapligt och sektorsövergripande samarbete mellan sju organisationer i Europa som leddes av Centre for Public Health vid Liverpool John Moores University i Storbritannien.² EMCDDA stödde partnerskapet under hela utvecklingsprocessen och har också finansierat en handbok med standarderna liksom produktionen av denna snabbguide.

När projektet startade var det bara några av EU:s medlemsstater som hade en vägledning för hur man planerar och genomför ett effektivt drogförebyggande arbete. De tillgängliga riktlinjerna varierade dessutom när det gäller kvalitet, innehåll och användbarhet, och det saknades ett gemensamt europeiskt ramverk för kvalitet i det drogförebyggande området. Kvaliteten på arbetet berodde ofta på godtycke från enskilda tjänsteutövare och lokala myndigheter. Projektets målsättning var därför att förbättra det drogförebyggande arbetet i EU, vad gäller såväl policy som praktik, genom att utveckla ett gemensamt ramverk för det.

För att utveckla standarden sammanställdes och granskades befintliga europeiska och internationella riktlinjer gällande drogförebyggande arbete. I detta skede skiljde man mellan vägledningar som fokuserade på innehållet i interventioner (*vad*) och riktlinjer med fokus på formella aspekter av förebyggande arbete (*hur*). Preven-

1. Brotherhood, A., Sumnall H., R. and the Prevention Standards Partnership (2011), *European drug prevention quality standards: a manual for prevention professionals*, EMCDDA Manuals No 7, Luxembourg. Publications Office of the European Union.

2. The partner organisations were: ASL di Milano (Italy), Consejería de Sanidad – Servicio Gallego de Salud (Xunta de Galicia) (CS-SERGAS) (Spain), Azienda Sanitaria Locale n. 2 – Savonese (ASL2) (Italy), Institute for Social Policy and Labour – National Institute for Drug Prevention (SZMI-NDI) (Hungary), National Anti-Drug Agency (NAA) (Romania), and National Bureau for Drug Prevention (NBDP) (Poland). Please see the manual for names of individual contributors.

tion Standards Partnership valde att fokusera på vägledning kring *hur* förebyggande arbete genomförs.³ Genom en kvalitativ innehållsanalys fann man 19 uppsättningar med kvalitetsnormer som matchade särskilda urvalskriterier, och de blev till ett första utkast. Nästa steg gällde att bedöma relevans, användbarhet och genomförbarhet hos dessa förslag till standarder, genom webbenkäter och fokusgrupper i sex EU-länder. Över 400 representanter från olika yrkesgrupper gav återkoppling på innehållet i förslagen och markerade hinder för genomförande. Utifrån dessa samråd reviderade och slutförde Prevention Standards Partnership standarden och tog fram den checklista för självreflektion som presenteras i denna snabbguide. Ytterligare information om framtagandet av standarden kan hittas i EMCDDA:s Manual 7.

Efter projektets slut kunde *Europeisk kvalitetsstandard för drogförebyggande arbete* också utgöra det förebyggande spåret i en studie om att ta fram en EU-ram för lägsta kvalitetsstandarder och riktmärken för att minska efterfrågan på narkotika (EQUUS).⁴

Tillgången till ett överenskommet ramverk som kan anpassas till lokala förhållanden bör utgöra ett incitament för EU:s medlemsstater och andra länder att utveckla kvalitetsstandarder, om de inte har sådana sedan tidigare (alternativt se över och uppdatera befintliga kvalitetsstandarder), och att anta dessa kvalitetsstandarder för eget bruk. Genom att anta standarderna kommer den drogförebyggande praktiken att förbättras samtidigt som man säkerställer att arbetet är effektivt och ändamålsenligt. Därutöver minskar sannolikheten för att man genomför åtgärder med inga eller negativa effekter. Således kommer standarderna att stödja professionella som är verksamma inom det förebyggande området när det gäller att utveckla och främja bästa praxis, samt ge dem möjlighet att visa framgång i relation till lokala, regionala, nationella och internationella narkotikastrategier och policyer.

Den handbok som innehåller alla standarder är tillgänglig gratis från EMCDDA:
<http://www.emcdda.europa.eu/publications/manuals/prevention-standards>

Ta reda på mer om kvalitetsstandarderna genom att kontakta Prevention Standards Partnership och få tillgång stödmaterial: <http://prevention-standards.eu/>

Nästa fas

För att fullfölja arbetet med att praktiskt implementera EDPQS initierades en andra fas. Detta projekt kallas ”Promoting Excellence in Drug Prevention in the EU – Phase II of the European Drug Prevention Quality Standards Project”. Det började i april 2013 och var ett tvåårigt initiativ från Prevention Standards Partnership med avslut

3. Standards focusing on 'what' to do in prevention have been published by the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), see the International Standards on Drug Use Prevention at <http://www.unodc.org/unodc/en/prevention/prevention-standards.html>

4. The EQUUS project was led by the Research Institute for Public Health and Addiction at the University of Zurich and was also co-funded by the European Union. Further information can be found at <http://www.isgf.ch/index.php?id=59&uid=41>

under mars 2015. Projektet delfinansieras av EU inom Europakommissionens DG Justice "Drug Prevention and Information Programme" (DPIP). Trestad2-projektet (se beskrivning nedan) är associerad partner i detta projekt.

Svensk version av EDPQS

Inom ramen för Trestad2 har EDPQS översatts och bearbetats. Arbetsgruppen från Stockholm och Malmö har haft några viktiga grupper till sin hjälp, nämligen preventionssamordnare i Stockholms stad som i studiecirkelform arbetade med ordlistan under våren 2013 samt en nationell referensgrupp som arbetade med materialet under 2014. Folkhälsomyndigheten har deltagit i arbetsgruppen med snabbguiden sedan 2014.

EDPQS är i sin helhet ett omfattande material på cirka 250 sidor, och därför prioriterades snabbguiden som kan prövas i ett svenskt sammanhang.

Kort presentation av Trestad2

Under tre år, 2012–2014, arbetade Stockholm, Göteborg och Malmö med att minska användandet av cannabis bland unga. Trestad2 drevs med stöd från Socialdepartementet inom ramen för den nationella ANDT-strategin.

För att stärka och utveckla det befintliga drogförebyggande arbetet genomfördes arbetet på tre nivåer: förebyggande, tidig upptäckt samt vård och behandling. Den grundläggande tanken är att höja kvaliteten genom att utveckla befintliga metoder och insatser eller genom att pröva nya.

Arbetet riktades i hög grad till vuxna i ungdomars närhet, med andra ord föräldrar och professionella som arbetar med ungdomar. Förebyggande arbete handlar i hög utsträckning om mobilisering och samverkan; många aktörer måste vara delaktiga, och detta är inte ett arbete bara för några få specialister. Det är en utmaning att bygga upp lokal samverkan speciellt i stora städer.

Trestad2 arbetade med sammanlagt 14 delprojekt. Några delprojekt drevs av alla tre städerna gemensamt, några delade två städer på och några drevs av en stad. Tanken är att via nära samverkan hela tiden få förstahandsinformation om alla insatser. Delprojektet med EDPQS genomfördes av Stockholm och Malmö. Göteborg anslöt till arbetet genom att delta i den Nationella Referensgruppen 2014. Trestad2 har fått medel även för 2015 och vissa delprojekt fortsätter alltså i ett år till. EDPQS är ett av dessa projekt men kommer att avslutas under året.

Deltagare i den nationella arbetsgruppen för EDPQS 2014–2015

Anders Eriksson	Stockholms stad, Trestad2
Kjell Gardeland	Stockholms stad, Trestad2
Anna William-Olsson	Stockholms stad, Trestad2
Anders Tengström	Forskare, Karolinska institutet, Stockholm
Ulf Ljungberg	Malmö stad, Trestad2
Mats Glans	Malmö stad, Trestad2
Kent Johnsson	Forskare, Malmö högskola
Anna Raninen	Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN
Åsa Domeij	Folkhälsomyndigheten
Eva Skärstrand	Folkhälsomyndigheten
Jessica Wiklund	Länstyrelsen Jämtlands län
Kaisa Snidare	Länstyrelsen Stockholm
Johanna Morin	Länstyrelsen Skåne
Sven Persson	Region Gävleborg
Mårten Åhström	Stockholms läns landsting
Johnny Gustafsson	Gävle kommun
Karin Jeppsson	Trelleborgs kommun
Maria Martini	Göteborgs stad, Trestad2

Ett stort tack till alla för ett mycket engagerat deltagande!

<http://prevention-standards.eu/>

Detta är en översättning och bearbetning till svenska förhållanden av *European Drug Prevention Quality Standards (EDPQS): a quick guide*, som tagits fram av Angelina Brotherhood och Harry Sumnall vid Centre for Public Health, Liverpool John Moores University, UK, i juli 2013. *EDPQS: a quick guide*, baseras i sin tur på manualen *European Drug Prevention Quality Standards* som publicerades 2011 av European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA, på svenska ECNN).

Målet med snabbguiden är att praktisk information om kvalitetsstandarder för förebyggande arbete ska bli tillgänglig såväl inom som utom Europeiska unionen. Den har utformats för praktiker och andra som arbetar inom preventionsområdet.

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, 171 82 Solna **Östersund** Forskarens väg 3, 831 40 Östersund.
www.folkhalsomyndigheten.se

13

Kommunfullmäktige

§ 140

Motion om att utse ett Näringslivsutskott under kommunstyrelsen, från Carl-Magnus Nilsson (M), Sonja Svenle-Pettersson (M), Dag Ivarsson (M), Lars-Erik Svensson (M) och Lars-Anton Ivarsson (M)

KS/2017:698 140

Kommunfullmäktiges beslut

- Kommunfullmäktige remitterar motionen för yttrande till kommunstyrelsens ledningsutskott och därefter kommunstyrelsen. Av yttrandet ska det framgå om motionen bifalls eller avslås. Yttrandet ska lämnas till kommunfullmäktige senast 2018-03-07.

Sammanfattning av ärendet

I motion inkommen den 30 oktober 2017 anser Carl-Magnus Nilsson (M), Sonja Svenle-Pettersson (M), Dag Ivarsson (M), Lars-Erik Svensson (M) och Lars-Anton Ivarsson (M) att det bör inrättas ett näringslivsutskott under kommunstyrelsen. Detta för att vända Osby kommuns trend när det gäller näringslivet när det gäller både uppfattning och rankning.

Beslutsunderlag

Motion om att utse ett Näringslivsutskott under kommunstyrelsen, inkommen den 30 oktober 2017, från Carl-Magnus Nilsson (M), Sonja Svenle-Pettersson (M), Dag Ivarsson (M), Lars-Erik Svensson (M) och Lars-Anton Ivarsson (M).

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens ledningsutskott
Kommunstyrelsen

2017 -10- 3 0

Till Kommunfullmäktige i Osby Kommun

Diarienumr.	Ärendetyp
KS/2017-698	140

Motion om att utse ett Näringslivsutskott under kommunstyrelsen

De flesta förstår nog att om en kommun ska utveckla och förbättra sin verksamhet så krävs det att man på något sätt tillför eller frigör kapital.

Ett klassiskt sätt för socialdemokratiskt styrda kommuner är ju att höja skatten men för Osbys del så är det knappast något alternativ eftersom vi redan har Skånes högsta kommunalskatt.

Ett annat sätt är att prioritera vilka verksamheter/tjänster som kommunen ska erbjuda kommuninvånarna samt effektivisera dessa. Denna fråga kommer vi att återkomma till i budgetarbetet inför kommande år.

Det tredje sättet och det som vi vill fokusera på i denna motion är att på olika sätt tillvarata och stimulera näringslivet i Osby kommun.

Ett välmående näringsliv som utvecklas och expanderar sysselsätter fler personer vilka genom skatt tillför mer kapital i kommunens kassa vilket i sin tur möjliggör en breddning och höjning av kvaliteten på de tjänster som kommunen levererar till kommuninvånarna.

Enligt svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner så har Osby kommun fallit från plats 22 till 175 på 5 år.

Svenskt Näringsliv visade även i en artikel för ett tag sedan att Osby kommun är den kommun i Sverige där skillnaden mellan hur kommunens politiker och kommunens näringsidkare upplever företagsklimatet skiljer sig mest.

Även om detta inte säger allt så talar det sitt tydliga språk.

Osby kommun är på väg åt helt fel håll och ansvariga politiker har inte förstått detta.

Man kan i Norra Skåne läsa att "Osby kommun har redan vidtagit åtgärder för att få stopp på raset på rankingen och startat ett projekt som heter Topp 50 och där målsättningen är att vara rankad bland de 50 bästa kommunerna år 2020"

Man undrar ju lite vad som ligger bakom detta uttalande.

Kanske är det den "kick off" som Osby kommun tillsammans med Osby Näringsliv höll för snart ett år sedan. Eller kanske är det uttalandet man kunde läsa om i Norra Skåne om att våra kommunalråd tillsammans med tjänstemän ska besök några företag i vår kommun.

Nej tyvärr så är vår uppfattning att man vänder inte raset i näringslivsrankingerna eller bygger upp ett förtroende genom ett antal symboliska handlingar och uttalanden utan här krävs ett målmedvetet idogt arbete såväl på fältet, ute hos näringsidkarna som inom den egna organisationen.

Som ett inledande steg på vägen att vända den negativa trend Osby kommun är inne i vill vi moderater att näringslivsfrågor i kommunen lyfts upp den politiska nivå som ämnet kräver.

Vi vill att det inrättas ett Näringslivsutskott direkt under kommunstyrelsen.

Utskottet ska inte vara stort, max 5 politiker och ska behandla/bereda samtliga frågor som berör näringslivet inom kommunen. Dvs även hur upphandlingar ska utformas och vilken upphandlingsform som ska användas för aktuellt objekt.

För att detta utskott ska få någon praktisk betydelse krävs att de som sitter i utskottet både har intresse, kompetens, befogenheter och ett krav på sig att kontinuerligt, enskilt eller i grupp, då näringsidkare kallar eller på eget initiativ besöker och sätter sig in i olika typer av näringsidkares vardag med alla dess möjligheter och utmaningar.

NyaModeraterna

Osby 2017-10-26

Carl-Magnus Nilsson

Sonja Svenle Pettersson

Dag Ivarsson

Lars-Erik Svensson

Lars-Anton Ivarsson